

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th Street
Philadelphia 41, Pa.

Січень
1
January
1963

Успенський Собор у Почеві

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XX. СІЧЕНЬ Ч. 1

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Осипа Грабовенська, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазунок, Ірина Пеленська,
Марта Тарнавська і Марія Юркевич.Листування й передплату висилати
на адресу:4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Tel. DA 4-7304Річна передплата в ЗДА і Канаді
від січня 1963 \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.

Поодинокое число 50 центів

Зміст:

Т. Осьмачка: Елегія
Сорок п'ятий раз
С. О.: Посереднє звено
Індійські контрасти
Окружні Ради США
М. А. Кейван: Виграний бій
Л. Б.: Наші підсумки
С. Парфанович: З дороги
Л. Бура: При студіях славістики
Д. Бойчук: Пам'яті заслуженої сою-
зники
Л. Б.: Переможна дружина
Д-р Д. Гунало-Ясінчук: Ревматичні
хвороби
С. Пушкар: Головні лінії
Конференція Управи СФУЖО в То-
ронті
Комітет Українок Канади
Н. Стефанів: Українська кераміка
З. Терлецька: До наших буфетів
Вирізнена завіска
Н. Наркевич: Перша ялинка
О. Цегельська: Пригода на ковзанці
О. Макар: Наші пляни
Із Окружних З'їздів
Г. Чернінь: Це моя земля

На обгортці:

Успенський Собор у Почаєві

OUR LIFE

VOL. XX JANUARY No. 1

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Phone DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling,
per year. Subscription in Austr-
lia 2 pound sterling per year. Sub-
scription in France 10 n. fr. per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamante
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
1 Barwon St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

Нова книжка

ДОКІЇ ГУМЕННОЇ

Серед хмаросягів

Збірка оповідань

ЦІНА 2.50 ДОЛ.

Замовляти в Централі США.

НА ТЕРЕНІ США

Дня 6. січня — Свят Вечір 42 Від-
ділу США у Філадельфії.
Дня 13. січня — Новорічна Зустріч
41 Відділу США у Філадельфії.
Дня 13. січня — Ювілей 10-ліття
Відділу — 13 Відділ у Честері.
Дня 20. січня — Щедрий Вечір —
20 Відділ США у Філадельфії.
Дня 27. січня — Окружний З'їзд —
Окружна Рада США в Нью
Йорку.
Дня 3. лютого — Дитяча забава —
43 Відділ США у Філадельфії.
Дня 16. лютого — Вишивані Вечер-
ниці — 63 Відділ у Дітроїті.

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1043 — 920 літ тому княжна київ-
ська Доброніга-Марія вийшла
за польського короля Казимира (1021-
1087). Вона була вихована у Фран-
ції, в монастирі. Подружжя уложив
князь Ярослав Мудрий, що увійшов
у союз із королем.1793 — 170 літ тому народилась
Катерина Налетова, одна з
видатних артисток українського теа-
тру. Вона грала в аматорських виста-
вах із Іваном Котляревським і він
творив для неї жіночі ролі в своїй
„Наталці Полтавці“ й „Москалі Чарів-
нику“.1863 — 100 літ тому народилась у
Велдіжі Кліментина Попович.
Однією з перших вона закінчила вчи-
тельський семінар і вчителювала в
Жовківському повіті. В неї рано про-
кинувся літературний талант. Як Кл.
Попович-Боярська вона містила свої
літературні праці в „Зорі“, „Ділі“ й
Літ.-Наук. Вістнику. Перший її твір
був надрукований в альманаху „Пер-
ший вінок“.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Збірка на пресовий фонд

На річних зборах 48 Відділу зложи-
ли: по 2 дол. пп. Катерина Марків,
Іванна Пенкальська, по 1 дол. Марія
Баб'як, Юстина Баран, Анна Волчек,
Анна Войтович, Олена Господарев-
ська, Марія Качмар, Параскева Кап-
раль, Анна Костик, Софія Куриляк,
Юлія Корчинська, Марія Лозовська,
Наталія Лопатинська, Надія Макси-
м'юк, Антоніна Мищак, Марія Міджак,
Ольга Ощипко, Олена Петрів, Леонти-
на Петрович, Анна Посполита, Емілія
Слободзян, Анна Яворська. Разом 26
дол. Щире Спасибі!

Тодось Осьмачка

ЕЛЕГІЯ

(Уривок)

Весна пролітала в широкім Поділлі,
з боків її сонце лилось у ріллю,
й згубила кирею над гирлом Дністра,
а Воля вдягла,
мов зірниця, креснула над степом вечірнім...

Шапку зірвала з лісів Буковини,
віками у хмарах шуміла;
Коня в Чорногорах спіймала...
Свист!

І летить по Україні,
летить з моїм серцем!
Стелиться грива, змішавшись
з лісами, з барвінками і пшеницями
ясного, як сонце, коня...
Стелиться грива, змішавшись
з лісами, з барвінками і пшеницями
ясного, як сонце, коня...
Кінці розпустила киреї на тисячі верст
і рухом своїм потягла за собою
всі сонмища зор і планет,
і в зоряних зливах летить моя Воля,
на північ летить
над ріками, і над полями й лісами
туди, де землю розписують фйорди глибокі...
І там над одним
серце положить моє...
І ніжно притрусить снігами його
й горою придавить,
холоднішою ще від віковичної криги;
і скальди обсядуть її
і з хугами разом
мені заспівають пісні про любов...
І мохом цупкішим за дріт
серце розквітне моє
від ніжних пісень про любов!

Із збірки „Із-під світу“

Сорок п'ятий раз

Сорок п'ятий раз приходить річниця, що хвилює кожне українське серце. Минає бо 45 років від хвилини, коли на Софійській площі в Києві відчитано IV. універсал, що „від нині во єдино“ прорік Україну вільною.

Сорок п'ять літ! Наповнені мозольною працею й важкою боротьбою, вони стали одним бурхливим шляхом наших визвольних змагань. Були в них часи небуденних осягів і розквіту, що й досі вказують нам дорогу в майбутнє. Згадаймо хочби творчість мистців і вчених, розмах нашої кооперації, саможертву нашого підпілля, зрив Карпатської України, героїську поставу УПА. Потрясали нами й важкі удари, що їх ледве котрий народ пережив би. Знищення нашої духовної і світської верхівки, штучний голод 1932/33 р., важкий буревій 2. світової війни, великий ісход і вперта, наполеглива русифікація — все це також впало важкою тінню на ці роки. Буремні це були роки і потом-кров'ю скроплений шлях! Чомусь Боже Провидіння призначило нам його перейти — на ньому гартуватись і дозрівати.

Ще не можемо тягнути висновків. Цей шлях ще не заєршився і тому не знаємо, які саме його етапи вирішні для нас. Але гляньмо на події останнього року!

У пошукуванні матеріалів до своєї наукової праці д-р Марія Клячко натрапила в архіві Коломбійського університету на меморандум американської делегації на Конференцію Миру в Парижі, що змагає до признання України незалежною державою. Сорок п'ять літ тому одна з найбільших свідомих потуг виразно підтримувала наші змагання до волі. Завдяки дослідниці-українці це дійшло аж тепер до нашого відома.

Правда, у 1962 р. постав ще один документ, Лист секретаря Раска до конгресмена Смита, що є немов запереченням першого. Замість дороги до самостійности нам дали назву „традиційної частини“ російської імперії і то в сорок п'ятому році нашої боротьби!

Можна б зневірится у правильний хід подій, у Божу й людську справедливість. Але на XVI. сесії асамблеї ОН амбасадор ЗДА Адлі Стівенсон пригадав у своїй заяві про колоніялізм ССРСР, що большевики визнали в 1917 р. незалежну Українську Республіку, а помімо того в липні 1923 Україну інкорпоровали. „Советська колоніяльна імперія є одинокою модерною імперією, в якій поневоленням народам не дають змоги вибору щодо їх майбутнього і їх долі“ — закінчив він.

Значить існує вона, ота „не-традиційна“ Українська Республіка в пам'яті й арсеналі державних мужів! Живе вона там своїм невгавним змаганням до волі і наш страдальний 45-літній шлях не пішов намарне!

Посереднє звено

Перші Окружні Ради постали на терені США в 30-их рр. Створили їх Відділи США в Нью-Йорку, Філадельфії і Дітроїті для проведення спільних виступів. У такій формі вони репрезентували членство США в даній місцевості.

Новий статут США надав їм іншого значення. Окрім репрезентації Окр. Ради мають певну відповідальність за Відділи в їх околиці. Вони координують їх працю, слідкують за нею і допомагають у разі потреби.

І справді! Положимо перед собою мапу ЗДА і зроби́мо олівцем прогулку з Філадельфії до Маямі, опісля потягнімо лінію до Каліфорнії, звідтіля до Міннеаполісу й до Шикаго, вступімо до Дітроїту, відвідаймо Бофало, загляньмо до Ютики і прямо через Нью-Йорк повернімося до Централі. Цей простір, що відповідає зах. Європі, покриває сітка 73 Відділів США.

Чи можуть члени Гол. Управи бути в частому особистому контакті з Відділами? А особистий контакт — це важний чинник у праці кожної організації. Його заступає нам Окружна Рада, якої голова є тепер членом Головної Управи. На сьогодні маємо сім Окружних Рад: Нью-Йорк, Філадельфія, Ньюарк, Клівленд, Дітроїт, Рочестер і Шикаго.

Окрім цих статуткових завдань, Окр. Ради виказують ще й інші осяги. Окр. Рада об'єднує Відділи давньої і нової еміграції та тут народжених членок. У ході спільної праці мають нагоду пізнати й зрозуміти одні одних. Це громадське й товаришське зближення членок в одну духову цілість являється першою і найважливішою запорукою росту США.

Дальше — Окружні З'їзди стають школою вищого громадського вироблення кожної членки США. Там почуєте досвідчені думки срібноголової піонерки США і відважні пропозиції молодій делегатки. Різний підхід, різні можливості зливаються в одне ціле. Окр. Рада дає можливість не тільки працювати у вузькому крузі одного Відділу але й на терені кількох Відділів. Це золота можливість здобути кращий організаційний вишкіл та стати провідною одиницею США.

А грете — оті імпованні виступи, що їх дали дотепер Окружні Ради. Пригадаймо Свята Жінки-Героїні, ювілей 35-ліття США! Для влаштування їх притягнуто найкращі сили нашого поселення. Цінні почини, як участь Окр. Ради Клівленду у двигненні пам'ятника Лесі Українки, Гурток „Наша Батьківщина“ у Рочестері, стипендія ім. Олени Гординської у Ньюарку, не могли б здійснитися, коли б не було Окружних Рад. Завдяки їм Союз Українок Америки здобув поважну оцінку своєї праці та гідно репрезентує ім'я українки.

При тому Окружна Рада не обтяжує Відділів, ані не вмішується в їх працю. „Суверенність“ Відділів не є заторкнена нею. Вона радо бере участь у загальних зборах та імпрезах Відділу, вона підтримує своєю прихильністю кожен новий почин, радить у сумнівних випадках, допомагає в клопотах. Вона є „добрим духом“ Окружних Рад, що є радіє radoцями Відділу та сумує з приводу його невдач.

Та мимо великих успіхів Окружних Рад не маємо відваги твердити, що вони дійшли до висот своїх завдань. Життя організації висуває часто різні складні питання. Нераз справді трудно за нього взятись і Окружній Раді, а не то одному Відділові США.

Але ми віримо, що наші Окружні Ради справляться з цим. Співпраця провідних одиниць привчає їх до труднощів, а взаємна пошана і прив'язання до організації допомагають знайти вихід і в найтруднішій ситуації. На те й ми свідомо злилися в спільне русло праці Окружної Ради, щоб у ній крипитися й виростати.

І так Окр. Ради поволі входять у своє призначення — посереднього звена між Централєю й Відділами США. Вони тісно й щиро співпрацюють із Гол. Управою й Відділами США. Мабуть, уже немає членки США, що не розуміла б вартости й значення Окружних Рад.

На цьому місці слід зложити щире подяку всім Окр. Радам та їх Відділам за їх працю й громадську зрілість, бо „в єдності сила народу — Боже, нам єдність подай!“

С. О.

ІНДІЙСЬКІ КОНТРАСТИ

Загострення ситуації між Індією й червоним Китаєм звернуло зір на цю країну давньої культури. На сторінках преси обговорюють настанову Індії, готовість і силу її армії, а навіть показують світліни індуських жінок, що відбувають військові зправи. Індія мобілізується до боротьби!

Індуська жінка справді поділяє долю своєї країни. У недавній визвольній боротьбі вона стояла пліч-о-пліч із чоловіками і вийшла переможно з цього змагу. Але нею, як і цілою країною, потрясають важкі внутрішні проблеми. Перенаселення, застаріле господарство, кастовість — усе це перешкоди до нормального розвитку. Ще й досі відсоток смертності немовлят виносить 190 на тисячу, коли в Англії вмирає лиш 22.

Серед таких контрастів живе й працює індуська жінка. У виборах 1962 р. збільшилось число жінок-посолок до парламенту з 28 до 34, поміж ними є багато молодих із вищою освітою. Міністром здоров'я Індії іменовано тоді ж д-р Сушілу Найяр, 48-літню лікарку, що займає чільні пости в громадсько-суспільних установах Індії.

А водночас у тому ж році парламент Індії проголосив закон, яким строго забороняє вручення якогонебудь посагу чи подарунку при заключенні подружжя. Це для нас дивно застереження свідчить про те, що ще в силі є звичаєве право, за яким батьки заключували подружжя молодих за гроші.

Отакі то контрасти існують в Індії поруч себе. Тому шлях її повільний, а воєнна агресія Китаю являється важким випробуванням. Чи Індія витримає цей натиск — залежатиме також від вільного світу!

При цій нагоді пригадується нам індуський ансамбль танку Удая Шанкаря, що недавно об'їздив Америку. У невеликій групі танкові мистці Індії запрезентували своє танкове мистецтво в модерній формі. Ніхто не звужував їх до рамок розваги чи акробатики, а також ніхто не забороняв їм сягнути в релігійний культ чи історичне минуле. Дарма, що країна в контрастах, що нею потрясають злидні, але вона вільна!

Відновлюйте Вашу передплату вчас, чим досягнете миле почуття упорядкованости, а видавництво зрівноважений бюджет.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1963

Приєднуйте нових членок до Відділів США!

Окружні Ради США

П-ні Ірина Падох
Mrs. Irene Padox
Chairman of the UNWLA Regional
Council of New York, N. Y.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

В тіні статуї Свободи, тієї зворушливої статуї, що вітала більшість нас на порозі цього свобідного, великого краю та на порозі нового, трудного, але надійного життя, метушиться кругло сто тисяч людей нашої крові, зі сотнями своїх гуртів і організацій, із безчисленим і безперервним потоком їхньої різнобарвної діяльності.

Під покровом цієї високої і достойної, свободолюбної пані європейського роду примістилися також метрополітальні Відділи Союзу Українок Америки. Дванадцять Відділів (якже мало!) з по-верх п'ять сотнями членів! На ділі тільки десять із них належить до великого Нью Йорку, одинадцятий зараз „за річкою“ в Джерзі Сіті, дванадцятий же, наша новоохрещена наймолодша дитина (Бріджпорт, Конн.) дещо відбилася від нас, але що то за віддаль для нас нью-йорчан, коли „цюцотреном“ за півтори години до них заїдеши!

Всі ці Відділи живуть окремим життям і всі вони мають свої окремі фізіономії. Більш ніж половина їх це давні Відділи, які утворилися на цій землі далеко до часу, коли підписана вступила вперше на американську землю. Всі вони зі святістю зберігають свої

відділові і старо-крайові традиції, а їх шрив'язання до минулого, до шляху пройденого в межах їх організації за їх молодих літ рідко уступає вимогам нового часу. В цих літніх Відділах життя не змінюється або змінюється поволи й незначно. Все в них діється плянково, розміряно, за давнім, добре визначеним зразком. Пізнати в них серце й руку довголітніх народніх робітниць, що поклали міцні основи під могутню жіночу організацію.

Як же інакше представляється образ по другій стороні межі. Нові, „нетрадиційні“ Відділи, однаково, ті які об'єднують новоприбулих жінок, як тут народжену верству жіноцтва, менше свідомі давніх набутоків жіночого руху в Америці, менше й звертають свої очі в минуле, зате більше турбуються біжучими проблемами дня.

Ці новіші Відділи поділяються під мовним оглядом на дві групи. Два Відділи нашої округи, англійськомовні, об'єднують майже виключно тут народжених жінок. Вони з особливою увагою плекають нашу українську культурну спадщину і з гордістю виносять її поза вузькі межі української громади. Пропагандивний чинник у них грає тому зовсім природно одну з передових роль. Вони є нашими амбасадорками українського імені й української вікової культури.

Зате Відділи, що гуртують передусім новоприбулих жінок, найбільш увагу звертають на те, що їх в'яже не стільки з далеким рідним краєм, але з залишками українських громад в Європі. Постійна допомога дітям залишенців — це одна з поважних і водночас найбільш зворушливих ділянок праці цих нових Відділів. А поза тим діяпазон їх заінтересувань є імпонуюче широкий. Від широкої харитативної служби до виставок мистецтва, від курсів сальонових танків до „балевих буфетів“ — це тільки незначна частина діяльності цих рухливих Відділів і їх членства.

Поза працею у Відділах деякі імпрези й акції проводить сама Окружна Рада. Із них можна на-

звати участь у щорічній популярній Міжнар. Жіночій Виставці та Вишивані Вечерниці всіх Відділів. Цінним почином була товариська зустріч градуантів середніх шкіл, що його наша Окр. Рада впровадила як постійну імпрезу. У переважаному імпрезами Нью Йорку трудно себе краще проявити.

Ірина Падох

НЮАРК, Н. ДЖ.

Три роки тому постала в нашій Окрузі Окружна Рада. Відділи нашої Округи розкинені по цілому стейті і здавалось би — трудно буде згорнути їх в одне ціле. Але завдяки популярності першої голови Окр. Ради бл. п. Олени Гординської це сталося доволі скоро.

Організаційна свідомість членок поодиноких Відділів дуже вироблена, а через зближення з другими Відділами підноситься організаційна солідарність. Відділи підтримують імпрези сусідніх Відділів, а також допомагають взаємно своїми виступами і користають із досвіду других, а тим самим вчаться одні від одних. Це дуже відрядне явище, що Відділи починають дбати не тільки про розвиток свого

П-ні Ольга Салук
Mrs. Olga Saluk
Chairman of the UNWLA Regional
Council of Newark, N. J.

Відділу, а також своєї Округи і цілої організації.

Найкращим доказом злиття цілої Округи є недавній почин стигенді ім. Олени Гординської. На ініціативу Окр. Ради живо відгукнулись усі Відділи, щоб таким способом поклонитись пам'яті нашої покійної Союзянської діячки і причинитись до умового росту нашої молоді. Мусимо дбати про свою зміну!

Гуртуємо шість Відділів США. Це є — 24 в Елизабеті, 28 у Нью-арку, 61 у Випани, 65 у Нью Бронсвіку, 67 у Перт Амбою, 70 у Пассейку.

Одначе в часі об'їздок можна зауважити, що до Відділів США належить так би мовити — еліта українського жіноцтва. Союзянок бачите все і всюди при громадській праці. Багато, дуже багато наших жінок є ще поза рямками нашої організації. І тут перед Окружною Радою є велике поле праці. Вона дбає, щоб охопити все жіноцтво, що стоїть поза нашою організацією без огляду на те чи воно давно чи новоприбуле, чи тут народжене.

Отже найближчим завданням нашої Окружної Ради вважаю організування Відділів у місцевостях, де їх ще немає, а в більших осередках, де вже існує Відділ, створення кількох Відділів, де гуртувались би жінки того самого віку чи заінтересування. Коли все українське жіноцтво стане в зорганізовані ряди, тоді гордо можемо виступати перед нашим громадянством, гідно зарепрезентуватись перед американським суспільством і хоч частинно сплатити довг нашої Батьківщині і всім нашим сестрам, що по героїськи впали в боротьбі або на засланні коротають свій бік.

Ольга Салук

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Наша Округа найбільша з усіх, бо об'єднує тепер 17 Відділів США. У цьому числі йде звіт із Окр. З'їзду, отже з'ясована наша праця за 1962 р. Але тут хотілось би подати тільки моменти, що її особливо характеризують.

Наші Відділи це — 2, Честер, Па., 10, Филаделфія, Па., 11, Трентон, Н. Дж., 13 і 15, Честер Па., 20, Филаделфія, Па., 39, Мил-

вил, Н. Дж., 40, Аллентавн, Па., 41, 42, 43, 44, 46, 48 і 52, всі у Филаделфії, Па., 54, Вилмінгтон, Дел., 59, Балтимор, Мд. Наше членство дуже різнорodne. Більшість Відділів — із давніх емігранток, якась частина з новоприбулих, один Відділ із тут народжених членок. Треба сказати, що наше членство на терені Окр. Ради добре співпрацює з собою.

Нашу Округу характеризує оживлена культ.-освітня діяльність. Маємо чотири жіночі хори і три

П-ні Наталія Лопатинська
Miss Natalia Lopatynska
Chairman of the UNWLA Regional
Council of Philadelphia, Pa.

драматичні гуртки, що прикрашують своїми виступами наші імпрези. Проявляємо себе і в виховному напрямку, бо маємо дві світлички. Наша суспільна опіка допомагає двома патронатами навчальним станицям і 6-тьом бабусям у Німеччині.

Варто згадати також про окремі почини наших Відділів, що дали свій вклад у працю США. Ще давніше 43 Відділ провів щомісячну дитячу зустріч, що допомагала зжитись нашій дівчорі. З того потім постала постійна дитяча світличка. Тепер цей Відділ впровадив у себе спільні прогульки автобусом до Нью Йорку чи Вашингтону, що дадуть членкам радісну розвагу. Один із перших у Филаделфії Відділ влаштував авторські вечори своєї членки, письменниці Ярослави Острук. Знов 10 Відділ вишанував інакше пам'ять своєї талановитої членки бл. п. Марії Морачевської, влаштовуючи у

першу річницю смерти виставку її картин (24. листопада 1961). 20 Відділ США знайшов інше поле діяння. У березні 1962 провів силами своїх членок і їх дочок елегантний показ моди. Дбаючи про доріст зорганізував у червні 1962 першу у Филаделфії градаційну зустріч. Знов 13 Відділ провадить школу українознавства у Честері, а 54 Відділ дбає про загально-національні імпрези у Вилмінгтоні.

Отак проявляються у нашій Окрузі ініціативні сили. Окр. Рада підтримує їх у таких починах, радить і допомагає. Точніше про те у звіті з Окр. З'їзду. Згадати треба ще про наші зв'язки, які утримуємо з Інтернаціональним Інститутом та Федерацією Жіночих Ключів.

В останньому часі завважаються в нас цікаві організаційні почини, що їх треба привітати. Це взаємні відвідини Відділів з програмою, що спричинюються до зближення Союзянок. Дальше є намагання зразково впорядкувати сходини, щоб вони — окрім бжучих справ — давали культурну розвагу і товариську гутірку. Про те вже була згадка в нашому журналі (гл. ч. 10, 1962).

Тому з надією дивлюсь у майбутнє нашої Округи!

Наталія Лопатинська

ДІТРОЙТ, МИШ.

Голові Окружної Ради мусять бути притаманні материнські риси. Бо вона, як мати своїми діточками, так вона піклується своїми Відділами. Хоч усі Відділи побудовані на тому самому статуті, проте кожен розвивається різно, залежно від своєї програми й зацікавлення свого членства. Так як діти тих же батьків відрізняються виглядом і вдачею.

Наша Окружна Рада об'єднує 9 Відділів. Називаючи по черзі, спробую підкреслити їх головні риси.

П'ятий Відділ складається з давноприбулих, живо підтримує церкву, дбає про плекання традиції, охоче підтримує нові ідеї, радо включився в придбання Дому США у Дітройті.

Любов до традиції й співу характеризує 23 Відділ. Складається

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1963

П-ні Анастасія Вокер
Mrs. Anastasia Volker
Chairman of the UNWLA Regional
Council of Detroit, Mich.

ся він з давноприбулих, дбає про покази писанок, щороку влаштовує Свято Матері й День Батька.

Радю заглиблюється в наше історичне минуле, особливо в Гетьманщину — 31 Відділ СВА. Складається з давноприбулих, підтримує Церкву і дбає про своє членство.

Окреме призначення має 37 Відділ. Згуртувавши членок різних віровизнань і освіти, сполучив давноприбулих із тут народженими. Має велике розуміння для праці в американській громаді і через те пов'язує українське й американське суспільство через Інтернаціональний Інститут та членство в Федерації Жіночих Ключів. Відділ приділяє живу увагу народньому мистецтву.

Далеко від нас уміщений 38 Відділ СВА (Ленсінг, Миш.). Його нечисленне, але віддане членство, працює успішно на свій лад, плекаючи коляду й інші традиційні виступи.

З новоприбулих зложений 56 Відділ, осягнув великий успіх своєю сценічною працею. Завдяки видатним театральним силам, Відділ визначився виставами, концертами й веселими вечорами. Цікавиться також куховарськими показами й народнім мистецтвом.

Великі заслуги в поширенні відомостей про українську культуру має 58 Відділ. Зложений із тут

народжених членок, що мають живе зацікавлення справами американського суспільства, він став лучником для інших Відділів, коли треба там шукати контакту. Цікавиться також народнім мистецтвом.

Із самих новоприбулих складається 63 Відділ. В ньому гарно поставлена суспільна опіка, опіка над молоддю. Щороку влаштовує Вишивані Вечерниці, дбаючи про плекання української вишивки. Цікавиться куховарськими показами.

Хоч ведення Відділів займає багато уваги, проте Окружна Рада осягнула теж певні здобутки, презентуючи нашу організацію перед Інтернаціональним Інститутом та Історичним Музеем (участю у кількох програмах і виставках). Особливо цікавий наш проєкт побудови власного Дому СВА у Дітроїті, якого брак дуже відчувається. Дальший клич — кожна членка приєднає нову в 1963 році! Ці три завдання стоять перед нами.

Анастасія Вокер

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Наша Окружна Рада складається з шести Відділів — 7 в Акроні, 14, 30, 33 і 60 у Клівленді і 69 в Лорейні. Більшість наших Відділів знаходиться на місці, й два дальші не надто віддалені. Це причинилось до того, що Відділи з собою зжиті та гарно співпрацюють. Недавній почин — відслонення пам'ятника Лесі Українки в Українському Городі Культури є доказом того.

Ініціатива до побудови пам'ятника вийшла з 33 Відділу СВА й Комітет Побудови Пам'ятника постав, коли ще Окр. Ради у Клівленді не було. Але з заснованням Окр. Ради діло пожвавилось і в підготові відслонення Окр. Рада себе видатно проявила. Треба сказати, що засновання Окр. Ради в нас прийшло закономірно. Якось само від себе сталося, що Відділи відчули потребу об'єднатись для спільних виступів та окремих завдань. І так постала у 1955 р. наша Окружна Рада.

Хоч територіяльно наші Відділи положені близько себе, то своїм складом і походженням різnorodні. Маємо давні Відділи (7, 14, 30),

є Відділи новоприбулих (33, 69) і є один Відділ із тут народжених членок. З гордістю треба сказати, що всі зжились на терені Окружної Ради і працюють у великій гармонії.

Багато починів Округа завдячує Окружній Раді. Наприклад Свято Жінки-Героїні вже було кілька разів проведене на високому рівні. Торік з ініціативи культосвітньої референтки Окр. Ради влаштовано перед Великоднем показ писання писанок по бібліотеках, банках та більших крамницях. В цій акції брали участь усі Відділи СВА, Укр. Зол. Хрест, Пласт і СУМА.

Можемо похвалитись також гарною ініціативою наших Відділів. І так 33 Відділ СВА вже 10 літ тому заложив дитячу світличку і провадить її й досі. Це найстарша світличка на терені СВА, що аж тепер знайшла наслідувачів.

Також 69 Відділ у Лорейні дав почин до створення танкової дитячої групи, що діє вже кілька літ і виступає на різних імпрезах СВА. Добре було б, коли б їх теж наслідували інші Відділи СВА!

Так працює й розвивається наша Округа. В тому безперечно заслуга Управи Окр. Ради та Управ Відділів, що люблять нашу організацію і дбають про її розвиток. А ріст Окр. Ради є ознакою того.

Євгенія Дубас

П-ні Євгенія Дубас
Mrs. Eugenia Dubas
Chairman of the UNWLA Regional
Council of Cleveland, Ohio

П-ні Марія Когутяк
Mrs. Maria Kohutiak
Chairman of the UNWLA Regional
Council of Rochester, N. Y.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Сім літ минає від заснування цієї Округної Ради. Донедавна її осідлом був Рочестер, а від жовтня 1962 припала мені честь її очолювати й тому Управа Округ. Ради перенеслась до Ютики.

Наша Округ. Рада об'єднує 5 Відділів. (6 і 47 Відділ у Рочестері, 49 Відділ у Бофало, 68 Відділ у Сиракузах і 57 Відділ у Ютиці). Зв'язок Округ. Ради з Відділами можна вважати задовільним, якщо зважити, що Відділи розкинені від себе у віддалі 120 і 200 миль. Як завидуємо тим Округ. Радам, що мають свої Відділи на місцях!

„Округна Рада — це Відділи, а Відділи — це Округна Рада“ закінчила свою промову на останньому з'їзді наша б. голова п-ні Софія Онуфрик. І дійсно, що тісний зв'язок між ними, то кращий вислід їхньої праці. До цієї зв'язи мусимо змагати, виховуючи в наших членок почуття відповідальності за цілість праці в Окрузі.

Перейдім тепер до праці Відділів. Важко представити досягнення їх у цій короткій статті. Радше передам її в числах: за весь час свого існування Відділи влаштували 446 імпрез, якщо мова про культ. освітню діянку. Це були — концерти, академії, свята, театральні вистави, забави, пікніки,

та чайні вечорі. Чи в силі уявити собі читач, яка праця получена з тим? Її знають лиш ті, що робили її з почуття обов'язку й любови до свого народу. У нашій Окрузі постав Гурток „Наша Батьківщина“, що поставив собі завдання збирати пам'ятки з нашого минулого.

У виховній діялці наші Відділи змагали до того, щоб освідомити матір-українку про її завдання та зберегти її дитину при нашій спільноті. Це діялось при допомозі Вих. Семінарів, доповідей, дитячих зустрічей та забав, курсів танків. Останньо вдалось оснувати одну дитячу світличку в Окрузі (Ютика).

Суспільна опіка проявляється в несенні моральної й матеріальної допомоги потребуючим. Два з наших Відділів мають патронати над навчальними станицями в Німеччині, а три опікуються „бабусею“. Щороку один із наших Відділів переводить збірку на захист старих у Дорнштадті. Майже половина з загальної суми 28,233 дол., яку наші Відділи пожертвували на громадські цілі, виплачено на суспільну опіку.

З американськими жіночими організаціями також маємо контакт. Вони зацікавлені нашим народним мистецтвом, радо вітають нас у себе при всяких нагодах.

Отак працює наша Округа. Треба сподіватись, що з Божою допомогою праця піде вперед і дасть знов багате жниво.

Марія Когутяк
голова Округ. Ради

ШИКАГО, ІЛЛ.

Коли інші Округ. Ради будуть давати перегляд своїх осягів, то шикагівська Округ. Рада може говорити тільки про можливості праці на своєму терені. Бо хоч нашу Округ. Раду засновано 4. лотого 1956 р. заходами тодішньої містоголови Гол. Управи п-ні Анастазії Хариш, то вона по кількох місяцях існування перестала діяти. Щойно 12. жовтня 1962 р. відновлено її діяльність заходами п-ні Марії Яримович, теперішньої містоголови Гол. Управи.

Наша Округ. Рада постала на терені з завансованими Відділами,

що мають широко розроблену програму. Тому й не дивно, що творення Округ. Ради декому здавалось зайвим. Мовляв — це додаткова організація, без якої ми досі обходилися. Тим часом у кожному організаційному процесі настає момент, коли існуючі клітини об'єднуються — чи то для проведення окремих завдань, чи то для власного зміцнення.

В такій ситуації Округ. Рада повинна в першому році існування опрацювати терен і підробити опінію, щоб здобути собі право громадянства і виправдати своє існування. Це робота довга, повільна і невидна. Тому в пляні діяльності покищо зарисувались лиш два пункти: заснування одного нового Відділу і проведення однієї респрезентативної імпрези. Решта діяльності буде спрямована на створення сильних і правильних підстав, що дадуть можливість розгорнути діяльність у майбутньому.

Все ж на протязі кількох тижнів започатковано організаційну діяльність. Деякі Відділи вимагають реорганізації або тільки допомоги в наладнанні діяльності; є теж можливість заложити нові Відділи. Мали ми також шастя на початок у фінансовій діялці. Знайшовся спонзор, якого щедрий даток (100 дол.) уможливив нам

П-ні Дора Рак
Mrs. Dora Rak
Chairman of the UNWLA Regional
Council of Chicago, Ill.

Виграний бій Тодося Осьмачки

**...звертаюся до тебе, Краю мій,
я з вірою, що ти в час свободи
мене згадаєш, як найтяжчий бій,
що виграла тобі твої походи
на полі духу і живих надій...**

Виграний найтяжчий бій — так окреслив Осьмачка свою позицію в українській духовості. Мабуть, не всім відомо, яким тяжким боем було життя поета і яку дорогу ціну заплатив він за виграну. Бій Осьмачки за збереження власного фізичного і творчого „я“ був водночас боем за українську невикривлену правду, бо поет ідентифікував себе з українським народом. Тільки божевільна людина могла стати на бій з терором, що шалів у той час в Україні (кінець двадцятих років, 1930 його арештовано). Й Осьмачка вибрав божевілья — удаване. Трохи не десять років найкращого для творчості зрілого віку він перебув у психіатричному заведенні, що спасло його від смерті. А вмерти не міг, бо в душі була невисказана правда, яку він мусів сказати світові. Божевілья стало охоронним панцирем для невисказаного, як шкаралупа для слимака. А коли з приходом німців до Києва він вийшов на волю, відтак на еміграцію, ви-

започаткувати організаційну та пропагандивну працю. До зовнішніх виступів слід зачислити уфундування мандрівної нагороди на Вишивані Вечерниці за найкраще примінення вишивки до сукні, товариську зустріч з Управами Відділів і членками, відвідини Відділів, а на кінець лютого запланований 85-літній ювілей Олени Кульчицької при співучасті наших мисткинь. Ця імпреза буде сполучена з виставкою, в якій візьмуть участь: М. Стефанович, М. Дачишин, І. Несторович, А. Калимон, О. Теодорович.

Із своїми 4-ма Відділами шикагівська Округа має всі дані розвитку, що можна буде досягнути по налаштанні гармонійної співпраці між самими Відділами та Відділами й Окр. Радою.

явилось, що охоронна шкаралупа втіла вже так органічно зрости з ним, що годі було цілковито звільнитися. Тому він ціле життя залишався самотником, диваком в людських очах. Таку шкаралупу, що утруднює контакт з людьми, носив не один геній, з українських Гоголь, з яким Осьмачка має багато схожості.

Хто на еміграції не знав Осьмачки? Він вічний мандрівник по таборах ДіПі, такий же самий на цьому континенті. Своєю підозрою і недовірям позражував собі чимало людей і тільки нечисленні приятелі знали, яка шляхетна, безоглядно чесна і правдолюбна людина криється за шорсткою шкаралупою. Його чудацтва фактично більш відомі, ніж його геніяльні, хоч кострубаті та понурі твори — поезія і проза. Самотнім прожив він життя та як же важким воно було! Поминувши нужду — вірну подругу українських поетів, скільки в його душі турбот, тривог. Дарма, що багато з них уявних, страждав він від них так тяжко, як і від дійсних. Він це та людина, що

**...все втрачає
серед великих і малих тривог
і гірко до розпачливості знає,
що співрозмовник в неї тільки Бог...**

А скільки в його житті конфліктів з власною спільнотою, зокрема після появи „Ротонди Душогубців“ (повість, видана автором 1956), де він висловив свої думки про Центральну Раду. А скільки людських сумнівів, чи його шлях правильний, коли й за тими, що пішли на співпрацю, все одно визнають патріотизм. „Кому твоє прокляття самоти потрібне?“ було важким питанням в останні роки.

Прожив Осьмачка 67 років. Від понурої дійсності тих років рятували його мрії. В мріях він мав все, чого недоставало йому в житті. На еміграції були в нього дві любі мрії: одруження й нагорода Нобля. Перша загальновідома і я певна, що в майбутньому, коли

внуки в школі будуть вчитися про великого Осьмачку, не одна бабця згадає з усмішкою, як він її сватав. Не здійснилася ця мрія, не здійснилася і друга, принайменше за життя. Радість, коли його „Ротонда душогубців“ (в англійському перекладі М. Лучковича) знайшлася між пропонуваними до нагороди Нобля творами, скоро згасла.

Все життя Осьмачка був великим приятелем жіноцтва. Його контакт з реальним світом був найчастіше за посередництвом жінок. Жінки в житті поета... Мати — спрацьована селянка, що лаяла його, коли він, прийшовши зі школи, говорив по-московськи: „Та говорив б ти, сину, по-християнськи“. І Тодось послухав матері, ціле життя говорив по-християнськи, тобто по-українськи, словом і змістом. Сестри, що переховували поета, годували, віднімаючи собі й дітям кусок хліба від уст. Вдовиця, що облаштувала його одягом покійного чоловіка, як винагороду за портрет небіжчика. Дівчина-лідіток, що принесла йому свячене з привітом „Христос Воскрес!“ Великоднього ранку, коли він, як цюкований звір переховувався по цвинтарях та оборогах. (Ця подія була одним із найкращих споминок поета.) І його дружина, зразу студентка, відтак окулістка, з якою коротке, хоч і не зовсім щасливе співжиття, дало йому цінну річ — поштовх до читання. Вона завжди посилала його до бібліотеки і єдиний час в його житті, коли він систематично запізнався зі світовою літературою це роки по одруженні 1924-25. І освічена монахиня, в яку поет влюбився в Західній Україні і який написав декілька віршів („Китиці часу“). І багато інших жінок, що зогріли світлом і теплом самотній життєвий шлях поета.

Осьмачка відійшов у вічність — свою справжню батьківщину. Сьгодні з близької перспективи, ми все ще бачимо Осьмачку-дивака. Та пройде час, неістотне затреть-

Наші підсумки

(З приводу нашої анкети „Улюблена книжка“)

Більш як рік тривало наше опитування. Ми дістали безліч відповідей — то лаконічних стверджень „улюбленої лектури“, то обширних листів із точним узаasadненням. З того 20 надруковано дотепер.

Які підсумки можна витягнути з цієї анкети?

Не маємо змоги піти шляхом статистичних обчислень та підрахувати кількості голосів, відданих за той чи інший твір. Відповіді були нерівні. Правда, можна б згадати про те, що „Останній пророк“ Леоніда Мосендза був згаданий сім разів поміж улюбленими книжками. Стільки ж голосів висловилося за творами Ольги Мак, а три за „На світанку“ Юрія Тиса. Але не в кількості справа. Нам треба розглянути суть відгуків, їх зміст і настрій. Це нам більше скаже про духову потребу й замишування читача.

Найбільш захоплені відповіді принесли нам збірки поезій. Всупереч тій думці, що тепер поезій публіка не читає, Ніна Черняк пише, що переклади М. Ореста — це „витончена музика, яку можна слухати багато разів“. Читачка з Філадельфії знаходить в „Останній весні“ Є. Малашюка „вагітну, спілу мудрість“. О. С. цінить у „Княжий емалі“ О. Лятуринської „образність вислову й мелодійну мову“. Прецизне окреслення і тонкий смак читачок мило вражають.

Добре узаasadнення дають також відгуки на прозову творчість. Надія Верб'яна добачує в творах Докії Гуменної сліди глибокої ерудиції авторки, що окрім таланту вкладає також поважні студії в описане середовище. Подібно висловлюється про неї Дарія Бойчук. На її думку — „засідаєш до її книжки, немов до умової праці, яка все таки дає приємність!“

Подібно розворушили читачок тво-

ся й Осьмачка залишиться як втілення правдолюбного й непокірного українського духа. За свій свободний, неконтрольований ворогом вислів, він звів найтяжчий бій і, озброєний вірою в невмірущу Україну, а ще й справжньою селянською впертістю, — виграв його.

Едмонтон, вересень 1962.

P. S. Завваження: Всі цитати взяті з Прологу до поеми „Поет“.

ри Ольги Мак. Дарія Бойчук каже, що „її твори дають відпруження“. В них є „рух, думка легко розвивається, ситуації одна за одною йдуть, як на фільмовій ленті“.

Але найбільше признання знайшов „Останній пророк“ Мосендза.

Читацький Гурток у Монреалі признав йому перше місце, а Читачка з Філадельфії знаходить, що „своєю філософською глибиною і загально-людською універсальністю він наближає нас до великої світової літератури“.

В анкеті відзначився й один голос літературного світу. Письмениця Дарія Ярославська своїм вибором Віри Вовк і характеристикою її творчости надала анкеті іншого напрямку. Замість улюбленого твору стали читачки висказуватись про „улюбленого автора“. І через те відгуки стали повніші й більш безпосередні.

У висліді маємо те, чого шукали. Не тільки доказ про живий відгук літературних творів у читача. Двадцять читачок, що виповілись — це не одиноки, що читають і переживають літературні твори. Але й влучну оцінку, що свідчить про вдумливість і літературний смак.

Серед учасниць анкети проявив себе тільки один Гурток Книголюбів. Але й цей гурт, що організує серед своїх членів читання літературних творів, вказав, які можливості дає така праця для читача. Оцінка цього Гуртка мала найкращі прикмети виробленої думки — здобувають же її у спільній дискусії його члени!

З почуттям вдовolenня закриваємо нашу анкету. Хоч вона неповна, проте відкрила нам рубець заслони, що досі лежав над читацьким світом. Він не мертвий і не байдужий, як може здавалося деяким літературним діячам. На його ґрунті струмує жива думка й коли візьмуться за неї наші Гуртки Книголюбів, то вона попливе широким руслом.

Л. Б.

НОВІ КНИЖКИ

Докія Гуменна: Серед хмаросягів. Нью-Йоркська мозаїка. Об'єднання Українських Письменників „Слозо“, Нью Йорк 1962. Обкладинка Сергія Макаренка. Ст. 178. Ціна 2.50 дол.

Мозаїка — це дуже влучне о-

креслення тих картин, що об'єднані в книжці. Краєвид за краєвидом, тип за типом, думка за думкою — складають ню-йоркську дійсність.

Кожен нарис, а є їх 21 — це жива істота, що по-своєму сприймає буйне життя великого міста з його позитивними й негативними сторонами. Істота, що відвойовує право на життя у цьому Вавилоні. І стає поволі мешканцем цього „позірно хаотичного лябіринту“, як авторка називає це місто-велетень.

В. Єрмоленко

Юрій Тис: На світанку. Біографічна повість із життя Марка Вовчка. В-во Миколи Денисюка. Шикаго, 1961. Мист. оформлення О. Мошинської. Ст. 404. Ціна 4.50 дол.

Коли в цій повісті шукати справжнього психологічного портрету Марка Вовчка, то ледве його знайдемо. Немає бо в ній важливих особистих сплетів її життя, як трудного дитинства в домі тітки, розриву з Опанасом Марковичом і глибокого кохання до Дмитра Пісарєва. Але коли хочемо знайти переживання письменниці з її хвилюваннями й сумнівами, то вони там є. Юрій Тис широко змалював цю добу нашого Відродження та сучасні їй течії суспільного життя.

ДО ЛІТ. КОНКУРСУ СУА

Мене живо зацікавив Ваш Конкурс, проголошений у пресі. Та його умовини вимагають ближчого вьяснення. Перш усього — з якого життя має бути ця одноактівка? Потім, як довго вона повинна тривати? Ольга С.

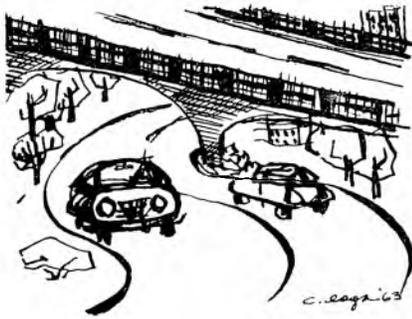
В наших умовинах ми подали, що розписуємо Конкурс на сатиру з сучасного побуту. Отже середовищем не обмежуємо нікого. Автор вибирає звичайно те, що йому найкраще відоме, що радимо й Вам зробити. У веселій формі можете з'ясувати не одну правду та успішно повчити.

Щодо розміру одноактівки, то вона повинна тривати найменше пів години. Трудно змалювати середовище й проблему в коротшому часі.

Жюрі Конкурсу СУА

Чи ви вже подарували міській бібліотеці „Дух Полум'я“ — твори Л. Українки англійською мовою?

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1963

Софія Парфанович

3 дороги

Вже білі букви на зеленій таблиці відгородили восьмою милею місто від доріг у даль. І розбіглася широка смуга біло накреслених стрічок в один і в другий бік: ті, що хочуть вернутися до міста і забути, що десь є поля, ліси і нудьга осель. І ті, що кидають гамір міста, його повзкітню, напругу буднів і вагу необхідностей та розбурханість поспіху. Вибігають рівними стрічками у даль піль, промережаних лісами, просвітлених плесами озер, протіканих будинками фарм, осель, містечок. Одними й другими людські будні біжуть назустріч неминучому.

Одних із одними стараються полудити ситозелені травники, проткані вічнозеленими кущами й деревами. Чи може якраз відділюють одні від одних. На весні вони зацвінуть біло-рожевим квітом диких, дрібноквітних яблунь. Але й тепер восени квітуть вони вмираючим листям, подум'яніють його пишнотою й багровіють останнім відсвітом життя. Тільки пишні, широкогруді смереки обвинулися хустами своїх чатин і гордовито ставлять чоло осінньому вмиранню. І малі крипластані ялівці і темнотинні тиси, що їх замає червоне намисто ягід, ясніші піраміди туй, що раді б наслідувати шляхетних кипарисів чи струнких могутніх кедрів, що живуть у кеїонах Заходу, але залишаються тільки туями.

Є осінь на широких дорогах, що розбіглися в один і другий бік. Вітер розмітає листя і здирає шати з парків і садків та показує оголені людські оселі. Великі гарні доми, пишні віллі, штудерні палацики обабіч горішнього Вудварду. Влітку вони ховаються від ока настирливого мандрівника, але тепер вітер позбавив їх жи-

вого заборона і заставив їх зійти з панських висот і наблизитись до дороги, що біжить у даль. Гордовиті Фирідейл, Роял Оьк, Бірмінгем, що називають себе „ситі“, хоч голсьвне місто — це велике село Дітройт. Добре, великі міста обабіч дороги, добре! Але чи мешканці ваших домів і дімків знайшли задоволення? Чи сьогодні вночі, або завтра вранці вони не гнатимуться дорогами в постійному, незрозумілому поспіху? Може на те, щоб собою нагодувати горнила фабрик і банки своїми грішми. Бо який їхній стиль, таке тут життя.

І ми на дорозі, я і мій віз, Карусь. І розмовляємо. Він бо єдина жива істота, єдиний мій товариш. Живий життям машини, вірний приятель мій. І назва його не від возів, що на дорозі, а від карого кольору його тіла.

— Бачиш, Карусь, коли ми тут їхали перший раз, було літо. Його жара лежала на дорогах і здавалося, що в твоєму серці-моторі закипить бензина — харч твій і вода — твій напитек. Але мабуть хтось мудрий дав тобі життя, бо ніщо не сталося. Ти гнав, як скажений і наш бідний філодендрон заплатив за те життям. Потім ще добив його городник. А такий був розкішний, такий буйний, повнолистий. Та не видержало його листя вітру, що його розбурхала твоя швидкість.

Карусь котиться гладко й рівно і дуже злегка помуркує собі. Є задоволений. Любить широкі, гладкі дороги. Не любить, коли йому трублять над головою, минаючи, або ще гірше, коли поліція чогось незрозумілого хоче від нас. І ще не любить, коли вночі вражають його ліхтарі з противної сторони. Там на вузькій дорозі, що пробігає горбовину, обрямлена полем і лісом і пустою самоти.

— Бачиш? Весокий клубок сірого диму. Можна б думати, що це пожеар. А це листя палять ту-тешні люди. Осінне листя. Там далеко, де навіть згадка про тебе не

долітає, там є мій край. Там листя не палять, о ні! Згрібають його дбайливо, носять мішками з лісу або й возять возами. Не такими, як ти, такими дерев'яними, що скриплять і клекочуть по каміних, вибоїстих дорогах. Такий пан, як ти по них не їхав би.

— Що з ним роблять, хочеш знати? Дві речі в основному: загату коло хати. То така огорожа з кілків, поза яку накидають листя, щоб зберегти тепло в хаті. Вони не мають такого мотора, як ти, що черкни і вже гріє. Ні, вони дуже часто не мають навіть сірника запалити малу нафтову лямпочку, що ледве блимає в хаті. І другу — стілку під худобу. І потім із того буде гній, що його вивезуть у поле, щоб родило. Але, що стелять американці під худобу, чи ти знаєш? Чи вони стелять загалом чи тільки світять електрику і грають радіо?

Карусь, користаючи з моєї за-

Молодниця з с. Чолган на Болахівщині
Women's folk costume of Boyko region in Ukraine.

думи, вертить носом і закидає на другу лінію.

— Не знаєш? А повинен, ти американець. А на другу лінію не пхайся, сам мусиш мати трохи розуму. Сам ставати на червоному світлі, пильно розглядатися, щоб на кого чи на що не наїхати і, вкінці, їхати просто. А тебе тільки пусти і робиш вихилися. Кажеш, що то не твоя вина, що дороги не біжуть рівно. Най би я спробувала пустити тебе самотас на найрівнішій дорозі, побачили б ми чи не влетів би ти до рова або на яку хату. Ні, ні! Уже волю веди тебе. Злегка, злегенька покручуючи колесом. Лиш стільки, щоб удержати тебе на дорозі. Але ти теж уважай, приятелю мій. Не маємо ж нікого, ні я, ні ти і ми тільки обоє загублені серед простору доріг, що біжуть неминуче. Нераз думаю зі страхом: що я почала б, якби ти так нагло захворів або загалом вирішив покинути мене. І ніч западала б на пустих дорогах між лісами і полями. Як страшно, як страшно!

Натиснутою акцелератором, дивлюсь на милівник. Сірий, глухий, безнадійний вечір підкрадається до нас.

І я далі розказую:

— І ще одне діялося восени: викопували картоплю. Гарна й приємна робота, а ще як земля пухка! Під кожним кущиком несподіванка, радісна знахідка. Там великі картоплини, тут багато їх і дорідні. О, люблю копати картоплю! Але є ще одна приємність: натину громадають у купки, а потім запалюють. Сизий, густий, запашний дим стелиться по стернишах і так пахне осінню, так навіває легкий, легкий сум. Під сірим небом летять журавлі або гуси. І Марися перестає копати картоплю, підпирається сапою та дивлячись птахам навздогін, зідхає: — Богойку, Богойку, вже відлітають гуси, вчасна зима буде! Ой, випадує сніги та як не сціплять морози!

Так часто разом із ними в бойківську хату заглядають злидні і голод. Далі копає картоплю Марися, але Яцько разом із Дмитром, хлопці, що настушать, підсичують сизий дим і згодом у жаринки й попід кладуть картоплю. Як сма-

кує така картопля, печена в поєлі! Як пахне!

— Але що роблять гут із натиною, чи ти знаєш? Мабуть її залишають на полі, а з весною чи коли там переорюють. Але в нас не всю натину палять: її носять плахтами до стаєн і там худоба перегризає, а решту стелять.

— Що правда, то я ііде тут не бачила картоплища. Їх десь вирощують і в цьому стейті, але я ніколи не бачила їх на полі. По дорозі зустрічаємо різні нагиси: голяндські квітові цибульки, молоді курчатка, свіжі господарські яйця, і тільки раз за цілу дорогу великий напис: картоплі. Напевне спроваджені звідкись, як от із Айдаго. Ще вдома казали, що в Америці помаранчі дешевші від картопель. Парадокс: ця країна є батьківщиною картопель.

Карусь є народжений у країні парадоксів і не бере їх надто поважно. Навпаки: котиться гладко по широкій дорозі і є дуже задоволений.

(Докінчення буде)

ГОСТІ В ЦЕНТРАЛІ

У листопаді м. р. відвідав Дім СУА інж. **Олександр Гладивовський** із Нью Йорку. Як довголітній секретар Гол. Управи Т-ва „Самопоміч“ він був завжди в дружньому контакті з нашою організацією, а тепер привітав нас у новому будинку. Знайшлась нагода обговорити захист старих, що ним Т-во „Самопоміч“ теж цікавиться.

У грудні м. р. побувала в Домі СУА письменниця **Ірина Книш**. У переїзді до Англії вона спинилась на кілька днів у ЗДА. З радістю зустріли членки Екзекутиви цього біографа Наталії Кобринської та інших видатних жінок. Незабаром має появитись нова книжка Ірини Книш, присвячена статі Анни Йонкер, в якій широке місце займає український жіночий рух.

У січні ц. р. відвідала Централю СУА громадська діячка й публіцист **Дарія Ребет**. З нагоди своєї доповіді у Філадельфії вона відбула спільне засідання з Екзекутивою СУА, щоб навітлити акцію допомоги фонду „Мати й Дитина“ в Німеччині. П-ні Дарія Ребет є містогловою Об'єднання Українських Жінок у Німеччині, що відає навчальними станицями.

Улюблена книжка

Мое глибоке признання

Перше, за що беруся, — так серед книжок, як і журналів, — це літературно-критичні студії, нариси, есеї, зокрема таких авторів як Франко, Зеров, Плевако, Донцов, Державин, Шерех, Зайцев, Глобенко, Романенчук, Кравців, Кошелівець, Костюк. Останніми часами, ознайомившись із повістями Тараса Шевченка, — я просто залюбилася в них, не за їхню фабулу (зміст), а саме за те, що це не звичайні повісті, але прекрасні репортажі (чи не перші в нас?!), критичні студії (про літературу, музику, малярство, філософію і т. д.), есеї й філософічні розправи. Такий бо великий і різногранний є наш Шевченко! Другий мій улюблений літературний жанр — це гумор і сатира. Почавши безсмертним Гоголем (чий гумор, проте, вже не розсмішує нас так, як його сучасників!), почерез Руданського, Маковея, до наших часів із О. Вишнею (не всі його гуморески!), І. Керницьким (капітальний його „Герой передмістя“ при видатній допомозі Л. Гуцалюка), М. Понеділкою (бажалося б трохи більше ляпідарности!), Б. Нижанківським (чудесні, тонкі, „Вірші іронічні“ у співпраці з ЕКО'м), а перш за все з королем дотепу, гумору, сатири й сарказму, незрівняним і елгантним Едвардом Козаком! Справді бо такого гумористичного журналу як „Ліс Микита“ може нам позадрити не один культурний народ, разом із французьким, не зважаючи на його незрівняний дотеп — „еспрі“.

При цій нагоді, хай мені вільно буде висловити як ред. „Нашого Життя“, так і жіночим організаціям із центром СФУЖО, мое глибоке признання і подив за ці заходи, які вони роблять для піднесення нашої літератури — з одного боку, як і для поширення української книжки серед нашого громадянства — з другого боку. Адже ж це самі жінки (слава Марусі Бек!) уфундували та підтримують оце вже четвертий рік „жіночу літературну нагороду“ — українську „Феміну“, а жінки-письменниці не тільки пишуть щораз кращі повісті й романи, але й самі їх видають. А оце недавно почали організувати жінки „гуртки книголюбів“ із шляхетною метою розбудити серед громадянства зацікавлення й любов до української книжки! Воїстину: після створення єдиного укра-

При студіях славістики

Наші молоді таланти останніх літ промовили до нас зі сцени. Честістка Зоя Полевська, танцюристка Рома Прийма, співачка Марта Кобрин-Кокольська — це зірки, що заблистіли на сценічних дошках і вже увійшли в контакт із нашою публікою. Ми привітали їх, як знайомі величини.

А як із тишею наукових кабінетів? Там теж іде неупинна праця й нотуються осяги. Вони не такі голосні, як ті перші, але мають неменшу питому вагу. А ще в студіях славістики для нас цінна кожна постать, кожна одиниця. Тим більш вітаємо це, коли в цій ділянці молода українка розгортає своє сили.

Мова про Мирославу Томоруг, кандидата з наук слов'язознавства. Вперше ми зіткнулись із Славою, коли підготовлялась Сесія Молоді на 2. Світовому Конгресі Українського Жіноцтва. Тоді вона запропонувала тему „Молодь на рідних землях“ і опрацювала її на підставі джерел із підсоветської преси й літератури. Живо пам'ятаємо її хід думок, що так вміло контрастував із безощадним навітленням, що його дали молоді на еміграції другі доповідниці.

Тому й цікавий життєпис цієї талановитої молодої дівчини. Він може бути показним для нашої молоді у вільному світі. Народившись у Стрию, вона тільки до початкової школи ходила у Рахові на Закарпатті. Середня школа у Словаччині, Баварії і Каліфорнії — ось калейдоскоп шкільних систем! Потім студії в Каліфорнійському університеті (1950-1954) у двох головних ділянках — сло-

в'янського центру СФУЖО — оця культурницька діяльність жіноцтва для творення й ширення української книжки — це вже друга ділянка, в якій ми не тільки „зрівнялися“, але й набагато випередили наших чоловіків.

Софія Наумович

Оцим відгуком і підсумками закінчуємо нашу анкету „Улюблена книжка“. — Ред.

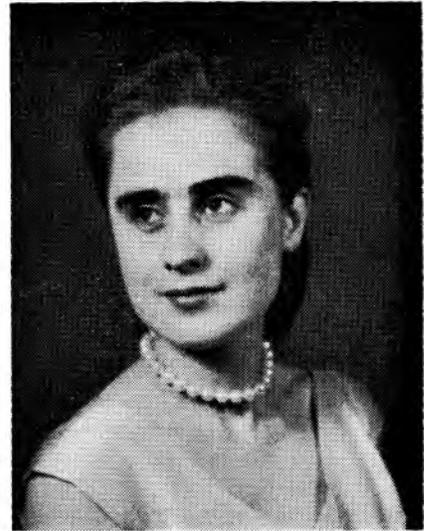
в'янських мовах, літературі й студії історії Східної Європи. Переїхавши в 1954 р. на схід Америки Мирослава Томоруг завершила їх магістерською працею в Ейль університеті у 1956 р. Студії бібліотекарства в Колумбійському університеті відкрили їй техніку досліду, бібліографію й джерельні матеріали. В цих роках вона написала перші дослідні праці про чехословацько-українські літературні взаємини в рр. 1945-58, про Словацьку Академію Наук, про Чехословацьку Академію Сільсько-господарських наук і т. д.

Закінчивши ці студії Мирослава Томоруг стала працювати бібліотекарем — спершу в Конгресовій бібліотеці в Вашингтоні, а потім у бібліотеці Колумбійського університету. Хоч праця бібліотекаря цікава й відповідальна, проте її тягнуло продовжувати студії та завершити їх докторатом із слов'язознавства. У 1962 р. вона одержала урядову стипендію (ND-FL). Саме тепер готується до докторських іспитів та опрацьовує тему „Ухили в советській літературі від часу т. зв. відлиги“ для своєї докторської дисертації. Ця праця дасть порівняльний розгляд творів російської, української й білоруської літератури.

Які її далші плани? Викладати слов'янські літератури та присвятити якнайбільше уваги проблемам українського літературознавства.

Загальними рисами тут накреслений хід освіти цієї молодої людини. Вона ще на порозі своєї наукової праці, але вже друкувалась у кількох американських журналах та вважається співробітником Колумбійської Енциклопедії у ділянці східно-європейських справ. Надійний початок!

Картина не була б повна, коли б ми не доповнили її громадськими та мистецькими зацікавленнями Слави. Ще юначкою вона включилась у Пласт (курін „Орликівці“), а студенткою перейшла всі щаблі активності. Була секретар-

Мирослава Томоруг
Miss Myroslava Tomorug, Ph.D.,
candidate of Eastern European
Studies selected by OUR LIFE
magazine as young talent for the
year 1962.

кою Студ. Клубу при Каліфорнійському університеті, містоголовою СУСТА в рр. 1955—1957 і головою Студ. Клубу при Колумбійському університеті. Її доповіді занотувались на різних конгресах, у Конференції університету Колгейт вона брала участь у 1958 р. Фахові студії й досліди не відокремлювали її від студентських справ, якими жила й які підтримувала.

Але це ще не все. Молода Слава дуже любить музику (грає добре на фортепіані), спів і театр. Залюбки віддається спортивним вправам, а з них найбільше лещатарству. А її струнка постать і чарівне личко приєднує їй симпатію всіх.

Таку постать вибрали ми нашим молодим талантом 1962 р. З розмислом повертаємо наш зір від голосних успіхів сцени в тишину научних заль і бібліотек. Там теж кується наша доля, а в ділянці свавістики особливо йде вперед й наполеглива праця. Привітаймо ж молодий талант, що ставить у тій галузі свої перші кроки!

Л. Бура

Збірник для дітей
„ВЕСЕЛИЙ СТРУМОК“

Ціна 50 ц.

Замовляти в Централі СУА

Пам'яті заслуженої Союзянки

Літом 1962 СВА в Дітройті поніс велику втрату. Померла визначна громадянка, членка 26 Відділу, почесна голова Окружної Ради СВА в Дітройті, Марія Слюсарчук. Розглядати її смерть лиш як втрату в рядах СВА — було б великою несправедливістю і кривдою для її пам'яті. Це була в першій мірі громадська діячка і власне як таку пам'ятаю її ще з України.

Марія з Кушнірів Слюсарчук, родом із Станиславова, уродилась і виросла в родині, яка все інтересувалась громадськими справами. Марія, яку кликали „Муха“, скінчивши студії на експортівній академії в Брні на Чехах, повороті до дому, включилася зарав до праці в Укр. Студ. Громаді, як член Управи. Це був час, коли по першій світовій війні окупатія Польщею західних земель України на якийсь час приголомшила старше громадянство. Молодь скоро отряслася з мертвоти, почала організуватись, бойкотувати польські університети. Її бова постава підбудувала наше громадянство. Пані Муха, одна із перших студенток у Станиславові, бере участь в активності громади на всіх відтинках праці. Вийшовши зі студентського віку, включилася у працю з Союзі Українок і знов бачу її довголітньою членкою Управи. Нам, молодшим тоді членкам дівочого гуртка ім. Уляни Кравченко при СУ імпонувала вона, тоді вже пані Слюсарчук. Все зрівноважена, спокійно і зі застановою приймала наші не все спокійні вияви невдоволення, чи навіть вдоволення, із деяких потягнень старшого громадянства. Все точна, все акуратна, а що її спеціальність була книговодство, банковість і взагалі математичні студії, тому реагувала на все можна б сказати з математичною точністю. На спільних зборах усього членства СУ, все затихло і слухало коли пані Муха забиравала голос. В часі, коли різні проблеми громадського порядку приневолювали жіноцтво, зокрема зорганізоване в СУ, робити різну роботу, почавши від дрібної як приготування бу-

фетів на різні бали і чайні вечори для придбання фондів своїй чи іншій організації, аж до політики як плебісцит і вибори до сойму і сенату, пані Слюсарчук була всю-

Марія Слюсарчук

The late Mrs. Maria Slusarchuk, a prominent UNWLA leader of Detroit, Mich.

ди активною, всюди енергійною робітницею.

По приїзді до Америки зараз же включилася в члени 26 Відділу СВА в Дітройті. Помимо того, що вже приїхала з поважними завдатками недуги пістряка і майже рік-річно переходила менші або більші операції, ми бачимо її на всіх відтинках праці в СВА. Кожну функцію, яку взяла на себе, виконувала відповідально і якнайкраще. Ми всі подивляляти її, бо ніколи не чули від неї нарікань на недугу, ніколи не відмовлялась від праці. Ця страшна недуга не була перешкодою у громадських обов'язках. Нераз здавалось нам, що вона не повинна наражуватись на те, щоб іти взимку чи негоду на засідання Відділу, чи Окр. Ради. Здорові не приходили, вимовляючись негодою, але вона все ішла і приноси-

ла з собою багато нових плянів і проектів. До її голосу й опінії прислуховувались усі в Окр. Раді, і тому — щоб віддячитись за її невтомну працю, постановили ми обрати її почесною головою. Глибоко релігійна, вона не заломилась через недугу — а мужньо витримала все до кінця. Вістка про її смерть скоро рознеслася по Дітройті і дві панахиди при тілі стягнули багато жіноцтва, в першу чергу членок СВА. Голова Окр. Ради пані Анастасія Вокер скликала нанвиздуруч засідання на якому заініційовано фонд ім. Марії Слюсарчук на Дім СВА в Дітройті, тому, що вона була ентузіасткою тієї ідеї і першою головою Комісії Будови Дому. Пані Вокер промовляла теж над гробом. У 40 днів по смерті приготовлено Окр. Радою поминки. І тут шойно члени СВА зрозуміли, яку велику втрату понесла наша організація в Дітройті. Зі сльозами в очах промовляли присутні, згадуючи Покійну. Пам'ять про Неї нехай живе серед нас!

Дарія Бойчук

КНЯЖИЙ ДАР НА ДІМ СВА

Недавно тому зголосилась членка Союзу Українок Америки з Філадельфії і зложила на Дім СВА дар 300 дол. Свого прізвища вона не бажає подавати.

На її думку Дім СВА, де приміщуються бюро Централі СВА і Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, редакція й адміністрація журналу Наше Життя, де є архіви цих організацій, як теж архів Об'єднання Українських Жінок Німеччини, де є збірка українського нар. мистецтва, СВА — є справжнім центром українського жіночого руху. До того це центр живий і рухливий, бо в ньому збирається жіноцтво СВА на свої збори й підприємства, тут є світличка для наших малят, тут відбулась недавно тому репрезентативна виставка жіночої творчості. Такий Дім заслуговує на всебічну піддержку українського жіноцтва й тому вона вірить, що знайдуться й інші членки СВА, що зможуть оцінити цю установу та подарують теж якусь суму на Дім СВА

Екзекутива СВА

Із листів до Редакції

СТАТТІ НА ВИХОВНІ ТЕМИ

Останніми часами мало зустрічаю у журналі статей на виховні теми. А я за ними пильно слідкую, як також за тими, що передають свій досвід із праці на нових місцях поселення.

А таких статей найбільше потрібно, особливо тим матер'ям, що вийшли з дому зі скромним виховним знанням, а вже дуже мало було приготованих на такі умовини, що їх ми тут знайшли. Всі бачимо, що давні виховні засоби дають дуже малі успіхи. Наші деклямації, промови, академії, не допоможуть нам виховати молоді в любові до України. Вона вже переросла цей етап і жадає чину на підтвердження цього. Вона з великим застереженням, а то й недовірям ставиться до наших, хоч як побожно співаних кожної неділі у церкві пісень „Боже, нам єдність подай“ і їй подібним, коли кругом себе бачить і чує вияви глибокої релігійної нетолеранції, політичної нетерпимости, якщо ужити лагідних слів. Вона не розуміє, чому у країні свободи саме так ведуть себе ті, що вважають себе провідниками народу. Як пояснити молоді, що річницю УПА святкували... бенкетом? Невже ж таку форму святкувань заслужили собі ті, що клали свої голови в таких важких умовах за Україну?

І тому саме нам так дуже треба практичного досвіду, нових метод виховання в нових умовах. Нам треба допомоги в робленні тієї „малої“ політики, у вихованні нового, ідейного, жертвенного покоління у новому світі.

Соня Винничук, Торонто

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСІ

Нову передплату для бабусі уфундувала п-ні Надія Касянчук із Коговзу. Ми щиро вдячні їй за таку увагу!

Також п-ні Софія Сім'янцева з Нью-арку додала, присилаючи свою передплату, 1 дол. як „символічний даток“ для бабусі. Щиро дякуємо! Будемо складати ці символічні датки, аж збереться ціла передплата для нової бабусі!

Пригадуємо давнішим фундадорам про те, що вже закінчились передплати 1962 р. для бабусь у Німеччині й Австрії. Добре було б відновити їх у цьому році, щоб ми не мусли переривати висилки журналу.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1963

Переможна дружина

Ще в 1960 р. Централь Союзу Українок Америки уфундувала нагороду для жіночих відбиванкових дружин у ЗДА. У грудні 1960 п-ні Олена Лотоцька вручила її п-ні Л. Сілецькій, капітанові переможної тоді дружини „Тризуба“ у Філадельфії. А вже у березні 1961 р. нагорода перейшла у руки відбиванкової дружини „Довбуша“ у Нью Гейвені.

Що знаємо про цей жіночий турт? Дружина „Довбуша“ засну-

Українок Америки знайшлася в добрих руках. Дружина взяла перше місце минулого року в Торонто, де репрезентувала СУАСТ-схід Америки, а цього року взяла чашу Союзівки. На краєвому турнірі, що відбувся в березні 1962 р. у Пасейку, дружина „Довбуша“ вийшла першою і зберегла нагороду Союзу Українок Америки.

Від недавня введено звичай відзначувати також найкращу змагунку меншою чашею, що не є

Жіноча дружина відбиванки „Довбуш“ у Нью Гейвені вже вдруге здобула мандрівну чашу Централі СУА. — Зліва до права: лп. Мерін Маковська, Валентина Ширай, Віра Вальницька, Євгенія Грузинова, капітан, Зірка Снігурович, Марія Антонішин.

The volley ball team „Dovbush“ in New Haven, Conn., holds the honorary award, founded by UNWLA.

валась у 1958 р. Щоб дістати змогу вправляти, дружина вписалась до спортової секції ІМКА і виступає на американських турнірах в рамках цієї організації. Але всюди знають, що наша шістка — це „українки з Нью Гейвену“.

Капітаном дружини стала на самому початку п-ні Євгенія Грузинова. Вона вправний спортсменка; ще в Дніпропетровську грала в передовій дружині, а потім у дружині „Левів“ у Карльсфельді та „Орлика“ в Берхтесгадені. Тому була не тільки капітаном, а й тренером рівночасно, підтягаючи своїх гравців.

І так перехідна нагорода Союзу

мандрівною, а зостається її власністю. У 1961 р. одержала її п-ні Є. Грузинова, а в 1962 р. п-ні В. Снігурович, як ми вже подавали.

Окрім того дружина виступає часто на американських турнірах. У тих же роках одержала двічі чашу New England States.

Отже поволі виросла з дружини цінна спортова одиниця. Успіхи окрилюють її і заохочують до дальшої праці. В її рамках зішлося жіноцтво з усіх частин української землі, що зживається в успіхах і невдачах. Дай же Боже так і на даліше!

Л. Б.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членками СУА, що дня 4. грудня 1962 відійшла у вічність по довгій, важкій недузї довголітня членка 5 Відділу СУА бл. п. **Софія На-**

конечна. Народилась 1879 р. у с. Ласківцях, пов. Тереховля. До Америки приїхала в 1908 р. і цілий час жила в Дітройті, де й вийшла заміж за Григорія Наконечного. До 5 Відділу СУА належала від його засновання. Була спокійною вдачі, любила жертвувати на народні цілі й була постійною передплатницею журналу Наше Життя. Полишила в смутку чоловіка Григорія, дочку Марію і сина в Рідному Краю. Похорон відбувся дня 7. грудня з церкви Неп. Зачаття Пречистої Диви Марії. В похороні членки 5 Відділу взяли численну участь, а над могилою попрощала покійну п-ні Феся Сіділо. Сми, дорога посестро, вічним сном! Нехай земля вільної Америки буде Тобі легкою!

Чоловік Покійної пожертвував 10 дол. на пресовий фонд журналу, а дочка п-ні Марія Підпириго-

У новому 1963 році бажаємо Гол. Управі СУА, Окружній Раді Дітройту та всім членкам 5 Відділу СУА кріпкого здоров'я, щастя в родинному й організаційному житті.

ЗА УПРАВУ 5 ВІДДІЛУ СУА В ДІТРОЙТІ:

Катерина Сосновська, голова
Агафія Галишин, рек. секретарка

Павлина Будзол, секретарка
Анна Репецька, касієрка

ра з Канади стала передплатницею Нашого Життя.

Павлина Будзол
голова

ШИКАГО, ЛЛ.

Ділимося сумною вісткою з усім членством СУА, що 1. грудня 1962 померла по довгій і важкій недузї на 71-му році життя членка Управи нашого Відділу бл. п. **Антонія з Ястремських Дячун.** Уродженка Тернополя, вчителювала довгі роки в Збарзькому повіті та була свідомою громадянкою української спільноти. Прибувши до Америки, вступила в ряди зорганізованого жіноцтва і була активною членкою СУА. Полишила в глибокому смутку дочку Володимиру і сина Ярослава з родинами. Членки нашого Відділу віддали Покійній останню прислугу своєю участю в панахиді й похороні. Вічна їй Пам'ять!

Управа 22 Відділу СУА

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

У важкому смутку повідомляємо членство СУА, що дня 20-го грудня 1962 р. упокоїлася в Бозі наша членка бл. п. **Ольга з Яворських Павловська.** З молодих своїх літ була громадськи активна. Як учителька Рідної Школи віддавала багато старань українській дітворі, працювала в Управі жіночих організацій — Укр. Жін. Союзі у

Відні, Союзі Українок у Старому Самборі, кооп. „Українське Народне Містечтво“ у Львові, Об'єднанні Українських Жінок Німеччини. Прибувши до Америки в 1959 р. включилася в ряди нашого Відділу і здобула собі своєю милою вдачею загальну симпатію. Як працівниця Централі СУА була з нами в постійному контакті.

Не могли ми її провести в останню дорогу, бо закрила свої очі в далекому Шикаго, де перебувала у своїх дітей. Але нашими молитвами та Богослуженням ми згадали її. Нехай легкою буде їй земля Вашингтона!

Управа 42 Відділу СУА

ПОДЯКА

З нагоди виздоровлення складаю всім знайомим подяку за їх увагу в часі недуги й складаю 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“.

Марія Гуран

ПОЖЕРТВА

У першу річницю смерті нашої незабутньої мами Ганни з Ракочих Телепко складають 25 дол. на Виховний Фонд її імені

Юрій і Ярина Телепки

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Тані Гриньків-Новосад, моєї товаришки зі шкільної лавки, складаю 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“.

Ольга Ромач

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Варвари Микитюк складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Марія Сімінська

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу найдорожчого сина бл. п. Романа складаю 5 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Станіслава Гребеняк

УВАГА!

ПРЕСОВІ РЕФЕРЕНТКИ!

Змаг за „Наше Життя“

На Окружному З'їзді у Філадельфії впав новий клич. Відділи Округи розпочали змаг за повне охоплення свого членства передплатою нашого журналу.

Яка гарна ініціатива! Голови Відділів і пресові референтки філадельфійської округи подбають у цьому році про те, щоб їх членки мали в своїх руках журнал організації та через нього були з нею в тісному контакті.

Чи це не гарний приклад для інших Окружних Рад? Проголосити такий змаг у кожній Окрузі й відзначити на наступному Окружному З'їзді той Відділ, що здобуде найбільшу кількість передплатниць серед свого членства. Яке гарне завдання на найближчий час!

Осипа Грабовенська
пресова референтка Гол. Управі

Ревматичні недуги

Ревматизм це недуга, що характеризується запаленням лучних тканин тіла, головно лучних тканин мускулів і суглобів. Як недуга охопить суглоби, тоді називається суглобиця або артрит, від грецького слова артрон-суглоб. Ревматичні недуги можуть бути акутні і хронічні. Акутні форми часто переходять у хронічні. До першої групи належить:

Ревматична гарячка, rheumatic fever

Мимо того, що ревматичну гарячку до тепер зачисляється до недуг, яких причина є невідома і до тепер немає на неї лабораторного діагностичного тесту, всетаки великі поступи у знанні стрептококових інфекцій виявляють, що ревматична гарячка має зв'язок із попередніми недугами, спричиненими стрептококами групи А. Стрептококи є бактерії сферичного виду, що виступають у формі ланцюхів. Значить після стрептококової інфекції, як наприклад запалення горла витворюється у деяких склонних одиниць стан звищеної чутливості або алергія тканин, що остаточно веде приблизно протягом трьох тижнів до ревматичної гарячки або й інших недуг, як запалення нирок.

Ревматична гарячка тим дуже небезпечна, що вона руйнує серце. Вона є на 98% причиною серцевих недуг у дітей і молоді понижче 20 літ. Половина зі всіх хлопців, що їх не прийнято до військової служби під час другої світової війни, були відкинені внаслідок ревматичних недуг серця.

Ревматична гарячка є недугою дитячого й молодечого віку. Дев'ятдесят відсотків цієї недуги проявляється у дітей між п'ятим а п'ятнадцятим роком життя. Вона має цю особливість, що дуже часто повторяється. Бувають також легкі, субклінічні випадки і майже половина хворих, що мають сердечні хвиби ревматичного походження, зовсім не пригадують собі, щоб колинебудь хворіли цією недугою. Є це недуга бідних дітей,

що живуть у задушливих, вогких, негігієнічних умовах. Коли така дитина захворіє горлом чи взагалі запаленням горішних віддихових органів, то перетомлені і вимучені батьки нераз і не звернуть на це уваги. Відтак як така нелікована дитина викидає великі кількості стрептококів, то другі діти, що живуть разом у малих, невітрених кімнатах, скорше заразяться, ніж коли б вони жили у просторих, воздушних мешканнях, а в додатку хвора дитина була відокремлена. Є це недуга уміркованого підсоння і рідко виступає у гарячих країнах. Проявляється звичайно восени або весною. Часто виступає в родинах, де і батьки були склонні до ревматизму, але це мабуть більше залежить від обставин, ніж від спадковості.

Коли дитина захворіє ревматичною гарячкою, то батьки звичайно зголошують лікарів, що дитина недавно перейшла горішну віддихову інфекцію. Приблизно три тижні після того нагло дістала гарячку, поти, скоре биття серця а деякі суглоби напухли, стали дуже болючі, стужілі а деколи і зачервонілі. Одначе недуга може починатися також поступенно, підступно, змученням, великим ослабленням і втратою ваги.

Звичайно є заатаковані великі суглоби хоч практично майже кожен суглоб може бути засягнений, деколи тільки один. Характеристичним для цієї недуги є, що запалення суглобів буває міграційне, значить переходить із одного суглоба на другий.

Вже в початках виступає тахикардія (скоре биття серця), яке є безпропорційне до висоти гарячки і звичайно продовжується навіть тоді, коли температура впаде до норми. Відтак виступають по тілі ревматичні узлики. Є вони під шкірою, над кістяними виступами або прилучені до сухожилля, але не врослі до шкіри, безболісні, важні тим, що звичайно супроводять тяжке, активне занедужання серця.

Немає специфічного лікування

ревматичної гарячки. Дуже важно — лежати в ліжку так довго поки гарячка і всі симптоми зовсім не уступлять, а це може тривати деколи і пів року або й довше. Треба виразно розрізнити первісну стрептококову інфекцію від ревматичної гарячки. Стрептококові інфекції дуже успішно лічаться пенісіліною а на ревматичну гарячку і пенісіліна, стрептомайсіна, сульфонаміди зовсім не діють. Зате дуже добре діють саліцилеві препарати, як аспірина і кортизон, але ані одні ані другі не спинюють пізнішого розвою хвиби серця. Тому найважніше — запобігання, не допустити до розвитку недуги. Я вже згадала, що коли дитина раз захворіє ревматичною гарячкою, то є дуже склонна до нових атаків, головно після горішних віддихових інфекцій. Старанне лікування стрептококової інфекції пенісіліною вилікує цю недугу й тоді ревматична гарячка не може витворитися. Оскільки ж дитина вже захворіла, то можна дуже сподіватися, що після першого атаку будуть слідувати дальші, а до них ніяк не можна допустити. Тому всім хворим, що перейшли перший атак ревматичної гарячки дається що дня профілактично, щоб не допустити до поновної стрептококової інфекції, пенісіліну або сульфонаміди протягом п'яти років, а дітям аж до вісімнадцятого року життя.

У країнах із гарячим, сухим підсонням, як Арізона, діти дуже рідко підлягають цій недугі, мабуть тому, що в цих околицях рідше трапляються стрептококові інфекції.

Д-р Домна Гупало-Ясінчук

НОВЕ ОПОВІДАННЯ

У цьому числі починаємо містити оповідання Ганни Черінь. „Це моя земля“. В живій формі змальоване в ньому переживання молоді американської українки під час в'двідин Рідних Земель.

Порадник народнього строю

СТРІЙ КИЇВСЬКИХ ТАНЦЮРИСТОК

Змагаючи до того, щоб дістати правильний стрій для нашої танкової групи, я пильно розглядала стрій танцюристок Київського балету. Зауважила, що їх корсетки були вишивані і нагадували ті давні, що перед тим були поширені в Америці. Лише, що наша корсетка була розрізана по-середині й її поли не сходилися, а в київських танцюристок корсетки застібувались збоку.

Те саме з попередницями. Тепер тут не носять оксамитних попередниць до народнього строю, а в танцюристок я бачила їх.

Також цікавлюсь плахтами. Чи вони мусять бути з вовни? Мені видається, що плахти танцюристок були з шовку.

Марія Пелехата, Толідо.

Дуже добре, що Ви порушили цю тему. Стрій Київського ансамблю, дарма, що їх наша преса так похвалила, оперті на фальшивому заложенні. Декоратор А. Петрицький, на жаль, не взорувався на справжньому народньому вбранні, з якого міг зачерпнути чудові силуетки. Він сягнув до

традиції нашого побутового театру і звідтіля запозичив загальні лінії. Тому Ви зовсім влучно кажете, що розцяцьковані корсетки танцюристок нагадують Вам давні наші аматорські гуртки в Америці. Ті ж бо походять із того самого джерела, з дещо зм'якшеного театрального строю. Оце переваження орнаментом корсеток і попередниць псує ефект строю у танку.

Тому не радимо Вам взоруватися на тому і корсеток вишивати. Сам їх спіло-соковитий кольор (вишневий, синій, зелений) та обведення лямівкою дасть Вам на сцені чудовий кольоровий ефект. Те саме можна сказати про попередниці. Оксамитної попередниці народній стрій не знає й не потребує. Краще виконати їх із вовняної тканини відповідного кольору (червоної, зеленої, золотисто-жовтої), а прикрасити вузьким узором або тасьмою.

Щодо плахти, то можливо, що Київські танцюристки зодягнулись у шовкові, що легші і зграбніші до танку. Тепер є в продажі плахтова тканина зі штучного шовку, виконана в Україні. Ця стилізація й побажана і її могли б Ви використати. Ред.

Порадник нар. мистецтва

Вирізнена подушка

Подушка, яка одержала нагороду на Виставці Жіночої Творчості, дуже мені подобалась. Одначе не розумію взору. В Нашому Житті є подані краски, але не є зазначено, де ці краски приходять (яка краска означає хх, а яка // чи ●●●), також не є сказано, яке число вишневої краски вживати на обведення контур.

Друга справа, що мені неясна, це чергування красок. На світліні виглядає, що там краски чергуються (унутрі середнього мотиву), а на зорі бачимо лиш ●●●, значить тільки одна краска.

Дуже прошу вяснити це, бо може й іншим читачкам воно придасться.

Люба Голянюк

В уступі „кольорування взору“ ми подали вказівки щодо вишивки, але коли бажаєте, можемо їх уточнити. Отже — головний тон вишивки, помідорова краска назначена в рисунку — хх хх. Її доповнюють кукурудзяно-

жовте і соковито-зелене // // . Вишнева краска для контурів ч. 902.

Щодо чергування кольорів у середутих скісних мотивах — Ви добре завважили розбіжність між оригіналом і рисунком. На подушці один мотив виповнений жовтим, а другий зеленим, а на рисунку два сумежні виповнені жовтим, а два дальші зеленим. Можна виконати той або інший варіант. Ред.

Вирізнена завіска

Вже досить довго не було в Вашому журналі практичної вишивки для хатнього вжитку (напр. подушки, рушника, скатерті) з поданим рівночасно взором. Маю надію, що помістите більше таких вишивок, а вже думаю напевно світліну вирізної завіски п-ні Борисової й інші з Виставки Жіночої Творчості.

Іванна Гарасовська
Шикаго

Це правда, що потреба річей хатнього вжитку поступила у нас перед описом народнього строю. Але закінчивши опис гуцульського вбрання знов будемо давати зразки вишивок, а в першу чергу завіску, вирізнену на Виставці Жіночої Творчості. Ред.

Господарський поради́к

Начинка до торта

У приписі на чеколядовий торт із ч. 3, 1962 при начинці не подано скільки і якого цукру треба вбити з яйцями. Також хотіла б я знати, якої чеколяди вживати?

Ольга Мицик

Друкарський чортик викинув кількість цукру із складників начинки і тому подаємо додатково, що піскового цукру потрібно ½ ф. Чеколяди вживати найкраще Nestle's Semi Sweet. Вона приємна в смаку, легко розгрівається і добре третється.

О. Л.

ВЕЧІРНІ СУКНІ

Жіночі серця хвилюються вже сподіванням. Що одягнемо цих м'ясиць?

Крої вечірніх суконь дуже гладкі. Це тісні станички на вузьких раменцях і гладкі короткі, дещо поширені спіднички.

Але які комбінації матеріалів! Це витискана парча різних відтінків, лискучий атлас, важкий перетиканий шовк. До цього вечірні плащі у відповідному відтінку і розкішні струсині боа й вахлярі.

СМУГА НА КОМІРІ

На чоловічих сорочках залишається часто на загині коміра смуга, що не дається пранням усунути. Хльорку не можна вживати, коли сорочка кольорова.

Показується, що тут може допомогти звичайна біла крейда. Придбавши кусник її, намазати обильно комір сорочки перед пранням і залишити на 30 хвилини. Потім випрати сорочку, як звичайно. Коли смуга не зійшла за першим разом, тоді зійде за другим або третім.

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 рр.

5 чисел коштують 1 дол.

Замовляти в Централі СУА.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1963

- Ukrainian Woman -

Regional Council

Matriarchs and chairmen of Regional Council of the Ukrainian National Women's League have a great deal in common. One dotes on and hovers over each of her offsprings, and the other over each of the Branches in her region, both sharing in the joys and sorrows, triumphs and defeats, successes or failures of their respective charges. Although all Branches of UNWLA are bound by the same constitution, governed by identical by-laws, pledged to the same aims purposes and program, yet each develops differently in accordance with their member's interests. Just as children of the same parents differ in physique and character, so do Branches of UNWLA vary in character. Some Branches are more church-minded; others favor national issues; still other follow humanitarian and welfare lines; some have adopted broad community concepts and responsibilities; some are ambassadorial in character and the go-between in an Ukrainian and American community. All working, striving, and flourishing under the umbrella of UNWLA.

As in a family — children sometimes oppose the leadership and authority of parents — this happens in the Regional Council also. Some Branches do not like the interference or even understand the purpose of the Regional Council. Although such cases are few they put a strong demand on leadership of the Regional Council. According to modern public relations methods the procedure has to be cautious and patient. Exactly as with unobedient children.

These small and yet difficult experiences are often rewarded by many joyful results. Look at the pride each Branch demon-

strates at its own achievements. You know what share the Regional Council has in this deed — exactly like a mother enjoying the success of her child.

The current work of the Regional Council links the representatives of the Branches together. They consider each matter from the point of the whole region and thus get a broader view. The Branches grow closer together, under the leadership of the Regional Council. Is not this moving to each mother's heart?

And finally the achievements of the Regional Council itself. Beside coordinating and guiding, the Council strives also to achieve something exceptional, the fusing of the forces of all the Branches. You remember the magnificent monument of Lesya Ukrainka in the Cleveland Cultural Gardens? An excellent example of devoted UNWLA work. In Rochester, N. Y. a collection "Our Country" of precious memorial objects was made. In New York, N. Y., Ukrainian folk art was represented year after year at the International Women's exhibit. In Newark, N. J. a scholarship in memory of the Regional council's late President, Olena Hordynska was founded. In Chicago, Ill. an anniversary exhibit of the prominent painter, Olena Kulchytska is planned. In Detroit, in addition to a nice collection of original folk costumes, now a building fund for UNWLA home started.

This is in general the character of the Regional Council. We are really a big family with its joy and sorrows. Let's be a true and affectionate one, as the present times and our program requires it.

Anastasia Volker
Vice-President of UNWLA

LECTURE ON UKRAINE IN FRANCE

In October, 1962 two lectures about Ukraine in the 18th century were heard on the Paris radio. An outstanding French slavist Prof. Marie Sherrer spoke on channel France III.

Mrs. Sherrer is professor of Ukrainian in the French School of Eastern languages. In 1947 she published a book about Ukrainian epic poems — dumy.

OUR DAY CENTERS

The UNWLA Chapters are now organizing Day Centers or play groups for pre-school children. The centers meet once a week for a few hours, under the direction of a teacher. They sing and play together. These meetings not only enrich their Ukrainian vocabulary but give them the privilege of enjoying a large company of children.

There are already 5 Day Centers (Cleveland, Philadelphia, Chicago, Utica, Baltimore).

THE ANNIVERSARY OF ANNE YONKER

The Committee of Ukrainian Women of Canada in Toronto celebrated recently the 25th death anniversary of Anne Yonker. A leading woman in her community, Anne Yonker founded an organization "Canadian-Ukrainian Women," which was very active in the 20's. Through her initiative and rich donations Anne Yonker supported many needed Ukrainian projects in Canada. Now her biography, written by Irene Knysh, is to be published, gives a clear picture of Ukrainian life in Canada and Ukrainian feminist movement in Europe.

Folk Art Comes Alive!

UNWLA CHAPTER 37, DETROIT, MICH.

With a bit of imagination Ukrainian cross-stich designs have been adapted to modern day use by the members of Chapter 37. Under the capable tutelage of Donia Demray and Stella Fedyk, a cross-stitching class began. With buzzing enthusiasm,

dressing a fourteen inch doll in a Ukrainian costume of the Poltava region for an additional prize given at the games party. Anastasia Volker donated the beautiful Horseman doll and some hand-woven Ukrainian fabric for her skirt. Stella Fe-

The UNWLA Branch 37 in Detroit arranged a games party. Fifty white linen fingertip towels were exhibited.

the progress of each cross-stitcher was exchanged at regular club meetings. The beginners enthusiastically tried to embroider at least one pair of towels during the current club year, while experts like Alexandra Nebozenko, who learned the art from her mother in Ukraine when she was a child, modestly completed six pairs of towels. By October 5, 1962, the date of the fall games party, fifty white linen fingertip towels were exquisitely decorated. A pair of towels was given as a prize at each table. The members learned how to cross-stitch beautiful Ukrainian designs and took pride in sharing their accomplishment with others.

Several members, still little girls at heart, cooperated in

dyk designed the clothes, cross-stitched most of the costume, made the headpiece and red boots, while Donia Demray embroidered the slip and searched various stores for just the right sized coral beads. When the charming Ukrainian girl was dressed, she was christened Oksana! It was so hard to part with Oksana that the members decided that as a future club project each member would like to dress one boy and one girl doll for herself from the region of her choice so that the club would have a couple from each region of the Ukraine. In this way the members would learn about the different types of designs and mode of dress in the various regions and have dolls

of the regions available for display purposes.

In October a "Cross-stitch Seminar" was held at the home of Anne Strokon, President of Chapter 37, to which members of Chapter 37, prospective members, and members of other chapters were invited. Cross-stitch teachers pre-cut needle books, eye glass cases and compact covers from felt, basted on the canvass, and began an Ukrainian design on each article. Each person finished at least one article during the evening. The evening of learning and fellowship was concluded with refreshments of tea and Ukrainian poppy seed roll. A new name was added to the membership list and ideas for other ways of displaying cross-stitching were exchanged!

In November, the International Institute of Detroit, Mich., sponsored its annual Old World Market wherein nationality groups had booths from which they sold artistic pieces exemplar of their respective cultural backgrounds. Chapter 37 decorated more eye glass cases, needle book covers, compact covers, guest towels, and apron pockets with cross-stitch designs which were sold in the Ukrainian booth. Small inexpensive articles were chosen so that children from groups like Girl Scouts, Boy Scouts, Camp Fire Girls, and school classes who visited the Market could buy Ukrainian gifts as part of their Christmas shopping with an international flavor.

Decorating linens, clothing, and furnishings with a needle and thread is an art practiced with skill and enjoyment by many Ukrainian women. Exquisite needlework is the pride of a nation of home-proud women. It is also the gift of affection: a girl will embroider for her lover, a mother for her child, and a friend for a friend. With a little imagination and adaptation lovely articles can be made. Seeking the adaptable designs, learning how to cross-stitch, and producing articles as a club project can provide a program of

Olena Kulchycka: Selfportrait.

OLENA KULCHYCKA

On September 15, 1962, Olena Kulchycka, a great Ukrainian painter, celebrated her 85th anniversary. Although living in Lviv, (Soviet Ukraine), the whole Ukrainian community, in the free world rejoiced with her.

Olena Kulchycka studied painting in Vienna at the beginning of the century. At this time girls were not admitted at the academy. Therefore she attended a school of applied art. This helped her develop knowledge in various branches of art like etching and engraving, as well as in her very beautiful landscapes.

She became a drawing teacher; and worked a lifetime with children and teenagers. This led her to illustrate books of fairy tales. Her greatest achievement though lies in her research in the ethnographic field. Every summer she wandered through Ukraine and enriched her collection of old churches and houses with new drawings. From this grew her interest in folk cos-

growth and a sense of achievement. Every Ukrainian woman has at her disposal beautiful ancient designs to which she can give life in today's world.

Myrtle Slaby
Chapter 37

tumes, which culminated in an interesting album published recently.

At the anniversary an exhibit of her works was arranged in Lviv. Before that a monographic work, "Olena Kulchycka," richly illustrated, was published in Kiev.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

WHIPPANY, N. J.

On St. Nicholas holiday, Dec. 6, 1962 our Branch arranged a traditional theatrical play, in both English and Ukrainian. The English play was arranged by Mrs. Suchorsky and Mrs. Rockefeller, and the Ukrainian one by Mrs. Nathaly Panasiuk and Miss Irene Bilenka. All children received gifts, handed them by St. Nicholas.

The program closed with the singing of a song to St. Nicholas in Ukrainian. and some Christmas carols in English. Proud and happy the children departed, accompanied by their parents.

J. Bluj, President

Olena Kulchycka: Women of the Lemko region.

The Borshch Story

Already our pages have carried the story of Marty's effort to regain the "Borshch" as our national dish; and that UNWLA members have demonstrated borshch-cooking as a symbol of our organizational fitness. Time and again, among our recipes, we print a new variety of this soup.

Recently another version came to us, in a letter from our reader. Accompanied by clippings and copies, it reported a new "borshch story."

In The New York Times magazine, October 21, 1962 — Craig Claiborne had an article, entitled "Borscht, Borshch, Barszcz." It referred to a Russian (!) legend dealing with this beet soup, paying special attention to the Ukrainian kind. The recipes of the soup, accompanied by a pastry, filled with meat or cabbage, completed the page.

This is the basic story; and its development.

Our reader, Mrs. Ulana Wowk from Rahway, N. J., wrote the following letter to the Food News Editor of the New York Times:

Gentlemen:

I have read with interest the article "Borscht, Borshch, Barszcz". However I was surprised that of the seven different spellings of this name, given in the article, the most fitting one is missing. The proper English transliteration of this Ukrainian and Russian word is borshch.

The Ukrainian origin of the name for this beet soup is indicated in the most authoritative Russian etymological dictionary. Also it is disconcerting to find a paper, of The New York Times caliber, mis-spelling of "Ukrainian" for "Ukrainian."

Sincerely yours

Mrs. Anatole Wowk

Reference: A. G. Preobrazhensky: Etymologicheskoy Slovar Moska, 1959 (a reprint from the 1910-1914 edition). Page 38: The Russian word borshch, in

the sense of a soup from red beets, is borrowed from Little Russian (-Ukrainian).

In reply to her letter of Nov. 5, 1962 Mrs. Wowk received the following answer on Nov. 12:

Dear Mrs. Wowk:

The gremlins were at work on the borshch story. This is not to weasel out of anything, but originally we did have the borshch spelling and the correct spelling of Ukrainian.

Sincerely yours,

Craig Claiborne
Food News Editor

Good writers are conscientious, never forgetting the permanence of the printed word. And that they are responsible for its final correctness. They spare no pains. He goes to the composing room and asks to have a proof of his story "pulled" so that he himself can go over it for possible errors.

Mr. Claiborne says: "originally we did have the borshch spelling and the correct spelling of Ukrainian." It was his most immediate concern to see that it remained so. Glaring errors like this are usually not isolated instances; but have happened before. Writers are on the lookout for them constantly. On a great newspaper no source of information is closed to him. He can check and re-check, that he may retain the confidence of his readers, and his newspaper.

In his accounts Mr. Claiborne includes a recipe for borshch, that from his reading alone, as a Food News Editor, if he reads, he is bound to know is inaccurate. His flippant attitude about his slovenly work is an affront to a great people, already long and terribly beleaguered, as well as to the great newspaper on which he is privileged to work.

We could finish this story, having expressed our thanks to Mrs. Wowk for her skillful reply. But one glimpse at the recipe prompted us to continue. Were "gremlins" at work here also?

To get 4 quarts of borshch there are many ingredients recommended. Among them 3½ pounds of meat with 3 Polish sausages (which means a very strong broth), 6 ribs of celery (less used in Ukraine), and only 2 large tomatoes. The meat diced and added to the soup will make it very thick and the celery will add unusual, piquant flavor. But what of the tomatoes? They are badly needed in each borshch for their seasoning. It contributes to borshch's most outstanding quality — its sour taste. For 4 quarts of borshch about two pounds of tomatoes are necessary. The 2 tablespoonfuls of vinegar, recommended in his recipe, cannot substitute for the tomatoes.

Now — to finish the Borshch Story, as we see it, our new borshch recipe is necessary. We give it now, taken from Savela Stechishin's "Ukrainian Traditional Cookery", the perfect cookbook of the Ukrainian housewife. Let's try it.

Standard Borshch

- 1½ pounds soup meat with bone
- 10 to 12 cups cold water
- 1 teaspoon salt
- 1 medium onion, chopped
- 2 medium beets, cut in thin strips
- 1 small carrot, cut in thin strips
- 1 medium potato, diced
- ½ cup thinly sliced celery
- ½ cup diced string beans or cooked white beans
- 2 to 3 cups shredded cabbage
- ¾ cup strained tomatoes or tomato juice
- ½ clove garlic, crushed, if desired
- 1 tablespoon flour
- beet kvas or lemon juice
- salt and pepper
- chopped dill
- ½ cup sour cream

Cover the meat with the cold water, add the salt, bring slowly to the boiling point, then skim. Cover and simmer for 1½ hours. Add the onion and beets; cook 10 to 15 minutes or until the beets are almost done. If young beets are used cook them together with the other vegetables. Add the carrot, potato, celery, and string beans; continue cook-

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1963

Embroidered Fashion Show

BRANCH 53, ASTORIA, N. Y.

On December 2, 1962, Branch 53 held an Embroidered Fashions Show and Tea in Astoria, N. Y. The dresses modeled were worn by (seated left to right) Mrs. Maria Holloway of Br. 1, Mrs. Olga Slywka Br. 1, Miss Ann Basarab Br. 53, Mrs. Anne Kushner Br. 53, (standing) Mrs. Lesya Riznyk Br. 53, Mrs. Anna Slywka Br. 1, Mrs. Lesya Goy Br. 1, Mrs. Anna Tur Br. 53.

The evening included a short introductory talk by the President of the branch, Mrs. L. Riznyk, on the cultural aims of the Soyuz Ukrainok as illustrated by the program of the evening and on embroidery as a cultural aspect of the Ukrainian heritage, and an exhibit of articles embroidered in cross-stitch, hlad, nyzynka, vetynanya and yavorivka. The materials shown were graciously loaned by the Mrs.: A. Koltun, M. Rywak, C. Rywak, A. Tur, A. Sokolyshyn, M. Gumowska, H. Mass, E. Lykthey and E. Chomiw.

ing for about 10 minutes. When cooked white beans are used, they should be added after the cabbage is cooked to retain their white color. Finally put in the cabbage and cook until it is tender. Do not overcook. Stir in the tomato or tomato juice and the crushed garlic, if it is used. Blend the flour with 3 tablespoons of cold water, spoon into it some soup liquid, and then stir it into the borsch. If a thickened borsch is not desired, omit the flour. Add a small quantity of the beet kvas or lemon juice or any other mild acid commonly used in borsch, taking care not to use too much. A good borsch should be pleasantly tart but not sour. Season to taste with salt and pepper, and bring to the boiling point. Flavor it with the chopped dill. When ready to serve, add some thick sour cream or rich sweet cream. It may also be served without cream.

Among the articles exhibited was a man's costume of the Borshchiw District which was loaned by Mr. Sam Mass and which evoked a great deal of interest. By a happy coincidence a woman's costume of the same area was modelled by Mrs. Kay Balikoff, Br. 53 (left). This pair of costumes brought forth many

ka Workshop, a traditional Easter Dinner for members and husbands, a United Nations meeting with a talk on the Philippines by Dr. Rosalta Gregorio, a Ceramics Workshop conducted by Mrs. Stephanie Rygel and finally for a happy finish to the year a traditional Christmas party.

Embroidered Fashion Show of the UNWLA Branch 53 in Astoria, N. Y.

comments of admiration for the beautiful massive black wool embroidery enhanced by small touches of brilliant colors. Other costumes shown were from Podillya, Poltava (Mrs. Dorette Gallan, Br. 53, center) and Hutzulshchyna (Mrs. Pauline Dutton Br. 53, right). Those present were entertained by a group of girls and boys from the Ukrainian dancing class of Mrs. Elaine Oprysko.

The success of the evening can be attributed to the wonderful cooperation given wholeheartedly by Sister-Soyuzanky and the ladies of the Ukrainian community as a whole.

The past 1962 meetings of Branch 53 included an Ukrainian embroidery workshop, a Pysan-

CONFERENCE OF M.M.M. IN WEST GERMANY

The World Movement of Mothers (M.M.M.) held a Conference on October 16 and 17, 1962 in Bad Godesberg. Its main topic was "The importance of family and its educational value." The Conference included also visits to educational institutions.

The World Federation of Ukrainian Women's Organizations (WFUWO) was represented there by Mrs. Angele Kovalsky. Mrs. Kovalsky is a Board member of M.M.M.

Wisdom is sometimes nearer when we stoop than when we soar.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

П'ЯТНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ПЕРШЕ

Стефанія Пушкар

Головні лінії

Наближаємось до 15-ліття СФУЖО. У свій час будуть зроблені підсумки роботи, буде проведений розгляд цього почину. А тепер нам хочеться глянути вперед, подумати — куди нам прямувати.

На Світовому Конгресі Українського Жіноцтва у 1959 р. підраховано актив зорганізованих жінок на 15,000. Неймовірно мала цифра! Вже тоді постановлено її збільшувати. Над цими засобами працювали організаційні референки всіх складових організацій. Було багато добрих помислів і успішних починів. Та найважливіше — зрозуміння і впоєння думки — навіщо нам гуртуватись.

Тепер, коли маємо живіші зв'язки з Рідним Краєм і краще відчуваємо його змагання і потреби, виразніше встає перед нами цей обов'язок. Усіма засобами ми повинні змагати до того, щоб себе зберегти як окрему національну спільноту. Кожна одиниця потрібна, кожна людина може в міру своїх сил щось для Рідного Краю зробити. Хто цього не розуміє, того треба переконати. Оце наша місія тепер і в майбутньому! Дбати про те, щоб ніодна українська жінка не зосталась осторонь рідного гурта, своєї організації!

Та й не тільки тому, що її сили потрібні для наших завдань. А також тому, що в її руках спочиває виховання молодого покоління. Відпечаток родинного дому бере на себе молода людина на все життя; в заранні свого віку вона нав'язує чуттєві нитки контакту із світом своїх батьків. Їх заплітає мати, навчаючи української мови і молитви, і вони міцніють у пізнанні українських обрядів і зви-

чаїв, у вивченні української історії й культури.

Тому дорожимо нашим членством! Надихаймо його свідомістю тих усіх важливих завдань, що воно повинно сповнити у вільному світі!

Але наші очі спрямовані також на молодь. Вона виросла вже в країнах поселення, вона узброєна в кращі засоби дії на цьому терені. Її слова й виступу теж потребує Рідний Край. Але настанову вона дістане від нас якщо ми вміло підійдемо до неї. Допоможемо їй зрозуміти це завдання і захопитись ним!

Ці напрямні зобов'язують нас даліше. Щоб їх успішно проводити в життя, не можемо відокремлюватись від громади. Навпаки — мусимо діяти в ній якнайживіше. Входити в громадські установи чи то від жіночої організації чи особисто, вимагати пошани і признання для жіночої праці, вносити свої почини й помисли, впливати на громадські рішення. Без цього не зміцниться наша позиція, не набере належного значення наша робота.

Наші погляди і змагання йдуть також у бік нашого оточення. У країнах поселення промінуємо своїм прагненням свободи, своєю давньою культурою. Маємо численні докази прихильності до нас. Але це наше змагання слід підносити на все вищий рівень, щоб досягати все нові круги. Вливаючись у роботу політичних партій тих країн, відкриваємо двері для політичної роботи в користь нашої Батьківщини. Формуючи доповідачів і покази нашої народньої культури можемо знайти широкі круги населення про на-

ДО 4. ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ СФУЖО

Пригадуємо ще раз усім нашим талановитим читачкам, що 4. Літ. Конкурс СФУЖО розписаний на спогад або біографічний нарис. У спогаді можна описати щось із минулого з заподанням часу й місця даного переживання чи події. У біографічному нарисі можемо дати силуетку видатної постаті нашої історії чи сучасного життя.

Реченець Конкурсу устійнений на 31. березня 1963. Твори перегляне Мистецьке Жюрі, до якого увійшли — ред. Степан Волинець, ред. Наталя Когуська і д-р Маріна Рудницька.

Твори надсилати в трьох примірниках під псевдонімом на адресу:

Woman's World, P.O. Box 791,
Winnipeg, Man., Canada.

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Ольги Павловської складаю 10 дол. на Фонд ім. Кекилії Гардецької
Д-р Іванна Ратич

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу незабутньої бл. п. Ольги Павловської складаю на Фонд книжки К. Малицької 10 дол.

Лідія Бурачинська

шу національну самобутність. Слідкуючи за життям родини й жінки в УССР, можемо давати солідні інформаційні огляди тієї діяльності жіночим організаціям Заходу.

Ось головні лінії наших напрямних на найближчий час. Вони не відбігають від дотеперішніх наших завдань, а тільки закріплюють одне чи висувають краще друк.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1963

Із Конференції Управи СФУЖО в Торонто:

Сидять зліва: пп. Катря Гарасевич, Стефанія Савчук, Олена Лотоцька, Олена Залізняк, голова СФУЖО, Марія Квітковська, Марія Солонинка, Катерина Пелешок. Стоять зліва: пп. Марія Мудрик, д-р Софія Карпінська, Ірина Павликовська, Стефанія Пушкар, Ірина Пеленська, д-р Наталія Пазуняк, Євгенія Янківська.

Conference of the Board of the World Federation of Ukrainian Women's Organization (WFUWO), held in Dec. 26-29 in Toronto, Canada.

Конференція Управи СФУЖО

Проминуло три роки від Світового Жіночого Конгресу, ситуація у світі та в українській спільноті зазнала певних змін і всередині СФУЖО з'явилися нові потреби. Все це вимагало розгляду й обговорення. І тому дня 27 грудня м. р. голова СФУЖО п-ні Олена Залізняк відкрила Конференцію, скликану на цей день у Торонто, Канада. Привітавши присутніх, вона представила учасниць Конференції та згадала тих видатних членок СФУЖО і складових організацій, що відійшли у тому часі, себто бл. п. Кекилію Гардецьку, Олену Гординську, Ганну Ракочу, Ольгу Павловську, Марію Морачевську, Марію Лукіяненко.

Перший день Конференції був присвячений **організаційним справам**. Перша місто голова п-ні Олена Лотоцька відчитала звіт із діяльності СФУЖО за 1959—1962, розглянувши зріст Федерації в загальному та її ділянки праці зокрема. Цей звіт одержали всі учасниці, а також складові організації СФУЖО. Другою точкою був звіт п-ні Ірини Павликовської про наші складові організації в Європі. Їх є 5 (Організація Українських Жінок Англії, Об'єднання Українських Жінок Німеччини, Союз Українок Франції, Об'єднання Українок Бельгії, Україн. Жін. Союз Австрії). З огляду на важливість цього терену та постійне посилення треба їм присвятити більшу увагу і підтримати їх бажання відбути окрему Конференцію в Європі.

У дискусії, якою проводила місто-

голова п-ні Савчук, навітряно обширно заторкнені справи. Особливо багато уваги присвячено європейським складовим організаціям та їх Конференції. Рішено створити окрему Комісію, що пов'язала б наші складові організації та підготувала б програму.

Слідували звіти складових організацій. Про працю ЛУЖЖ говорила п-ні К. Гарасевич, про ОУК п-ні С. Савчук, про ОЖ ЛВУ п-ні М. Солонинка, про СУАмерику п-ні Олена Лотоцька, про Укр. Зол. Хрест п-ні М. Квітковська, про СУАвстралії п-ні І. Пеленська. Про працю складових організацій Півд. Америки реферувала секретарка п-ні д-р Н. Пазуняк.

Черговою точкою був вибір Номіна. Комісії, що повинна підготувати перевибори Управи. До неї увійшли: пп. О. Лотоцька, С. Савчук, М. Квітковська, М. Дима, М. Солонинка, д-р Н. Пазуняк, І. Павликовська.

Справу відзначення жіночих організацій чи гуртків, введenu Управою в 1961 р. Конференція підтримала, але поставила вимогу, щоб їй уділювати тільки у виняткових випадках, коли справді буде якийсь великий осяг.

Того ж дня увечорі відбулась **зустріч** Управи СФУЖО з **членками-прихильницями**. Її відкрила п-ні Ірина Павликовська, вітаючи численно зібраних членок-прихильниць та приїжджих гостей, що їх представила поступово. З черги покликала до слова голову п-ні Олену Залізняк та голову Конференції СФУЖО п-ні С. Савчук.

Головну доповідь виголосила п-ні д-р Наталія Пазуняк. Уважно опрацьована тема підкреслила духовний вклад української жінки у скарбницю нашої національної культури та значення українського жіночого руху для народу по лінії його визвольних змагань. Промовляли теж члени президії: гості пп. Олена Лотоцька, Марія Квітковська, Катерина Пелешок, д-р Софія Карпінська та Стефанія Пушкар.

Відтак відбулося відкриття **виставки Гуртка Вишивальниць**, що його провадить у Торонті п-ні Люба Луцька. Чудові експонати (вишивки й ляльки) зладили членки Гуртка. Доповідь п-ні Луцької про народне мистецтво відчитала одна з курсанток.

Другий день Конференції відбувся з участю голів Комісій СФУЖО та запрошених гостей. Проводила п-ні Олена Залізняк.

Першою точкою була доповідь п-ні Стефанії Пушкар, на тему **програмових завдань СФУЖО**. Її зміст поданий у загальних зарисах у цьому числі.

Про Світовий Конгрес Українців та участь жіноцтва в ньому реферувала п-ні Олена Лотоцька. З'ясувавши підготовні заходи, вона розказала про теперішній етап, що вимагає всієї нашої уваги.

Звіт референтури **зв'язків** відчитала в відсутності референтки п-ні Олени Іроцьок секретарка СФУЖО п-ні д-р Пазуняк. Він дав широкий погляд на цю ділянку праці і показав її осяги, але й її труднощі.

Комітет Українок Канади

Слідувала дискусія. Проявилось велике зацікавлення становищем жінки на Рідних Землях, що його виявили програма СФУЖО і зв'язки. Це є серйозна дослідна праця Комісії СФУЖО. Сесією проводила п-ні Марія Солонинка. Звіт із праці Вих. Комісії в Канаді зложила голова п-ні Іванна Петрів і відчитала звіт відсутньої голови Вих. Комісії в ЗДА п-ні Марії Стратієнко. Звіт із праці Комісії Сусп. Опіки в Канаді зложила референтка сусп. опіки п-ні Євгенія Янківська, а з праці Комісії в ЗДА голова п-ні Марія Квітковська. Звіт за культ.-освітню працю СФУЖО зложила референтка п-ні д-р Софія Карпінська, а звіт про народне мистецтво відсутньої референтки п-ні Анни Марії Баран відчитано.

Дискусія в цій справі торкалась головню правного становища Комісій та їх відношення до референтур і складових організацій.

Дискусія навітлила плятформу, з якої СФУЖО зможе взяти участь у Світовому Конгресі Українців та внести туди свій позитивний вклад.

Третього дня нарад (29. грудня) проводила п-ні Марія Квітковська. Звіт із референтури **видань і преси** подала п-ні Ірина Пеленська, що виконала його в заступстві бл. п. К. Гардецької. У підготові є книжка присвячена пам'яті Константини Малицької й інформативна прощюра про Україну заходами фонду ім. К. Гардецької. Для навітлення своїх завдань СФУЖО користується сторінками в журналах Наше Життя і Жіночий Світ, але це надто тісна площина друку.

Суди увійшло теж звіт про **Секцію Журналісток**, бо її голова п-ні Стефанія Бубнюк не могла прибути. Секція гуртує около 30 членок і створила архів жіночого пера.

Слідував **фінансовий звіт**, що його опрацювала референтка п-ні І. Павликовська. Виявилось, що фонди СФУЖО надто обмежені, коли узгляднити потреби і пляни Федерації. Цей звіт доповнила своїм розглядом п-ні Анна Ганьківська, голова Фінансової Комісії СФУЖО. Ця Комісія має свій осідок у Торонто й допомагає своїми акціями зрівноважити бюджет Федерації. П-ні Катерина Пелешок, голова Контр. Комісії, зложила звіт із контролю книг, що їх знайшла в повному порядку.

Номінаційна Комісія, яка мала нагоду устійнити листу кандидатур, предложила її в загальних зарисах

На З'їзді Комітету Українок Канади, що відбувся в липні 1962 у Вінніпегу, перевибрано Управу. За чергуванням складових організацій КУК-у на чолі його станула представниця Об'єднан-

П-ні Наталія Башук
голова Комітету Українок Канади
Mrs. Natalia Bashuk, President of
the Women's Council of the Ukrainian
Canadian Committee.

ня Жінок ЛВУ. Це є пані **Наталія з Леонтовичів Башук**.

Молода громадська дічка вже проявила себе на канадійському терені. Походить із Львівщини, де в с. Улиць-

Управі. Ця листа буде розіслана після певних доповнень — складовим організаціям для проведення голосування.

На закінчення Конференції голова п-ні Залізник прочитала резюме нарад. Точний його зміст подамо в черговому числі.

Увечорі того ж дня відбулась **пресова конференція** у гостинному домі п-ва Заяців з участю членок Конференції СФУЖО та представників української преси в Торонто, редакторів п. Солонинки (Гомін України), п. Софронова-Левицького (Новий Шлях), д-ра Росохи (Вільне Слово) та п. Волляника (Нові Дні).

У неділю, 30. грудня м. р., відбулась зустріч із **складовими організаціями й громадянством**. Її відкрила місто голова СФУЖО п-ні Стефанія Савчук і покликкала до слова доповідни-

ку пробігли її дитячі роки. Гімназію СС Василянок закінчила у Львові. Вже в віці 14 літ вступила до юнацтва ОУН. З ув'язнення в польській тюрмі за приналежність до ОУН визволив її вибух війни. Настали бурхливі роки, в яких Наталія Леонтович вийшла заміж і заарештована німцями разом з чоловіком, провела кілька жахливих місяців у тюрмі. Вчителювала в Белзі і шойно в 1946 р. продержалася з 4-літньою дочкою через кілька кордонів на захід.

Прибувши до Канади, включилася у ряди ОЖ ЛВУ. Тут, очолюючи Відділ ОЖ у Вінніпегу, довела його працю до розквіту. Не зважаючи на свої родинні обов'язки (п-ні Наталія Башук є матір'ю чотирьох дітей), а може саме тому, працює також у Спілці Української Молоді, де є членом Краєвої Виховної Ради.

Свій погляд на завдання Комітету Українок Канади пані Башук з'ясувала в обширній статті. Короткими штрихами вказала на найбільш пекучі завдання складових організацій, що їх розробляють у своїй програмі. Та головними можна вважати спільні виступи КУК-у. Це буде в 1963 р. поклін пам'яті Лесі Українки й Ольги Кобилянської й репрезентаційні акції на канадійському ґрунті. Не забуваючи також допоміжної праці для Фонду Допомоги Канади, що для нього складові організації КУК-у проводять збірки. Перед новою Управою Комітету Українок Канади — широке поле праці.

Тема її доповіді звучала „Українська жінка на рідних землях у світі дійсности“. На основі найновіших джерел доповідниця накреслила головні проблеми цього страдального шляху та вказала на спосіб, яким можемо й повинні їй допомогти.

На кінці д-р Н. Пазунок зачитала ухвали Конференції, що навітлюють поставу українського жіноцтва у вільному світі.

Підготову Конференції провів окремий Комітет із п-ні Стефанією Савчук на чолі та з допомогою Фінансової Комісії СФУЖО. Про господарську частину Конференції дбали складові організації СФУЖО — Організація Українок Канади, Ліга Українських Католицьких Жінок та Об'єднання Жінок Ліги Визволення України.

Українська кераміка

Стрічкова техніка

Малу брилку глини, що її стійка природа створила сотнями тисячеліть і яка від віків засвідчувала про творчість і винахідливість людського духа, бажаю дати в руки тим, що цікавляться керамікою. Однією з найважливіших засад цього мистецтва (на жаль, не всіми як слід освідомленою) є — творити, а не копіювати. Реалізувати клич можуть тільки ті, що приходять у безпосередній зв'язок із глиною. Бо тим, які зовсім свідомо прищиплюють українське народне мистецтво на чужих формах і не стараються придбати щось нове й удосконалене до скарбниці нашої кераміки, доведеться відповідати перед майбутнім поколінням.

Одним із найдавніших способів ручного моделювання посуду (яким послуговувались наші предки) — це **кераміка стрічкова**. Цей примітивний спосіб глиняних виробів задовляє ще й сьогодні вибагливих мистців-кераміків, що ним скоро й успішно можуть висловити свої задуми. Глину до моделювання, ясну або червону,

час моделювання навіть довший час. Кусник дошки, гіпсовий кружок, звичайна губка, дерев'яне приладдя (патичок, викінчений дротиком), цинковий дротик, малий ніжик, кусник плястичного полотна і посуда на воду — це все, що нам на початок потрібне; обдумавши наперед форму у пропорції висоти й ширини, що є необхідне для підстави, починаємо від малого кусника глини, що має служити за підставу. На рисунку бачите малий кружечок, валочок із глини і зазу в початку роботи.

Приладивши підставу з глиняного кружка, вироблюємо з кусника глини валочки у промірі приблизно $\frac{1}{2}$ " (залежно від величини обдуманого моделю) і накладаємо їх спершу на край кружка, а потім на попередній валочок, протираючи і злучуючи кожен ряд, поки не досягнеться першу частину форми. Якщо вона змінє напрям профілю, загладивши прогалини між валочками всередині і зверху дерев'яним приладом, накриваємо це пластиком і відкладаємо на полицю або в приготовану для цього дерев'яну коробку, де на дні є гіпсова плитка, звогчена водою. Слідуючого дня можна працю продовжувати, не накладаючи більше як 6—8 валочків за одним разом. Упродовж 3-ох днів можна досягнути досить вибагливий модель, що може залишитись нам в оригінальній формі або послужити для відливу гіпсової форми-негативу. При більших моделях праця йде повільніше, але з великим успіхом при такій техніці.

Підсушивши готовий модель у сковку до тугости шкіри викінчується його зверху дротяним або металевим приладом, а всередині губкою. Тепер воно повинно висихати на повітрі, прикрите зверху папером або пластиком, щоб краї не тріскали. Під дно також підстелюємо папір (найкраще газетний). Після цілковитого висушення в хатній температурі, що триває приблизно 10 днів, цей твір можна декорувати.

Точний процес цієї стрічкової тех-

ніки від початку до випалу можна засвоїти краще на керамічних курсах, середньо- та високошкільних, до чого

В ході роботи поверхню посудини вигладжували ззовні і з середини дерев'яним приладом.

The vase as finished in basket technique.

щиро заховаю читачок, які мають намір використати свої здібності у тій чудовій ділянці прикладного мистецтва. Ця коротка інструкція дасть хіба змогу зацікавленим у кераміці зрозуміти, що творча праця потребує дуже мало грошового вкладу, небагато місця (одні куток у кухні) на початок, а на це може дозволити собі кожен, хто не хоче бути залежним від чужих відливів, невідповідних якості та формою.

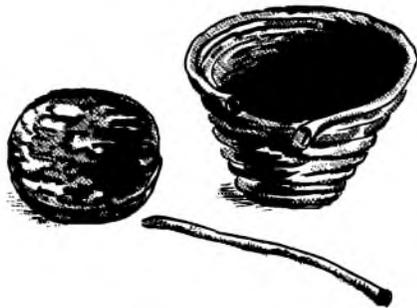
Наталія Стефанів

вчителька кераміки в Українській Мистецькій Студії у Філадельфії

ІЗ НАРОДНІХ ЗВИЧАЇВ

На Гуцульщині свічку, що горить під час святої вечери, ховають. Вона придається, коли треба засвітити перед образами, коли в часі Водохрещів посвячують хату, коли хворому треба провести молитву. Стараються продержати її до нового Свята-Вечора, але тоді засвічують уже нову.

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

Перша посудина постала з глиняних валочків, як це бачимо на рисунку
The oldest Ukrainian ceramics were made in the basket technique.

можна придбати в керамічних складах, порозумівшись із продавцем щодо видержимости температури при випалюванні. (Це з огляду на електричні керамічні печі). Невелику кількість прасованої глини (10—20 ф) можна переховувати у замкненій посудині під

Користаймо з досвіду

Зеновія Терлецька

До наших буфетів

Ми увійшли в час м'ясниць. Що суботи відбуваються забави, дансинги, балі. І не тільки молодь розворушена тим темпом розваги, але й господинь це заторкує. Бо хто ж подбає про гарячий чи зимний буфет, як не ми?

Звідусіль ідуть прохання. Одна пані спеціалізується в паштетах, друга найкраще зладить печеню, третя дає гарячий борщ. А вже солодкого печива найбільше потрібно. Бо ж за тортами найбільше питають!

Допоможімо тим нашим працівницям! Нова ідея, нові приписи завжди побажані!

Склад буфету:

Канапки, гл. ч. 7, 1961

Пиріжки (паштетики) з м'ясом або з капустою, гл. ч. 6, 1962

Паштет, гл. ч. 11, 1962

Валочки з мішаного м'яса

Крученики з телятини

Руляда з телятини, гл. ч. 7, 1961

Картопляна салата, гл. ч. 8, 1961

Бурячки з хроном

Фармерський сир

Салата з капусти гл. ч. 6, 1961

Торт крихкий із жовтками

Валочки з мішаного м'яса

Потрібно:

- 4 ф. мішаного м'яса (телятина і свинина)
- 1 цибуля
- 1 ложка товщу
- 1 ложка тертих сухариків
- 2 ложки сметанки
- 2 грибки (шапочки)
- 3 варені яйця

Покроїти м'ясо і вложити до ринки з цибулею, грибами і товщем, підлявши трохи води. Тушкувати аж буде м'яке. Тоді перемолоти на м'ясорубці, додати терту булку, розмочену сметанкою. Всмажити дрібно посічену велику цибулю і посікти варені яйця. Все

додати до маси і добре вмісити. Виробляти з маси валочки, обтачати в борошні, розбитому яйці і тертих сухариках і поставити на гарячий товщ. Обсмажити, перевертаючи злегка. Зложити до ринки, накрити покришкою і примати в теплі.

Для домашнього вжитку можна використати всі залишки з м'яса, шинки, а навіть перемолоти кусник росолового м'яса.

Примітка: При стравах із січеного м'яса треба пам'ятати, що м'ясо мусить бути дуже добре вмішене, щоб творило одну масу.

Крученики (завиванці) з телятини

Потрібно:

- 6 битків із телятини
- 6 пластинок шинки або полядвниці
- 2 цибулі
- 3 ложочки тертих сухариків
- 2 варені яйця
- ½ зеленої паприки
- бейкон
- 2 цибулі
- трохи товщу

Взяти телячі битки (величини 3 інчі в промірі), розбити, трохи посолити і покропити цитриною. Зладити начинку: взяти пластинку шинки або полядвниці, помастити смаженою цибулею, вмішаною з тертими сухариками, вложити кусник вареного яйця, пасок паприки і вложити на м'ясо. Звинути тісно крученики разом із начинкою немов голубець. Защипити зубочисткою. Ринку виложити бейконом, покласти на те крученики, посипати січеною цибулею і покропити товщем. Зверху знов прикрити бейконом. Води не підливати, бо м'ясо пустить рідину із себе. Прикрити покришкою і дати до печі на годину на 400°.

Коли хочемо зладити подвійну кількість чи більше, тоді можна крученики укладати у ринці верстами, пересипавши їх сиром, січеною цибулею і товщем.

Сир фармерський

Потрібно:

- 1 ф свіжого фармерського сира
- 1 в'язанка червоної або білої довгої редьківці (місячної)
- маленька в'язка зеленої цибульки
- трошки червоної паприки в порошок
- соли до смаку
- 2-3 ложки квасної сметани.

Посікти редьківцю й цибулю. Додати соли й паприки до смаку. Вимішати це все з сиром і сметаною. Такий сир накладати на скибки булки або хліба.

Торт крихкий із жовтків

Потрібно на коржі:

- 1 горнятко масла
- 1 горнятко цукру-мучки
- 4 горнятка борошна
- 12 жовтків варених
- 1 ціле яйце
- 1 ванілія

На начинку:

- 5 великих яблук
- 2 горнятка цукру
- сок із цитрини

Масло посікти з борошном і цукром. Варені жовтка перетерти через ситко. Додати запах і одним яйцем усе замісити в тісто. Поділити на 4 частини і спекти в вигрітій печі на 350° чотири коржі. Коли легко рум'яне, готове.

Начинки треба давати різні. До цього годяться — оріхова, кавова й овочева.

Кавова начинка — гл. Н. Ж. ч. 9, 1961.

Оріхова начинка — гл. Н. Ж. ч. 10, 1962.

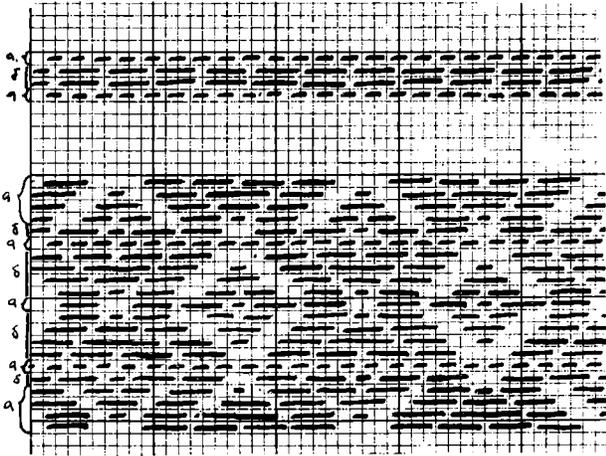
Овочева начинка. До начинки з яблук треба підбирати однорідну садовину, найрадше т. зв. мекінтоші. Обірати й почистити яблука і покроїти в пластинки. Вимішати з цукром, дати до грубої ринки, і смажити на легкому вогні одну годину, мішаючи весь час, щоб не пригоріло. Коли маса вже готова і прозора, під кінець дати соку з цитрини. Холодною помастити корж.

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

НАШЕ ЖИТТЯ — СІЧЕНЬ, 1963

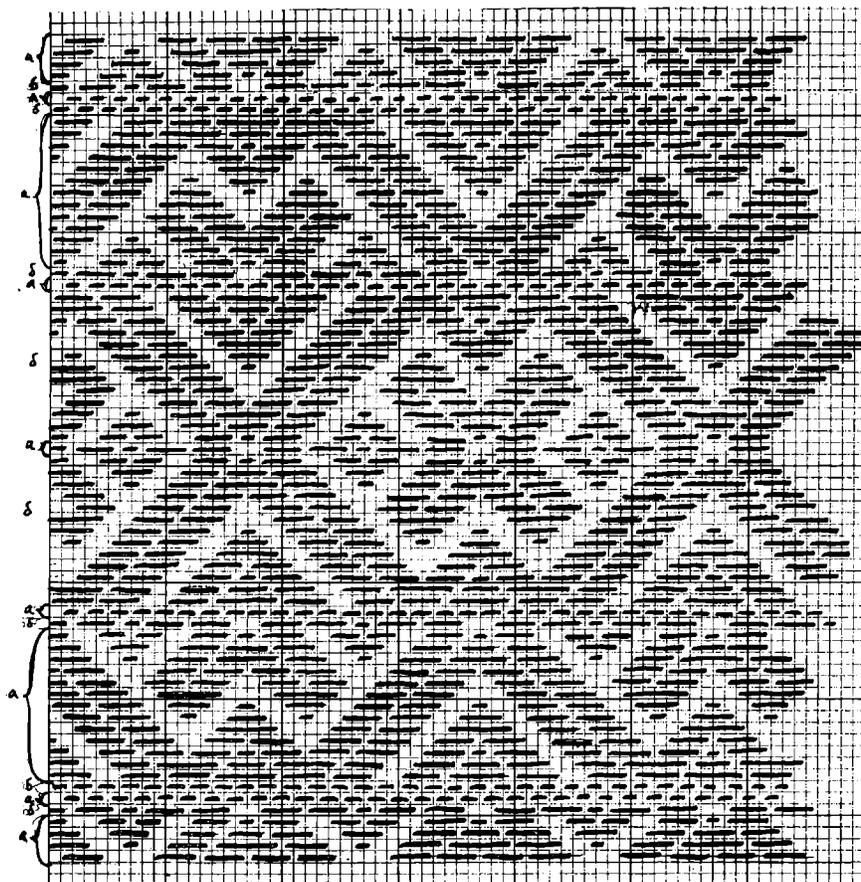
Українська ВИШИВКА

ВИРІЗЕНА ЗАВІСКА

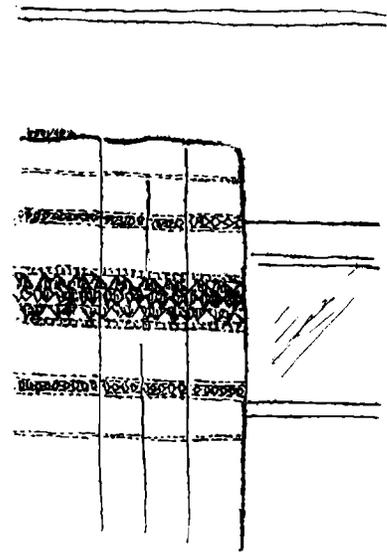
На Виставці Жіночої Творчості, що відбулась у липні 1962 р. у Філадельфії, вирізено між вишивками за-

віски, що їх виконала п-ні Ізидора Борнсова. Подаємо їх зарис, як також точний взір.

Завіски

Як матеріал до завісок послужила сітка. Це прозорий бавовняний мате-

рія: доволі рідкий, що лиш злегка затінює вікно і пропускає світло. Кракми білої або кремової, цей сітковий матеріал добре переться.

Вирізані завіски виконані в формі бічніць, без поперечниці. Довжина бічніці така, щоб завіска сягала трохи нижче підвіконня. Вгорі і внизу бічніця викінчена широким рубцем (2").

Вишивка розміщена кількома смугами. Вузкий взір біжить у певному відступі від рубця (3"), потім у такому ж відступі широкій взір, а потім знов повторений вузкий.

Перетиканий взір

Перетиканням вишивають на Поліссі й Київщині. Це дуже проста техніка, що дозволяє виконувати тільки геометричні взори. Зате вони дуже старовинні і тільки в двох кольорах виконані, як увесь наш найстарший орнамент.

На взорі виказано збоку, як чергуються кольори. Буквою „а“ окреслено перетикання червоною, а буквою „б“ перетикання чорною краскою.

До вишивання зживати ниток Муліне, марки Д. М. С. (не розділювати!), або волічки, що добре переться.

Ніна Наркевич

Перша ялинка

Була зима. Маленьке гірське село все було вкрите снігом. Весь день вяло. Над вечір метелиця вищухла. Хмари розійшлися і в темнім оксамиті неба засяяла зірка. Незабаром зійшов місяць. Під його промінням заблищав сніг, ніби виспаний самоцвітами.

Анхен і Фриц набігалися до сходу на дворі, санкувалися, ліпили бабу та нарешті стомилися й побігли до хати грітисся. Мабуть матуся вже злагодила вечерю... А нині вечеря була незвичайна, бо це Різдвяний Вечір. Буде смачний колач, будуть ковбаски зі смаженою капустою, пірнички, свіжі яблука, але головне те, що тато сьогодні після вечері буде грати на маленькому органі, що стоїть у вітальні, а діти з ним будуть співати гарних Різдвяних пісень. Анхен і Фриц дуже скорять ці пісні. Хоч би тільки скоріше тато повернувся додому.

Оце з самого ранку він пішов відвідати старого Карла, що живе в маленькій хатинці ген, аж за лісом. Тато каже, що він дуже хворий, а дивитися за ним нема кому; була в нього донечка, та минулої весни померла. Не має бідний Карло більше нікого. Тато Анхен і Фрица священик і перед святом відвідав уже всіх тих, що не зможуть прийти сьогодні до церкви. Тільки залишився старий Карло. Тато обіцяв повернутися до вечері додому. Хоч би швидше вертався...

В хатині було тихо, чисто та затишно. Мама сиділа коло грубки та плела панчохи. Стіл уже був по-святковому впорядкований: і колач посередині і гарненькі маленькі печива в формі звірятка на полумиску, а навкола них рум'яні яблука та горіхи. Ой, хоч би скоріше вечеря... А тата все немає... Діти підбігли до вікна, розчистили обмерзлу шибку та стали вдивлятися в нічну темряву, чи не з'я-

виться на стежці, що в'ється з лісу, почерез поле, знайома, любя постать батька.

Час так помалу йде... Вже й матуся занепокоєна довгою відсутністю тата, вийшла на ганок. Та ось нарешті дочекалися. Стежкою йшов їх тато, йшов помалу, видно тяжко йому йти і він стомився.

— Анхен, дивись, тато щось несе, немов гілля якесь. Ану, поглянь! — закликав Фриц сестру.

І справді, коли тато наблизився до ганку, діти побачили в його руках гілку з ялинки. Двері відчинилися. На порозі стояв тато та обтрушував сніг зі своїх ніг та гілочки ялинки, яку тримав у руках.

— Ну, ось хвалити Бога, а вже вдома, — промовив тато.

— А ми чекаємо тебе вже давно. Що сталося, що ти спізнився? — привітала його мама.

— Бачиш, любя, в лісі стежку замело, важко було йти. Бідний Карло так втішився, що я його відвідав. Хотілося трохи коло нього побути. Ото ж я й спізнився. А ви, малята, — звернувся тато до дітей, — уже, мабуть, стомилися, чекаючи мене. Нічого, мої любі, за те в нас буде на Різдвяному столі новина. В лісі так гарно було. Під місяцем і зірками дерева так і сяють, ніби теж святкують сьогодні. А ялинки всі зелені, прибрані сніжком, ніби потішають, що зимі вже довго не бути і скоро ліс

знову весь оживе, все зацвіте, зазеленіє. Ось я й подумав, що буде гарно цього вечора прикрасити наш стіл цим зеленим гіллям. А ще краще було б засвітити на цих гілочках свічки, які нагадали б нам зірки, що світять у небі цієї ночі на честь народження Божого дитятка. Марто, чи нема в тебе свічок?

— Є ще в нас трохи, — відповіла мама.

Через кілька хвилин на столі в гарному глечичку стояла пушиста гілочка, а на ній по-святковому горіли свічки. Батько прочитав молитву і всі забралися до їди. Вечеря була дуже смачна. Після неї діти заспівали пісень. Анхен довго дивилася на свічки, що ясно горіли на гілочці ялинки. В тріпотанні полум'я їй ввижались крила маленьких янголів, яких одного разу вона бачила на іконі в церкві.

— Як гарно виглядає наш різдвяний стіл з ялинкою! Тепер кожного року ми будемо приносити з лісу гілля з ялинки, правда, тату? — звернулася дівчинка до батька.

І дійсно з цього часу кожного року до Різдвяного Вечора діти приносили ялинку з лісу. За їх прикладом і другі люди почали й собі це робити. Цей звичай усі полюбили і швидко він поширився на цілий світ. Тільки вже замість гілочок вічно-зеленої ялинки стали приносити на Різдво цілі деревця, які не тільки прикрашали свічками, а ще й різними цяцьками та ласощами.

Олена Цегельська

Пригода на ковзанці

— Ріка замерзла! Гей, лід на річці уже тугий! — на всі голоси перекликалися хлопці і дівчатка, вертаючись зі школи.

— На лід, на лід, на ріку, на ковзанку! — кликали друзів ті, що жили на передмісті, недалеко ріки, що півколом оточувала мале

містечко. Незабаром весела громадка, побренькуючи ковзанами, стрінулася на льоду.

Зразу з краю то підскакували, то товкли лід закаблуками, пробуючи, чи досить сильний.

— Міцний! — кричали. — Смільо вперед!

Андрійко схилився з човна і своїми кріпкими руками ухопив закістелі руки Гриня.

І от почалась весела гульня. Хто на ковзанах, хто на самих підшвах, ковзались, аж любо. Зразу скраю, а потім щораз даліше, ближче середини. Ледяні штукарі виконували різні фігури (всякі „еси фльореси, кола й магнеси“) — збуджуючи подив.

У цьому розгарі й не завважили, що хвилинами лід зловіщо потрїскує — трїсь-трїсь! — наче нагадує.

Найбільші штуки виконував Гринь. Вдаючи найвідважнішого, знагла, небережно вихопився майже на середину ріки. Забув, а може й не знав, що пливуча вода ріки по-середині найбільш рвуча й найпізніше замерзає, що лід там найтонший.

Нагло він почув під собою зловіщий трїскіт — почув, що трапить опір лід ногами, що поринає вглиб, у ледяну воду. Його охопив жах і він закричав несамо-вито:

— Хлопці, я топлюсь! Ох, рятуйте! Подайте руку!

На щастя, в останній хвилині, він встиг ще вхопитись руками а край льоду. Ба, але лід тонкий, ломиться йому під руками. Побачивши це й почувши крик, діти наче завмерли з переляку. Деякі почали тікати з льоду, а дехто з більших хлопців кинулись Гриневі на рятунок. Та спинив їх старший Андрійко криком:

— Стійте! Ви його не врятуєте, а ще самі потопитесь, там лід тонкий.

Він десь то читав, чи чув, що

коли не можна наблизитись до потопуючого на тонкому льоду, чи у багнистім мочарі, то треба йому подати якусь дошку, чи жердку, щоб мав за щось вхопитись руками. Миттю розглянувся за чимсь пригожим.

Ба, — а тут нічого, ні деревини, ні гиллячки...

А Гриневі вже вода підкошує ноги, ще хвилина й потоне. Хвилина смертельної тривоги на всіх обличчях... Раптом погляд Андрійка впав на перевернений човен рибалки, дядька Миколи, що ще не встиг його схвати перед морозом. І блиснула щаслива думка:

— Гей, хлопці, перевернім човен гори-верхи, суньмо по льоду, впоперек ріки, до Гриня. Швидче!

Мов ті муравлі, вони вхопили човна й посунули по льоду. Деякі вскочили в човен і стали скраю, для рівноваги, Андрійко з-переду, в найвужчому кінці. Всі заперли в собі віддих: Що то буде? Чи властяться? І в душі моляться:

— Боже, Боже, додай Гриневі сили, дай, щоб урятувався... Матінко Божа, допоможи!

Андрійко схилився з човна і своїми кріпкими руками вхопив закістелі руки Гриня.

— Тягніть човен на беріг! — командовав.

Всі потягнули човен і витягнули за човном Гриня на твердий лід. Ще мить — і небезпека минула. Всі діти відітхнули з полегшою.

*

А Гринь уже ледве дихав із напруги, холоду й переляку. Одяг

на ньому мокрий — ледянів на зимному вітрі. Андрійко скинув із нього ковзани і скомандував:

— Біжім якнайскорше до найближчої хати!

Взяли Гриня за руки і хотіли бігти, але він так ослаб, що й рушитись не міг. Тоді одні взяли його попід пахви, а другі за ноги і так понесли до хати дядька Миколи, що була найближче. А там уже і сам дядько і дядина Ганна й ціла рідня кинулась роздягати Гриня, розтирати йому руки й ноги. Миттю дядина Ганна зварила чаю, поклала Гриня в ліжко і напоїла, а щоб зігріти, дядина обложила всього його пляшками з теплою водою. Всі діти стояли мовчки кругом ліжка та із співчуттям поглядали на товариша: чи переживе він цю страшну пригоду?

За деякий час Гринь перестав тремтіти, заплющив очі і почав спокійно дихати.

— Пст, тихо! — дядина Ганна положила палець на уста: — Він спить, — буде жити, буде здоровий!

*

Радісно, гамірно побігли діти до батьків Гриня повідомити, що сталося.

Мама Гриня, зі сльозами в очах обняла Андрійка і сказала:

— Коли б не твоя швидка допомога й відвага, мій Гринь вже був би не жив. Спасибі тобі, що врятував мені сина.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

Вітаємо!

Округні З'їзди СВА вкінці 1962 р. виказали приріст нашого членства. Побажання XIII Конвенції СВА починає здійснюватись. Щораз більше жінок-українок горнеться в наші ряди, все нові одиниці приєднуються до сім'ї зорганізованого жіноцтва. Подаємо прізвища нових посестр в окрузі Філадельфії й вітаємо їх у наших рядах.

2 ВІДДІЛ, ЧЕСТЕР, ПА.

Милдред Гамеляк
Неллі Картон
Марія Криворука

11 ВІДДІЛ, ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Олександра Бойцун
Зіна Бойчук
Марія Галайдіда
Юлія Галайдіда
Софія Головка
Марія Діденко
Олександра Обаранець
Надія Панасюк
Лідія Скрипчук
Іванна Сойка
Марта Трیتяк

13 ВІДДІЛ, ЧЕСТЕР, ПА.

Марта Садовська

20 ВІДДІЛ, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Ірина Ковальчин
Ірина Кушмелин
Ірина Пеленська

Марія Сохацька
Наталія Стефанів

41 ВІДДІЛ, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Наталія Вайда
Ірина Гельо
Марія Кічуга
Софія Почапська

42 ВІДДІЛ, ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Ангела Дава
Текля Кмет

43 ВІДДІЛ, ФІЛАДЕЛФІЯ ПА.

Марія Боднар
Ірина Гаврилів
Антонія Мельничук
Марія Плахта
Марія Рогожанська
Марія Угорчак

54 ВІДДІЛ, ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Олександра Шевчук

Екзекутива СВА

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У жовтневому числі Н. Ж. у списку „Централа одержала“ подано помилково, що 38 Відділ СВА в Ленсінгу, Миш., зложив 20 дол на фонд „Мати й Дитина“, а має бути 50 дол.

У грудневому числі Н. Ж. у списку жертводавців на Дім СВА під час посвячення подано помилково, що п-ні П. Дерех, Форест Гилс, зложила 5 дол., а має бути 10 дол.

У грудневому числі Н. Ж. у списку жертводавців пропущено датки, які зложили: 46 Відділ СВА з Філадельфії у сумі 10 до. і п-ні Марію Пашук із Філадельфії у сумі 5 дол.

За недогляди перепрошуємо.

Екзекутива СВА

СТАРІ ЖУРНАЛИ

П-ні Марія Малевич із Піттсбургу надіслала недавно тому 40 примірників журналу „Нова Хата“. Це великий і цінний дар для нашої бібліотеки! При допомозі його ми могли доповнити некомплетні річники й дістати цілість. Щире Спасибі!

Наші пляни

У нашому житті не раз настає хвилина, коли треба порятувати здоров'я близької людини. Нехай при нас хтось зомліє, чи знаємо, як поступати? Або як рятувати при серцевому атаку? Вже й не кажучи про нещасливі випадки, що трапляються при автовій їзді. Тому дуже корисно було б відбути курс першої допомоги у Вашому Відділі. Для проведення його можемо запросити місцевих лікарів, що напевне радо допоможуть. Окрім того й місцевий Червоний Хрест такі курси влаштує.

**

Не раз бачимо, як у нашому окрузі українська людина знайшлася в наглій потребі, коли в родині захворіє мати, або самотня старша людина занедужає. Чи не треба звернути на те нашу увагу й дати першу допомогу? Це правда, що в таких випадках можемо притягнути опіку американської суспільної установи. Але в першій хвилині це мусить відчутти своє серце і своя рука. На наглу потребу ми повинні відповісти кличем наглої допомоги.

**

В останньому часі наші Відділи стали давати підтримку нашій талановитій молоді. Це діється у формі стипендій для студенток і висилки дітей на літні оселі. Акція дуже гарна й до плекання її треба заохочувати. Але пам'ятати при тому, що уділення стипендій повинно йти через Централю СВА. Це її скоординує і дасть перегляд допомоги, яку уділено до тепер.

**

А про наші зобов'язання супроти навчальних станиць і бабусь у Німеччині й Австрії слід пам'ятати! Акція фонду „Мати й Дитина“ залишає великий слід у залишенецькій спільноті, підтримуючи на дусі багато людей. Нею можемо похвалитись і на міжнародньому ґрунті.

Ольга Макар
Референтка Суспільної
Опіки Гол. Управи

3 листів до Редакції

Святочні числа

Ми жінки „з провінції“ просимо, щоб бодай два святочні числа, Різдвяне й Великодне, Ви вислали нам своєчасно, а то заки дійде до Денверу чи Каліфорнії, то вже тиждень по святах. І ті всі поради і святочні приписи, то для нас уже „муштарда по обіді“.

Стефанія Левченко

Розуміємо Ваше негодування. Нас теж хвилює спізнення числа, якому не можемо зарадити. Вже кілька разів пояснювали ми в журналі, що це спричинене перевантаженням друкарні. Друкарів-українців на жаль не прибуває, а ті, що є — працюють понад сили. Будемо все ж таки старатись прискіпити число, але це може статись лиш поступенно. Прохаємо терпеливості!

Збірник для дітей

„СРІБНА ЗІРКА“

Коштує 50 ц.

Замовляти в Централі СВА

Із посвячення нового Дому СУА у Філадельфії:

Стрічки, получені з таблицею фундаторів, об'єднали представниць Відділів СУА. Лівий ряд: пп. М. Ржепецька (64 В.), І. Крамарчук (8 В.), О. Граб (24 В.), О. Грабовенська (Г. У.), К. Хом'як (32 В.), О. Муссаковська (28 В.), А. Федорович (4 В.), М. Чайковська (20 В.). Правий ряд: пп. П. Пецюх (2 В.), М. Євсєвська (43 В.), М. Баб'як (48 В.), М. Пашук (43 В.), А. Никорович (44 В.), С. Котис (65 В.), Н. Найда (52 В.).

At the dedication of the UNWLA Building in Philadelphia:

Representatives of UNWLA Branches as Building sponsors holding the ribbon during the ceremony.

Із Окружних З'їздів

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Окружний З'їзд

Заля Дому СУА була виповнена делегатками, коли 16. грудня 1962 р. голова п-ні Наталія Лопатинська відкрила З'їзд. Привітала голову Централі СУА п-ні Олену Лотоцьку і запросила до почесної президії З'їзду. Окрім неї ввійшли туди пп. Наталія Мохнацька, голова 13 Відділу СУА і п-ні Осипа Грабовенська, голова 43 Відділу СУА. Цій останній збори дооручила провід. Секретарювала п-ні Марія Романенчук.

Перебравши провід З'їзду п-ні Грабовенська поставила побажання, щоб усі присутні включили не тільки розум, але й серце в цю роботу. Тим відзначається праця Союзу Українок Америки в нашій громаді, що ці чинники виступають у ній у гармонійній сполучі. І тому ми повинні свою ор-

ганізацію любити й шанувати, розуміючи її особливе призначення.

З черги приступлено до вибору Комісії. До Номінаційної увійшли — пп. М. Чайковська, В. Цегельська, Н. Савокішин, О. Грабовенська, Н. Лопатинська, до Верифікаційної — пп. Л. Сердюк і А. Богачевська, до Звітної пп. І. Щерба, Н. Лужницька і Я. Корбін.

Слідував звіт голови п-ні Наталії Лопатинської. З нього розгорнулася картина різноманітної діяльності Окр. Ради. Найбільшого зусилля вимагав Фестиваль Інтернац. Інституту, що відбувся у травні 1962. Програма українських виступів (танкова група СУМА і дитячий хор) та показ українських страв ішли нашими заходами та вимагали великої уваги. Дальше — в підготовчу працю до Конвенції — хоч до того був спеціальний Комі-

тет — вложили ми теж наших сил. Із менших починів слід згадати Виховний Семінар у квітні 1962, присвячений проблемам dorостаючої молоді. В червні 1962 Окр. Рада влаштувала невеличке прийняття з нагоди іменини голови Централі, в якому взяли участь представниці майже всіх Відділів Окружності.

Окружна Рада сповняла також опікунчу роллю. Голова відвідала 10 Відділів з нагоди річних зборів, а 8 Відділів із нагоди імірез. Контакт із Відділами зміцнюється і щораз більше Відділів його шукає.

Іменем Контр. Комісії промовила п-ні Михайлина Чайковська. Вкупі з п-ні Ангеліною Банах зони переглянули книговодство Окр. Ради і знайшли його в повному порядку. Тому поставили внесок на удління абсолюторії.

Слідувала організаційна доповідь п-ні Володимири Ценко. Спершнь на

організаційному матеріалі Централі довідниця насвітлювала по черзі різні проблеми. А саме — що наптовхнуло нас на організоване життя, що нам дає організація, в чому полягає місія організованої жінки, які труднощі завважаються унутрі нашої організації і т. д. Цей хід думок вона доповнила цікавими висновками. На її думку треба змагати тепер до засновання Відділів молодих матерей. У Відділі їх об'єднувала б спільність інтересів, як влаштування дитячих зустрічей, доповіді на виховні теми і т. д. Також доповідниця натякнула на потребу контактів із студентками. Вони себе гарно проявляють на терені студентських організацій. Чому не притягнути їх до співпраці з СУА? Для цього треба би знайти відповідну дорогу, постачаючи їм відомості, потрібні для їх виступів в американському світі. На кінці доповідниця звернула увагу на журнал Наше Життя. Ще не всі членки СУА є його передплатницями, хоч це було ухвалою Конвенції. Треба змагати до охоплення всього членства цим нашим журналом.

Дискусія відгукнулася у першу чергу на справу журналу. П-ні Грабовенська пригадала збільшення коштів журналу і пов'язану з ним підвишку передплати. Більшість дискутанток вважала це закономірним розвитком журналу й обмірковувала, в який спосіб поширити передплату. П-ні Пісецька запропонувала, щоб членки СУА замість квітів чи подарунків дарували однорічну передплату, а п-ні Бондаренко вважала, що Відділ повинен також по черзі вручати такий подарунок мало зацікавленим членкам, а це напевне їх переконає. Були також побажання до журналу. П-ні Євсєвська домогалась насвітлення світових подій і медичної тематики, а п-ні Н. Лужницька вважала, що треба знов давати повість. У висліді рішено проголосити в Окрузі змаг поміж Відділами для 100-відсоткового охоплення членства передплатою журналу.

Слідувала дискусія на організаційні теми. Приєднання молодих матерей і співпраці зі студентками були головними темами її. Пп. Пісецька і Карпинич підтримували думку співпраці зі студентками і вказували на спосіб, як це успішно проводити в життя. П-ні Сивуляк уважала, що треба скріпити увагу для членки. Коли членка відчує, що є в Відділі цінена і добре почувается в ньому, тоді вона буде горнутись і до роботи. П-ні Лужницька

пригадала, що ми занедбали молоде жіноцтво, яке свого часу виїхало до Німеччини на роботу. Воно не знало організаційного виховання в рідному селі, і тому тут не вкладається в організовані рамки. А це є нашим першим обов'язком його пригорнути. П-ні Щерба пригадала, що фінансове обтяження Відділів є однакове для більших і менших і це на її думку є несправедливе. Дальше вимагала якнайбільше культ.-освітніх матеріалів, що Відділам у роботі потрібні, себто нот, пісень, скечів. На жаль, Відділи, що мають такі речі, не бажають обмінюватись із другими.

Коли дискусія перейшла на виховні справи, п-ні А. Богачевська, виховна референтка Гол. Управи з'ясувала своє становище. На її думку кожен Відділ повинен провести в себе гуртку на виховні теми і почати від дитячих зустрічей або забав. Від цієї початкової виховної роботи можна пізніше перейти до світличок. На цьому шляху є багато труднощів і їх з'ясувала п-ні Щерба. Додаткові завваги подала п-ні В. Цегельська, вказуючи на те, що матері повинні дбати про участь дітей у молодечих організаціях. На думку п-ні Конрад кожна мати повинна навчити дитину нашої азбуки ще заки дитина піде до школи.

Слідував **звіт Звітової Комісії**, що його зреферувала п-ні Ірина Щерба. Звітні листки подало 13 Відділів Округи, із них 12 є членами УЖКА. В Окрузі є 4 хори (два у Філадельфії, по одному в Трентоні й Вилмінгтоні), три драм. гуртки (Трентон, Філадельфія, Вилмінгтон), 2 дитячі світлички (Філадельфія, Балтимор) і 1 курс українознавства (Честер). Всі Відділи вирівняли свої зобов'язання до Централі та щедро пожертвували на різні цілі.

У З'їзді взяло участь 13 Відділів СУА: 2 Від. Честер, Па. (пп. Тершавська, Нуджін), 10 Від. Філадельфія (пп. Н. Лопатинська, С. Чорпіта, О. Цегельська, І. Гентош, І. Петик), 11 Від. Трентон (пп. Н. Самокішин, Л. Сердюк, Н. Гулай, А. Бойшун, Е. Панасюк), 13 Від. Честер (пп. Н. Мохнацька, Я. Кобрин), 20 Від. Філадельфія (пп. М. Чайковська, В. Ценко, В. Цегельська, М. Романенчук, М. Кочерган), 41 Від. (п-ні Банах), 42 Від. (пп. М. Пашук, А. Сивуляк, Л. Бурачинська, С. Савицька, О. Лотоцька, П. Малиновська, Є. Задорожна), 43 Від. (пп. О. Грабовенська, М. Євсєвська, А. Богачевська, Н. Карпинич, Л. Федак, І. Субтельна, І. Осідач, К. Кон-

рад), 44 Від. (п-ні О. Бондаренко), 46 Від. (пп. З. Терлецька, С. Борецька, Н. Прокопович), 48 Від. (пп. Баб'як, А. Вовчак) — всі ці Відділи з Філадельфії, 54 Від. Вилмінгтон (пп. І. Щерба, А. Зарицька), 59 Від. Балтимор (п-ні О. Пісецька).

До нової Управи Окр. Ради ввійшли: п-ні Наталія Лопатинська, голова; пп. Марія Євсєвська і Марія Пашук, містоголови; п-ні Марія Романенчук, секретарка; п-ні Марія Баб'як, касієрка. Референтками стали: п-ні Осипа Грабовенська, організаційна; п-ні Вероніка Цегельська, зв'язків і виховна; пп. Ніна Лужницька і Людмила Сердюк, імпрезові; п-ні Володимира Ценко, пресова; п-ні Іванна Гентош, сусп. опіки.

До Контр. Комісії увійшли: пп. Михайлина Чайковська, Ангела Банах та Євгенія Задорожна.

УХВАЛИ ОКР. З'ІЗДУ:

1. Окр. З'їзд СУА стверджує слабкий приріст членства в Окрузі і поручає це Відділам, як головне завдання на біжучий рік. Для цього існують такі засоби:

а) Звернути увагу на молодих матерей і підібрати для них відповідну програму праці.

б) Звернути увагу на студентську молодь і знайти спільну площину заінтересувань.

в) Розглянути дотеперішні засоби приєднання і вдосконалювати їх.

г) Подавати в журналі прізвища ново-приєднаних членок та привітати їх в організованій сім'ї українського жіноцтва.

2. Окружний З'їзд закликає Відділи до налагодження і скріплення виховної роботи.

а) Кожен Відділ повинен раз на місяць провести дитячу зустріч.

б) Матері, зорганізовані в СУА, повинні вивчити дітей української азбуки, ще заки дитина піде до школи.

в) Матері, зорганізовані в СУА, повинні дбати про участь своїх дітей у молодечих організаціях.

г) Відділи повинні проводити на зборах гуртки на виховні теми, що інформували б матерей про нові виховні засоби.

3. Окр. З'їзд висловлює побажання, щоб були введені в журнали нові ділянки, а саме — постійні дописи на лікарські теми і відгук на світові події.

4. Окружний З'їзд СУА проголошує

між Відділами Округи змаг за 100-відсоткове охоплення членства передплатою Нашого Життя.

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Річні збори 17 Відділу США

Дата: 14. жовтня 1962.

Збори відкрила голова п-ні Рій молитвою.

Президія Зборів: п-ні Пусило, голова.

Звіти Управи зложили: п-ні Ангела Рій, голова, п-ні Л. Візняк, секретарка, п-ні А. Наконечна, касієрка і референтки: п-ні Є. Остап'юк, культ. освітня, п-ні Бойчук, сусп. опіки, п-ні Ждан, фінансова і делегатки до Центр. Комітету пп. Пусило і Козира.

Діяльність Відділу:

а) Культ. освітня:

Відділ замовив у мистця Святослава Гординського ікону Успення Матері Божої до місцевої церкви і його подарував. Впродовж року Відділ відбув виступи й імпрези, що вже були зреферовані в журналі. Окрім того відбувся 10-літній ювілей Відділу та посвячення ікони.

б) Сусп. Опіка:

Членки Управи відвідували хворих вдома і в шпиталях та уділювали моральну й матеріальну допомогу членкам у випадку похорону в родині.

в) Фінансова:

У звітному році прихід виносив 665.86 дол., а розхід 636.70 дол. У цьому не вміщено збірковій акції на уфундування ікони, що її кошт вивинив 910 дол.

г) Участь у Центр. К-ті:

Делегатки брали участь у засіданнях Комітету та узгіднювали імпрези з іншими українськими товариствами.

Контр. Комісія у складі — пп. Юстина Маїк, Розалія Пусило і Загоруйко ствердили, що книги Відділу знаходяться в порядку, одобривши діяльність і господарку Відділу і поставили внесок на уділення абсолюторії. Збори прийняли це одностайно й висказали подяку й признання членкам Управи.

Нова Управа: п-ні Лукія Візняк, голова, п-ні Марія Венгльовська, місто-голова, п-ні Ольга Козира, секретарка, п-ні Марія Ждан, фін. секретарка, п-ні Анна Наконечна, касієрка, п-ні Соня Поло, заступниця. Референтками стали — п-ні Євгенія Остап'юк культ. освітньою, пп. Кмита і Янченко господарськими, пп. Буйчук і Кохановська

сусп. опіки. Делегатками до Центр. К-ту стали пп. Козира і Пусило.

Контр. Комісія: пп. Пусило, Маїк і Загоруйко.

Збори закінчено молитвою.

Присутня

ДІТРОЙТ, МИШ.

Із діяльності 23 Відділу США

Цікаву імпрезу вдалося влаштувати нашому Відділові. Членки Управи дбали про фільмування важніших наших починів і тепер влаштували чайний вечір, щоб той фільм висвітлити. Почався річними зборами 1951 р., потім показав новорічну забаву 1952 р. у хаті п-ні Павлини Батрин, потім устаткування кляси в парохіяльній школі св. Івана Хрестителя заходами нашого Відділу, а коштом 1.000 дол., далі же забаву з пікніком у честь батька у Кенг Дірборн, прийняття делегаток на Конвенції США у Дітройті з участю мейсра міста й голови СФУЖО Олени Кисілевської. Пригадалось, як Міська Рада була удекорована спеціальним написом у честь нашої Конвенції. Фільм показав також, як губернатор вітав голову Централі п-ні Олену Лотоцьку. Були також фрагменти з концерту, а саме молодечий хор під проводом п-ні Стефанії Гуменюк. Слідвав 25-літній ювілей Відділу у 1957 р., коли вперше виступив наш хор. Також поїздка хору до Ленсінгу і поїздка на відкриття пам'ятника Лесі Українки у Клівленді у 1961 р. а в цьому році 40-літній подружній ювілей нашої голови п-ні М. Ясінської і 50-ліття подружжя заслуженої членки п-ні М. Черибі.

Оглянувши фільм гості засіли до перекуски. Згодом інж. М. Свірський розказав про історію Києва, що членки з зацікавленням вислухали. П-во Свірські зложили пожертву на радіо-передачу оо. Василіян й уфундували наше оголошення там же. Щира дяка їм за те!

На кінці п-ні Ясінська подякувала всім за участь.

Ксеня Палер, секретарка

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

30-літній Ювілей 24 Відділу США

27-го грудня 1962 р. відбулися Святоточні Сходи Відділу для відзначення 30-літнього ювілею.

Зібраних гостей і членок привітала коротким словом голова п-ні Ольга Граб і передала ведення вечора першій і довголітній голові п-ні Марії

Полевчак, яка продовж 19 років справляла цю функцію. П-ні Полевчак попросила о. пароха Р. Боднара, щоб молитвою почав нашу спільну вечерю. По вечері п-ні Полевчак розповіла про заснування Відділу 30 років тому, коли то відразу вписалося 55 членок. Для підтвердження п-ні О. Граб прочитала звіт із основних сходинок, записаний першою секретаркою Лесею Кінаш. У дальшому п-ні Полевчак згадала про найважніші події з діяльності продовж 30 років існування Відділу і вкінці відчитала імена ювіляток, а привітні широкі вітали їх оплесками. Ювіляток осталося у живих усього 25, а на залі привітних було 22. По прочитанні прізвищ ювіляток, що не дочекалися святкувати, усі привітні повстанням із місць і однохвилиною мовчанкою вшанували їхню пам'ять.

Далі п-ні Полевчак передала слово культ. освіт. референтці Ірені Левницькій, яка попросила всіх відспівати гимн США. Після цього згадала, що саме 10 років тому, на 20-літньому ювілеї Відділу, вона як тодішня секретарка складала звіт із діяльності Відділу перед привітними тоді гостями, членками та головою Централі, шанованою і любленою усіма п-ні О. Лотоцькою. На жаль сьогодні вона не могла прийти, але прислала привіт, який доповідниця прочитала. В дальшому слові п-ні І. Левницька передала привіт від місцевої Пластової Станиці і при тому підкреслила, що коли будемо підпирати усіх, що трудяться для виховання молодого покоління в українському дусі — то журба про те, хто перебере після нас працю — відпаде.

До слова попрошено п-ні Ольгу Мусаковську, яка зложила привіт від 28. Відділу в Ньюарку.

Після цього відбулася мистецька програма, в якій взяли участь діти і внуки привітних членок-ювіляток. Саме внучки п-ні Полевчак Андрея і Варвара Сенчи відіграли на фортепіані гарно підготовані їхньою учительською ст. пластункою М. Кривокульською речі. Пластунка Галя Федун виконала два народні танки, підготовані ст. пл. А. Федун. Обидві вони доньки нашої членки. П'ять українських мелодій відігравав Гр. Гнатюк, внук нашої місто-голови Анни Гнатюк. Рясними оплесками нагородили привітні всі точки програми.

П-ні Полевчак попрохала до слова о. пароха Р. Боднара, який теплими словами промовив до основниць Від-

ділу та заохотив усіх до дальшої праці. До голосу попрошено п. Р. Слободяна, який, як вийшло зі звіту, теж був одним із основників Відділу і в дотепній своїй промові розвеселив усіх приєднаних та заохотив до дальшої праці.

Голова Окружної Ради СУА в Нью-Йорку п-ні Ольга Салук привітала ювіляток із їхнім святом.

На закінчення діюча голова Відділу п-ні Ольга Граб подякувала всім приєднаним за участь, усім що трудилися для підготовки ювілею за їхній труд і відспіванням національного гимну закінчено це миле і зворушливе свято нашого Відділу.

Ірена Левицька, прес. референтка.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні збори 36 Відділу СУА

Дата: 25. листопада 1962.

Збори відкрила голова Відділу молитвою.

Президія зборів: п-ні Ольга Маланчук, голова.

Нова Управа: п-ні К. Пирович, голова, п-ні А. Брудний, містоголова, п-ні Марія Родак рек. секретарка, п-ні Марія Юськів, фін. секретарка, п-ні А. Гіжовська, касієрка.

Контр. Комісія: пп. В. Ларсон і Г. Кріль.

Збори закінчено молитвою.

Катерина Пирович, голова

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні збори 42 Відділу СУА

Дата: 9. грудня 1962.

Збори відкрила голова п-ні М. Пашук молитвою.

Президія зборів: п-ні Олена Лотоцька, голова, п-ні Анна Сивуляк, секретарка.

Звіти Управи зложили п-ні Марія Пашук, голова, п-ні Анна Сивуляк, секретарка, п-ні Пелагія Малиновська, касієрка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ правильно відбував сходи. Кожного місяця відмічував уродини чи іменини членок, що годі припадали. Брав участь у всіх починах Окр. Ради та вислав представниць на імпрези сусідніх Відділів. Секретарка вислала в тому році 170 листів, а в них привітання з Новим Роком та звернення до членок, що перестали бути членками; з того повернулись чотири. Прибули дві нові.

б) Культ.-освітня й імпрезова: В

році відбулося 5 імпрез, а саме: Свят-Вечір, картяна забава й бінго, поминки за померлих членок, Свято Матері-Союзянки, 30-літній ювілей Відділу. Всі ці почини були вже зреферовані в нашому журналі. В загальному можна сказати, що хоч вимагали багато праці, проте дали членкам велике задоволення.

в) Сусп. Опіка: Наші доглядачки хворих відвідували членок під час недуги та замовляли Служби Божі за їх здоров'я. Було 5 Богослужб у минулому році. Також членство взяло численну участь у похороні нами любленої й незабутньої членки бл. п. Софії Василенко та похороні чоловіка нашої почесної голови бл. п. Михайла Бойка.

г) Фінансова: Відділ мав у тому році 633.30 дол. приходу, а 627.81 дол. розходу.

Контр. Комісія. Іменем її п-ні Пак ствердила, що книги Відділу є в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Пашук, голова, пп. Анна Мицишин і Анна Бендзяк, містоголови, п-ні Анна Сивуляк, секретарка (тимчасово), п-ні Анна Качмарчик, кор. секретарка, п-ні Пелагія Малиновська, касієрка, п-ні Ангела Дава, орг. референтка.

Контр. Комісія: пп. Марія Дем'яник, Катерина Пак, Анна Мочернюк.

Збори закінчено молитвою. При скромній перекусці членки ще довго гуторили.

Свят-Вечір 42 Відділу СУА

Дня 6. січня 1963 членки й гості зішлись численно в Домі СУА. Голова п-ні Марія Пашук провела молитву, поділилася проскуркою й запросила присутніх до смачно прилаженої їжі. Під час вечері загостили дві групи молодих колядників. Найперше прийшла група юного ОДУМ-у, а потім пластуни з Гуртка „Карпатські звірі“ відіграли веселий вертеп.

По вечері п-ні голова передала провід вечора п-ні Олені Логоцькій. Як першу пані „гостмастер“ поклікала до слова представницю Окр. Ради п-ні Осилу Грабовенську, що побажала Відділові успіху в праці й здоров'я його членкам. Потім на запрошення голови п-ні Ніна Лужницька відчитала вірш Богдана Лелкого „На Святий Вечір“, що впровадив усіх у святочний настрій. Привітання складали представниці інших Відділів — від 20 Від.

п-ні Є. Новаківська, від 43 Від. п-ні А. Богачевська, від 48 Від. п-ні М. Баб'як. Промовляли також присутні панове Бендзяк і Качмарчик. На кінець всі колядували, пригадуючи колядки з рідного краю. На пропозицію п-ні Анни Сивуляк проведено збірку на коляду, що дала 31 дол.

Закриваючи традиційний вечір п-ні Пашук подякувала тим, що трудилися коло підготовки, а саме пп. Мочернюк, Качмарчик, Бендзяк, Малиновській, Мороз і Марків, а присутні виявили своє признання оплесками. **Учасниця**

Літературний вечір 43 Відділу

Користаючи з того, що в рядах 43 Відділу перебуває письменниця Ярослава Острук, Відділ провів її авторський вечір. Це вдячне завдання, що зближує літературні сили з рядами зорганізованого жіноцтва, було добре підготоване. Внаслідок того явилась велика кількість членок та громадянства.

Програму відкрила голова Відділу п-ні О. Грабовенська. Вона привітала присутніх та виявила радість з приводу того, що наші письменниці включаються в ряди СУА. П-ні Острук вже проявила себе в Відділі, а є також секретаркою Окр. Ради СУА.

Зчерги артистка Клявдія Гош зміло відчитала оповідання авторки „Пшениця“, що було відзначене на 2. Літературному Конкурсі СФУЖО. Його темою є зудар німецького вояка з хлопцем-українцем, а тлом для цього є та ж пшениця, що є багатством української землі. Потім літературознавець Іван Коровицький подав характеристику творчості Ярослави Острук. Він підмітив сюжетність її творів, легкий оповідний стиль і неторкані досі теми. Подав також кілька критичних завваг. Вкінці п-ні К. Гош з питомим собі виразом відчитала друге оповідання авторки „Розагда“. В осередку його — талановита жіноча постать, що через своє каліцтво засуджена перебувати в тині.

У другій частині програми промовила сама авторка. Подякувавши п. Коровицькому за його доброзичливі слова, вона прочитала уривки зі своєї найновішої ще недрукованої повісті „Оля“. На широкому тлі галицької провінції розгорнулася тут перша численніша зустріч галицьких українців із придніпрянцями, старшинами й вояками царської армії, що в 1914 р. окупувала Галичину.

У дискусії над прочитаними творами

взяли участь дир. Володимир Дорошенко та п-ні Володимира Ценко. Вони підкреслювали образність та живість творчості Ярослави Острук та вдячність публіки, що прагне таких близьких собі тем. На закінчення програми п-ні Грабовенська подякувала виконавцям та присутнім, що загодили. Потім усі за чаєм ще довго гуторили на літературні теми.

Показується, що літературні вечори наших Відділів мають успіх. Хоч це є властиво ділянкою Літ. Мист. Клубів, проте ці вечори стягають нову публіку і вже з тієї причини варто їх продовжувати.

Л. Б.

Вечір розваги: „Пять років проминуло“

Рік 1962 був справді багатий на ювілеї, бенкети і конвенції і так якось склалося, що й наш Відділ закінчив своїх перших 5 років життя. В 1967 р. в місяці жовтні у північній частині Філадельфії, заклався новий Відділ СВА ч. 43. — Він зразу мав всі можливості росту, бо саме в цю гарну ділянку міста, почала масово переселятися нова еміграція (до речі Централія СВА має свій дім у цьому осередку). Тому й не диво, що Відділ налічує 122 членок, веде світличку, має свій вокальний ансамбль, диригентку, режисерку. Веде суспільно-громадську і культурну працю у всіх ділянках, а своїми мистецькими імпрезами підтримує товариське життя. Примищується в домі СВА.

Членство нашого Відділу жертвенне, дисципліноване і амбітне у творенні доброго діла. Тому хотілось якось відмітити цих перших 5 років нашої праці, не для хвальби, а прямо як нагоду зустрічі з українською громадою, серед якої живемо і для якої працюємо.

Багато за 5 літ переговорилось, багато задумів здійснилось і завдяки безперервній праці і новим ідеям 43 Відділ став популярним серед громади і одним із найкращих у своїй окрузі. Думали, шукали за формою і продумали. Наш перший Ювілей переведемо в веселій формі. „Пять років проминуло“, так ми назвали вечір гутору і пісні, що відбувся 24 листопада 1962 р.

Тож зразу закипіла праця. Точно в хронологічному порядку обдумані всі важливі події, які мали зобразити 5 літ нашої праці.

А почалось воно цікаво: Народження Відділу — „Серед темряви і дивних звуків“ із музичною ілюстрацією, істо-

рія якого була награна на магнетичній ленті, при дуже оригінальному оформленні сцени.

Підростав Відділ тож прийшлося у садочок записати — перед нашими очима світличка. Стіни обліплені рисунками. На сцені являються справжні на вигляд і вбрання „діточки“. (пп. Слава Оранська й Аня Максимович, учителька п-ні Марія Євсєвська). Починається шкільна лекція, повна дитячої наївності і збитків, що викликає багато сміху і оплесків. Треба подивляти наших пань що так вірно і на правду по дитячому відтворили цю сценку. Режисерувала пні Ніна Лужницька.

Історію перших „Перкалевих Вечерниць“ у весело-сантиментальній віршованій формі із повним розумінням і темпераментом передала п-ні Люда Чайківська, при відповідно удекорованій сцені, і мелодійному тангу, що його відтанцювала молодь, діти наших членок.

А даліше Відділ наш таки справді виріс, тай співати почав. Відомий наш Вокальний Ансамбль і цим разом полонив гостей своїми прегарними піснями: „Київський Вальс“, „Червоні Маки“, „Похилі Трави“, „Чар Карпатських Гір“, „Туга“. Гарні, м'які голоси, що зливаються в одну гармонійну цілість, під диригентурою проф. Анастазії Жилавої, та при уважливому акомпанієменті п-ни Ждани Кравців, просякають у глибину душі і заторкують ніжні почування.

Бажанням нашим було притягнути до співпраці юних виконавців, тому Вечір Народньої Ноші і Фолкльору був заступлений ними. До цього ми запросили відомих уже на нашому терені танцюристів СУМА, що на звук сопілки оживають (стоять у музеї) і з легкістю та чаром виконують танок „Гуцулка“.

Перші Вишивані Вечерниці, були підкреслені виступом Гриця Зозулі (насправді так воно було в 1959 р.) у знаменитому виконанні відомого артиста Укр. Театру — Богдана Паздрія. Актуальний монолог про Союзнок та лікарів виклав невгавгаючі сальви сміху й оплесків, захоплених гостей.

А вже небуденною появою і милою несподіванкою була молода співачка п-на Ларисса Горобйовська, яка нещодавно приїхала з Бразилії на постійний побут до Балтімору. Її прегарне сопрано, сила голосу, інтерпретація виконуваних пісень, а при цьому скромна й елегантна постать, зразу

завоювали наші серця. Пісні, що не переводяться, як: „Ой, місяцю...“, „Ой, казала мені мати...“ і наддаток „Гренада“ — це справжні перлини у її виконанні. Тож і не диво, що численно зібрані гості не скривали свого захвату.

Наш Вокальний Ансамбль у складі: пп. А. Максимович, Ів. Осідач, С. Оранська, А. Сагата, Є. Капій, М. Паддідій, Л. Зеневич, Ст. Бернадин і А. Мірчук, мелодійним вальсом „Винна Осінь“ під невгавгаючі оплески, закінчив цю незвичайно культурну і вдалу імпрезу.

Ведучою імпрези, що вміла пов'язувала всі виступи виконавців із справжньою історією Відділу, була його Голова.

Спроба провести Ювілей у веселій формі, була незвичайно вдалою і виявилась дуже сприйнятною у своїй формі, як для виконавців, так і глядачів, що захоплені розходились додів.

„Гостина св. Николая в світличці“

Чи є щось більш таємного і очікуваного для малят, як прихід Св. Отця Николая? Ні! Слово, Отець Николай, має магічну силу, на звук якого затихають найбільш голосні і заспокоюються найбільш розгукані діти.

Як попередніх літ, так і цього року, діти нетерпляче дожидали приходу Небесного Добрадія. Вже зранку у світличці панував святочний настрій. Діточки зодягнені в народні строї, чемні, слухняні, заглядали на всі сторони за Ангеликом і Николаєм.

Надходить очікувана хвилина: Простора світличка в домі СВА переповнена батьками й дітьми, що стоять двома рядами і вітають пісню „Ой хто, хто, Николая любить...“ дорогого Гостя. Личка дитячі усміхнені, радісні і повні надії на гарний дарунок. В їхньому переконанні вони були дуже чемні, а малі збитки не числяться, бо і сам От. Николай не всилі всього запам'ятати. — Теплим словом вітає Небесний Гість діточок і передає їм привіт від ровесників з України, а малята починають приймати Отця, чим хто вміє. І віршички, й пісеньки, і танці, усе це дар їхніх ширих сердець для Нього.

Це справжнє незабутнє свято для дітей, що вірять у прегарну легенду, а їх невинні душі ще не затроєні поспіхом шоденного життя, окраденого із чару.

Вродливий Ангел (Люба Капій) обдаровує малят однаковими дарунка-

ми, що їх приготували учителька Марія Синейко, виховна референтка Анна Богачевська і пані Л. Федак і Ст. Соневицька. Чимало часу забрала роздача дарунків, бо прийшлося обдарувати аж 45 дітей. Це справді радісне свято.

Батьки (50 осіб) мали змогу наглядно побачити піклування 43 Відд. СУА їх діточками і враз із ними пережити оцю велику тайну любови! милосердя, що є символом Свята Николаївської Ночі.

Осипа Грабовенська

Річні збори 48 Відділу СУА

Дата: 30. грудня 1962.

Збори відкрила голова п-ні М. Баб'як молитвою. Повстанням із місць членки вшанували пам'ять померлих членок.

Президія: п-ні Н. Лопатинська, голова Окр. Ради СУА і п-ні Емілія Слободзян.

Протокол відчитала п-ні Антоніна Мицак.

Звіти Управи зложили: п-ні М. Баб'як, голова, п-ні Антоніна Мицак, секретарка, п-ні Анна Волчек, касієрка і референтки — пп. Олена Петрів і Леонтина Петрович сусп. опіки, а п-ні Іванна Пенкальська імпрезова.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 58 членок, прибула одна. На конвенцію вислано 2 делегатки, а на Окр. З'їзд 3 делегатки.

б) Культурно-Освітня й Імпрезова: У 1962 р. відбулося — дня 4. березня баль (94.16 дол. доходу), 18. березня бінго (43.16 дол. доходу), 13. жовтня баль (27.20 дол. доходу), 18. листопада День Подяки (110.19 дол. доходу). Окрім того Відділ взяв участь у Міжнар. Фестивалі під проводом Окр. Ради. На сходинах п-ні І. Пенкальська відчитала доповіді в роковини Олени Теліги і Маркіяна Шашкевича.

в) Суспільна Опіка: Доглядачки хворих відвідували 6 членок вдома або в шпиталі.

г) Пресова: Відділ має 20 передплатниць Нашого Життя.

г) Фінансова: Зобов'язання до Централі вирівняно, вислано відпоручниць з привітаними й датками до інших організацій. На Дім СУА зложено пожертву 105 дол.

Дискусія ствердила, що голова п-ні Баб'як та інші членки Управи зложили дуже багато праці в наш Відділ

і за це належить їм щира подяка. Але й до членок треба висловити побажання, щоб збільшили передплату нашого журналу та приєднували нових членок.

Контр. Комісія: пп. Катерина Марків, Емілія Слободзян і Єва Олійник, провіривши діловодство і касові книги, ствердили, що все є в найкращому порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Баб'як, голова, п-ні Софія Куриляк, містогорова, п-ні Антоніна Мицак, секретарка, п-ні Марія Цюпак, заступниця, п-ні Анна Волчек, касієрка, п-ні Анна Костик, заступниця. Референтками стали: п-ні Іванна Пенкальська організаційною, п-ні Леонтина Петрович заступницею, п-ні Олена Петрів сусп. опіки, п-ні Надія Максим"юк імпрезовою, п-ні Марія Міджак заступницею, п-ні Ольга Дмитрук, господарською, п-ні Олена Господаровська пресовою.

Контр. Комісія: пп. Катерина Марків, Емілія Слободзян і Єва Олійник.

Закрила збори п-ні Н. Лопатинська, голова Окр. Ради, закликаючи Управу і членок продовжувати працю з подібним вислідом, а п-ні голова запросила присутніх на спільну гостину. Під час гостини проведено збірку на пресовий фонд Н. Ж. у сумі 26 дол. На закінчення відспівано новій Управі „многая літа“.

День подяки 48 Відділу СУА

У неділю, дня 18. листопада 1962 численно зійшлися членки, представниці організацій і гості до залі Укр. Нар. Дому, щоб спільно відсвяткувати День Подяки. Перед тим у церкві Царя Христа о. парох В. Головінський відправив Службу Божу за живих, а потім панахиду за померлих членок. Біля 2 год. всі засіли до смачного обіду. Свято відкрила голова п-ні Марія Баб'як, вітаючи присутніх і попрохала о. пароха провести молитву. Провід свята передала п-ні Емілії Слободзян, яка вміло словняла свою ролю. Запрошений до слова, о. парох Головінський ствердив головні цінності українського народу, як збереження віри, традиції, яких головним носієм є українська жінка. При цьому накреслив коротко жертвенну працю наших членок для нашої церкви і народу.

Коли гості з'їли смачний обід, стали промовляти представниці Відділів і організацій. Від Екзекутиви СУА зложила побажання п-ні А. Сивуляк, від

Окр. Ради СУА і 10 Відділу п-ні Наталія Лопатинська, від 20 Відділу п-ні М. Чайковська, від 42 Відділу п-ні М. Пашук, від 43 Відділу п-ні С. Соневицька, від 46 Відділу п-ні О. Фостик. Від Укр. Гром. Клубу в Найставні промовив п. Василь Посполиту. Кінцеве слово забрала голова Централі п-ні Олена Лотоцька. В коротких словах згадала головні напрямні Союзу Українок Америки, а саме — допомогу за океан дітям і бабусям, допомогу церквам і школам, підтримку акцій Укр. Конгресового Комітету, контакт із американськими жіночими центрами, розсилку нашого журналу до різних країн.

На закінчення п-ні Марія Баб'як подякувала присутнім за участь і допомогу в улаштуванні свята. В загальному цю гарну традицію Дня Подяки ми відсвяткували дуже врочисто.

Антоніна Мицак, секретарка

ВИЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Із діяльності 54 Відділу СУА

Дорогі посестри-Союзянки!

Давненько вже 54-ий Відділ не зустрічався з Вами на сторінках нашого журналу, але це не значить, що ми не мали чим „похвалитись“, а навпаки, були такі діяльні, що й писати не було коли. Тепер прийшов місяць маленької передишки, тож спішимо поділитися з Вами своїми новинами.

Зачну спочатку:

Коли в місяці червні 54-ий Відділ відбув свої останні сходини перед вакаціями, ми не зовсім припинили своєї діяльності; хор Відділу вирішив відбувати свої проби через літо хочби що 2 тижні, щоб на осінь мати приготований репертуар. Правда, проби трохи „кульгали“; все когось бракувало, чоловіки кривились і т. д., але хор видержав у своїй постанові і осінь та Листопадове Свято не застали нас цілком непередготованими.

Академію в честь сл. п. Митрополита Андрея Шептицького та Листопадового зриву, ми получили в одне свято. Відбулося це 28-го жовтня 1962 р. на парохіальній залі при церкві св. о. Миколая. Це здається перший раз в історії нашої організації Академія 1-го Листопада не відбулася в останніх днях того місяця, а навіть випереджаючи події — в жовтні. Все це тому, що ми були вже трохи підготовані та не зачинали першого листопада збирати хор та „зліплювати“

програму. На нашу думку це дуже великий крок вперед. Також відбувся Листоц. Свято скорше — ми залишили собі більше часу до підготовки інших можливих імпрез.

Ось програма Листопадової Академії: Першу частину, присвячену св. п. Митрополитові Шептицькому розпочав хор Відділу під керівництвом п-ні Ірини Щерби піснями: „Боже Великий, Єдиний“, і „Предвічний Цар“, спієля о. І. Лебедович розповів у своєму рефераті про життя, стремління, ідеї покійного Владика — дальше слідував вірш Т. Курпіти „Великому Митрополитові“, виконаний п-ні Лідєю Гарванко і хор Відділу закінчив першу частину програми піснями: „Хто як Ти Великий“ і „Псалом 144“.

По коротенькій перерві відкрилася знов куртина і присутні побачили окопи, стрільців із кулеметом, коло них дівчина в народньому вбранні з прапором, а прошки дальше профіль стрільця-сурмача. Ціла картина освічена ніби заревом пожежі і, крім повіваючого прапора, нерухома. Це живий образ у виконанні шкільних дітей, що їх підготувала п-ні Ольга Гарванко. На тлі цього символічного образу, що багатьох присутніх зворушив до глибини серця, діти відречували збірну деклямацію „Наш Львів“ і „Дух Волі“, вірш Р. Завадовича, який прегарно віддеклямувала Галя Цибак.

Слідувало: „Гей у лузі“ і „Видиш брате мій“ — стрілецькі пісні, виконані жін. хором; короткий і дуже змістовний реферат про Листопадовий Зрив п. Василя Дзюблика; „І в мене був свій рідний край“ — вірш Б. Лепкого по мистецьки віддеклямований п-ні Іриною Щерба; пісні „Ухав стрілець на війноньку“ та „О Україно“ — жін. хор, при фортепіані п-ні Тамара Книгиницька, та для вшанування 20-ліття існування УПА — повстанська пісня „Збудись, могутня Україно“. Закінчено Академію укр. нац. гимном.

Академія нам вдалася — програма пройшла гладко і була добре виконана. Може трошки за довга, але вивчивши ці всі пісні ми не хотіли вже їх викидати, а що свято складалося з двох частин і були з різні декорації, то само-собою воно трошки протягнулося. Нам не щадили похвал, а також представниці 13-го Відділу з Честеру, які у всіх імпрезах нас солідно „підпирють“ і „роблять публіку“, були щиро захоплені програмою і її виконанням.

„Піднесені на дусі“ ми розійшлися домів, щоб вже в наступну суботу зійтися на пробу для слідувочої нашої імпреди, а саме Андріївського Вечора. Не було часу спочивати „на лаврах“.

З думкою влаштувати **Андріївський Вечір** у формі чайного вечора з програмою ми носилися вже давно. Була це думка нашої диригентки п-ні Ірини Щерби. Протягом вакацій п-ні Щерба повишукувала ноти та відповідний матеріал, який пізніше ще доповнила. Тепер з успіхом відбувши Листопадове Свято ми взялись „повною парою“ до проб і дня 9-го грудня дали Андріївський Вечір з такою програмою:

1) Реферат про українські звичаї та звичаї Андріївського вечора зокрема дала п-ні Ірина Щерба.

2) Сценка — дівчата зібрались зимою на вечорниці у вдовиній хаті. Виступали: п-ні Марія Дзюблик — господиня-вдова, п-ні Ірина Щерба — Ярина, п-ні Софія Леськів — Катерина, хористки — гурт сільських дівчат. До сценки сходили пісні: „Котилася ясна зоря з неба“, яку дівчата співали вишиваючи та прядучи, — сумна „Та нема гірш нікому“, любовна „Місяць на небі“, — опієля весела пісня „загадала вража баба“ та пісня „Ходить гарбуз по городу“, яку дівчата імпровізують. Сценка закінчується уривком „Вечерниця“ — Ніщинського з відливанням воску. Хористки прекрасно вив'язались зі своїх роль сільських дівчат, п-ні Марія Дзюблик в ролі господині-вдови була незрівняна, а гарні стріи, „правдива“ піч, сільські лави, навіть „крайовий“ вінник і дерев'яне відро реалістично доповнили картину вечерниці. Фортепіановий супровід був у вправних руках пана Дела Гайленда.

Третьою точкою був монолог сільської господині, яка незвичайно любила сплітки, однак все почувала себе невинною — виконала знаменито п-ні Лада Гусар. Для урізномоднення нашої програми ми попросили двох молодих панянок Надю Баланчук і Марусю Артименко затанцювати нар. танки, що вони й зробили в четвертій точці в танку „Козачок“. П'ятою точкою був скеч „Модерний Андрій“ у виконанні пань Ірини Щерби і Лідії Гарванко, який представив публіці веселий момент з сучасного Андрея. Заля лунала сміхом, а опієля розсипалася оплесками, що були найкращою нагородою для 2-ох „артисток“. Даль-

ше знову виступили панни Надя Баланчук і Маруся Артименко у танку „Коломийка“ та дуеті на мандолінах. На закінчення програми жін. хор Відділу під керівництвом п-ні І. Щерби відспівав три пісні: „Рушничок“, „Сонце низенько“ і „Над Дніпром“. При фортепіані п. Дел Гайленд. Конферансьєрку під час програми вела з дотепом п-ні Ірина Щерба.

Після закінчення наших точок на сцені розпочали рух у буфеті. Гості цілий час сиділи при накритих столах і тепер нарешті прийшла хвилина, коли ті столи можна було використати. При каві, солодкім та ковбасках якое живіше ведеться розмова, лагідніше критикується виконавців.

Андріївський вечір був нашим великим успіхом. Ми були такі „добрі“, що наші гості з 13-го Відділу, які і той раз численно явились на наш вечір, радили нам цілком серйозно поїхати в „турне“. Хто знає, чи ми ще не послухаємо їхньої ради! Програма Веселого Андрея коштувала нас дуже багато праці і добре було б показати його світові поза Вилмінгтоном.

54-ий Відділ дуже вдоволений своїм новим осягом, що не тільки показав, що ми можемо, як захочемо, поставити ревію своїми власними силами, а також заповнив нашу касу, що вже зачинала світити пусткою. Вилмінгтонська публіка тепло відгукнулася на наше запрошення прийти і саяла була така заповнена, що забракло місць, а це також є джерелом нашого великого вдоволення з вечора.

Тепер трохи відпочиваємо. Скоро відбудемо свої загальні збори, а там нова Управа з новим запалом візьметься до праці. Тож до побачення в новому нашому році діяльності!

ЮТИКА, Н. Й.

Андріївський Вечір

Нова Управа нашого Відділу СУА, счолена енергійною головою п-ні Фалиною Войтович, взялась інтенсивно за працю.

Першою імпрезою, що відбулася після загальних зборів нашого Відділу був веселий Андріївський Вечір. Програму вечора підготував комітет у складі пп.: Ф. Войтович, І. Запаранюк, С. Чорна і С. Козій. Коли стало відомо, що приготування сценічних точок взяла на себе п-ні Ірина Запаранюк, нам всім відома своїми виступами і працею на сцені, як режисер і артист-

ка — не було сумніву про успіх Андріївського Вечора.

Вечір відкрила голова Відділу п-ні Ф. Войтович коротким словом, з'ясувавши суть Андріївського Вечора і потребу продовження його традиції. Відтак слідували вокальні точки, монологи, речитації — все бездоганне змістом і досконале виконанням.

Квартет під проводом п-ні Олени Кокодинської у складі пп.: Володимира Смик, Тетяна Смик, Володимира Кропельницька і Марія Бурак — відспівав в'язанку народних жартівливих пісень. Фортепіановий супровід гарно виконала молоденька Леся Яцків.

Молода співачка п-ні Наталка Міллер-Топольницька, при фортепіановому супроводі п-ні О. Кокодинської, з чуттям відспівала три народні пісні. Це був її перший виступ на імпрезі СУА після закінчення її музичних студій на каледжі в Бостоні. Маленька Ляля Войтович привітала співачку китницею червоних троянд.

Дуже вдалий жартівливий віршований монолог в укладі і виконанні п-ні Стефи Чорної, викликав веселі настрій у слухачів, бо логічна авторка нікого з присутніх на салі не помилила.

П-ні Володимира Смик прочитала веселий вірш, п. н. „Докори“, авторства п-ні Ф. Войтович і неодній членці СУА пригадалися докори, що їх часто приходиться вислухати від чоловіків за працю в жіночій організації. Наша голова п-ні Ф. Войтович показала, що попри вже відомі нам її таланти, вона також обдарована поетичним хистом, що досі в своїй скромності укривала.

На закінчення програми перед нашими очима просувались мов у калейдоскопі, чудові живі образи побутових картин мистця Е. Козака — у виконанні наших членок. Останньою точкою програми була одноактівка „На маневрах“ укладу п-ні Запаранюк. П-ні Запаранюк як режисер і артистконики пп.: Стефа Чорна, Слава Козій, Ірина Запаранюк і Марта Процьків — чудово вив'язались зі своїх завдань, за що присутні нагородили їх довгими оплесками і словами признання та вдячності.

Конферансієрку вечора вела п-ні Володимира Смик, яка своїм природним, невимушеним гумором у великій мірі причинилася до успіху вечора.

П-ні Славу Козій бачили ми не лиш на сцені як добру артистку, але вона показала себе чудовою господинею. Як господарська референтка нашого

Відділу, вона приготувала смачний буфет при допомозі других членок. При буфеті були пп.: Смолій, Кропельницька, Яцківська, Літинська, Савицька, Боднарчук.

В загальному імпреза лишила миле враження різноманітністю програми і гарним виконанням. Жаль, що на салі було лиш невелике число гостей.

Теодозія Савицька

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Звіт із діяльності

Цими днями наш Відділ закінчує сьомий рік свого існування. Хоч мала наша група членок та стараємось не послаблювати своєї діяльності, а навпаки — розгортаємо працю для скріплення наших фінансів продажем печива, базарами, продажем ляльок, а рівночасно освідомлюємось культурно доповідями, святочними вечорами, курсами ітд.

Ось короткий звіт нашої праці за 1962 р.:

Дня 28. січня відбулась у нас традиційна **просфора**, на якій проведено збірку на залишенців у сумі 60 дол.

Дня 25. лютого п-ні Оля Горечко на ширших сходах Відділу відчитала доповідь, присвячену 20-літтю смерті **Олени Теліги**, надіслану з Централі.

Дня 16. березня і 15. квітня відбулись **продажі печива**, що дали 146.25 дол. доходу.

Дня 2. квітня на сходах, присвячених 6. річниці смерті нашої патронки **Олени Кисілевської** п-ні Олена Томоруг виголосила доповідь на тему „Олена Кисілевська і відродження українського жіноцтва у Галичині“.

Дня 5. червня відбувся в домі голови п-ні Слави Яхницької **показ українського печива** для редакторки жін. сторінки місцевого щоденника „Реджістер“ п-ні Рут Квінт. Зацікавлена українським кулінарним умінням п-ні Квінт дістала багату характеристику нашої кухні. З тієї нагоди появилася у Реджістері стаття, яку ми вже в нашому журналі зреферували.

Дня 23. червня відбувся **авторський вечір** поетки Марії Косович уже зреферований у Н. Ж.

Дня 29. червня. З нагоди вінчання дочки нашої голови п-ні Тані Яхницької, активної членки Відділу і б. фін. секретарки, як також аккомпаніаторки нашого хору, **хор „Ластівка“** співав під час Служби Божої в церкві. На весільному прийнятті п-ні О. Томоруг

зложила молодяткам від Відділу й хору щирі побажання.

Дня 7. жовтня на ширших сходах, присвячених пам'яті **Маркіяна Шашкевича** п-ні М. Косович виголосила доповідь п. н. „Маркіян Шашкевич, борець за рідну мову“.

Дня 21. жовтня і 18. листопада відбулись **продажі печива**, що принесли 190 дол. доходу.

Від 26. листопада до 7. грудня на загальне бажання проведено знову **курс печива й салаток**. Тривав 2 тижні (6 лекцій) і приніс 94 дол. доходу. П-ні Тесі Вергун продемонструвала гарне убирання тортів. Продавались також приписи печива, подані на курсі, що їх зладила англійською мовою пп. М. Гиза і Т. Вергун.

У грудні відбувся передсвяточний **базар**, що приніс \$123 доходу. Перед тим присвячено кілька вечорів на вишивання народних строїв для ляльок, що їх на базарі продавали.

Дня 21. грудня Відділ влаштував **прощання нашому парохіві** о. Чомкові, що перейшов до Рочестера.

Олена Томоруг, пресова реф.

МАЯМІ, ФЛОРИДА

В останній хвилині наспів звіт із Маямі й тому вміщуємо його на цьому місці.

Відзначення 20-ліття смерті О. Кобилянської

Дня 16 грудня м. р. вшанував наш Відділ 20-ту річницю смерті Ольги Кобилянської святочним концертом. Свято відбулося в залі Українсько-Американського Клубу при численній участі Союзянок, місцевих громадян та гостей із півночі. Свято почалося американським гимном, що його відспівала п-ні Ольга Шефер при фортепіановому супроводі п-ні Кук. Голова Відділу п-ні Л. Візняк відкрила святочний концерт, привітала усіх присутніх та попрощала вшанувати нашу велику письменницю однохвилинною мовчанкою.

З черги п-ні О. Шефер відспівала сопранове сольо: „Веснівка“, В. Матюка, нар. пісні „Родимий краю“, „Стоїть гора високая“ (в обробці Д. Січинського) і на закінчення „Аве Марія“ Гунода, українські слова о. Божика. Гарний спів і добру інтерпретацію пісень нагородили присутні рясними оплесками. Про життя і творчість Ольги Кобилянської виголосила реферат п-ні Е. Остап'юк, культ. осв.

(Докінчення на обгортці)

Ганна Черинь

Це моя земля

Оповідання

— Міс Картер, там вас внизу якась жінка шукає. Я їй казала, що ви дуже втомлені після ранкової екскурсії й казали себе не будити, але вона ніяк не хоче йти. Каже, що скоріше вмере, ніж піде, вас не побачивши. Мабуть, якась перекупка: вони завжди після того, як продадуть, мучаться, що мало запросили...

Ненсі схопилась з ліжка.

— Жінка кажете? Як її звать? Чорнява, старших літ?

— Не знаю, — зневажливо відповіла перекладачка. — Сива, здається. У хустці, виглядає на перекупку або якусь селянку.

Не дослухавши, Ненсі накинула суконку і побігла вниз. Серед елегантно вдягнених туристів і майже так само добре вдягненої прислуги, різьнялась згорблена постать у синій вицвілій хустині, неозначеного кольору піджачку і запилених, розбитих черевиках. Навіть на вулицях Києва Ненсі не бачила такої жалюгідно вдягненої людини. А вона ж, не дивлячись на всі перешкоди з боку провідників, весь час ухилялась від наміченого маршруту і шукала справжнього не на показ підлаштованого життя.

Суворі сірі очі старої селянки напружено когось шукали. Побачивши, що Ненсі спинилась і вже кілька хвилин стоїть, теж когось розшукуючи, селянка підійшла і промовила:

— Здрасте, баришня. Я здесь ішу свою племянницу.

— Що ви кажете, пані? Я вас не розумію! — перепитала Ненсі по-українськи.

— Доню моя, Ненсі, Анночко, — зі сльозами промовила старенька, — це ж ти! Тут усі говорять по-російськи, і я трохи вмію, тому й до тебе так заговорила. Думала, що ти одна з тутешніх працівниць... Я твоя тітка Лисавета.

— Тіточко! Невже ж це ви? А я вже думала, що ви не приїдете!.. Вчора я на вас цілий день чекала, нікуди не виходила... — Ненсі припала до старенької й поцілувала її в зморщені щоки. Тітка була стомлена і запорошена, проте від неї пахло чимсь милим, рідним, своїм: степом, хлібом, сушеними на сонці овочами. Так колись пахла мама, повернувшись з поля на ферму...

— До Києва далеко, доню — сказала тітка. — Як тільки я від тебе долучила телеграму, так у чім стояла, і рушила. Не було часу підводу напитати, та й по дорозі, як на гріх, ні один калимник не спинився...

— Калимник? Що це таке, тіточко?

— Авто вантажне, що за підвіз калим, викуп цебто, бере. Але не кожне візьме, бо штрафу боїться, та й поспішають дуже; у нас тут кожний свою норму жене, бо як відстане — штраф, а то й гірше...

— То ви, тіточко, цілу дорогу пішки йшли? 60 миль? Для мене?!

— 72 кілометри. Для тебе, доню.

— О, моя люба тіточко! Як ви могли? Та ж ви тепер хворі будете!

— Ми привикші. Не вперше так. Аби тебе побачити, ще стільки пройшла б! Господи ж, моєї сестри Марини рідна кров!

— Ходімо до мене в кімнату, тіточко. Де ваші речі?

— Ось мішок, я сама понесу. Тут не багато. Але чи ж можна? Може мене й не пустять? Я така брудна з дороги...

— Пустять, тіточко! Мої гроші, я тут за все плачу, ще й деруть куди дорожче, ніж за сто разів краще в Америці!

В кімнаті Лисавета скинула шкарбани. Заболочені й натерті ноги нестерпно боліли. Ненсі силою поклати тітку на ліжко й задзвонила служниці, щоб принесла миску з гарячою водою. Йти до ванни, на другий кінець коридору, тітка ні за що не хотіла. Служниця принесла води, а коли одержала „на чай“, то повеселіла й додала ще мила та свіжий рушник. Ненсі стала на коліна й помила сама тітчині ноги. Вона ніколи б не уявила, що може комусь мити ноги, та ще такі брудні, а зараз це робила з пієтизмом, ніби це були ноги якоїсь мучениці за правду й милосердя.

— А на фотографії ви трохи інакше виглядаєте, тіточко, — не здержалась Ненсі. — Тому я вас одразу не впізнала. Ну, і ще та російська мова...

— На фоті ми всі гарні, для того ж ми і платимо гроші за знімку. Ну, і була я тоді молодша, роки п'ять тому це було, та й прибралась трохи... А як же ти живеш? Багата? Може вже й заміж вийшла?

— Ні тіточко, я ж би вам написала... Вчуть, а ввечері працюю. Трохи грошей мені мама залишила, трохи вітчим помагає, а решту доводиться самій добувати. Наука багато грошей бере, але я не скажусь. Мама мені розказувала, що вона натерпілась, то мое життя таки справді добре.

— А звідки ж ти грошей взяла на подорож? То ж мабуть силу грошей коштує! У нас на те ніхто б

не зміг заробити, та, правда, все одно не пустили б, тримають нас, як у клітці...

— А це вже мені щастя випало. Ні з того, ні з цього, виграла дві тисячі доларів за те, що через телефон правильно відповіла на запитання у радіо-програмі. Я ніколи в такі виграші не вірила, думаючи, що все те підлаштоване для знайомих, аж тут раптом — виграла! Досі я ніколи навіть олівця не виграла...

— Дві тисячі доларів! — злякалася тіточка. — За те у нас, мабуть, цілу вулицю можна збудувати... То ти справді багачка!

— Вже та пташка з руки вилетіла! — засміялась Ненсі. — Все пішло на цю поїздку, ще й усі свої збереження додала, і вітчим трохи підсобив. Мама, незадовго перед смертю, сказала мені: „Якщо зможеш, відвідай свою рідну ремлю і відшукай могилу свого батька!“ Тому я довго не думала, що з цими грошима робити. Я виконала мамин заповіт, хоч покинула тільки наполовину, бо до вас у село мене не пустили. Вже весь Київ оббігала, шукала дороги, але скрізь відповідь одна: „Не можна“ — і ніяких пояснень. Навіть моя посвідка студентського кореспондента нічого мені не допомогла. Тому, тіточко, мусіла вас турбувати, щоб ви приїхали сюди.

Тітка обтерла ноги і полегшено зідхнула:

— Ой, як добре! От коли б тепер ще олії трохи.

— Нащо олії, тіточко?

— Ноги помазати.

— Може, яких ліків у аптеці дістати? Я піду. Я ж змію по-українськи говорити!

— Чую, чую, доню, та ще як гарно, краще, як ми, тільки часом якісь слова підсипаєш, що я не розумію: американські мабуть... Але ліків не треба: на намучені ноги краще олії нічого нема, та ще якби рижієва...

З допомогою тієї ж служниці, Ненсі дістала олії, таки рижієвої, а потім і перекуску для тітки.

— Що ж його робити? — розпачливо сказала Ненсі: — Дві тисячі стратила і свого дому не побачила. Я мушу виконати мамину волю, хоч би що! Тіточко, знаєте що? Коли ви йдете додому?

— Та, мабуть, сьогодні ввечері й піду... Вдома робота аж горить та й колгосп не попустить...

— І я з вами піду. Трохи далеко, але як ви, старша, можете таку дорогу перейти, то і я можу. Візьміть мене з собою!

— Дитино моя, це небезпечно. Тебе заарештують, як шпіонку. Вже такі випадки бували.

— Ну, то буду шпіонкою! Хоч раз в житті переживу дійсну небезпеку, так, як мій тато. Тільки татові було багато тяжче, і він за це життям поплатився. А чи вас усіх поліція весь час перевіряє?

— Та ні, чого їм нас перевіряти, хіба що хто внесе. Перевіряють тільки підозрілих типів.

— А хіба ж я підозрілий тип, тіточко? Я ж така, як усі, бо ж я також українка.

— Ні, ти якраз підозрілий тип, — без усмішки відповіла тітка.

— Що ж у мене підозрілого?

— Усе: лице, волосся, одяг, черевики...

— Та що у мене два носи чи три вуха? Мала казала, що у мене типове українське лице, вилитий

тато... Зачіска зовсім гладенька, біла блюзка і чорна спідничка, спортові черевики... Що ж тут підозрілого? Так дівчата у цілім світі ходять...

— У цілім світі, та не в нас, доню. Ти й ходиш інакше, і смієшся інакше, і дивишся прямо в очі, а тут люди горбляться й ховаються... І одяг твоя так тісно припасована, що на тебе всі оглядатимуться... За сто кроків пізнати, що ти не звідси...

— А я ж якраз звідси... Я ж тут народилась...

— Ну, якщо ти справді не боїшся і вже вирішила, то я маю одну думку: ось по дорозі купила я своїй Ярині, сестрі твоєї двоюрідній, деякі лахи, то ти могла б передягнутись. Вона така як ти ростом, але повніша. Та заховаєш своє волосся під хустину, бо воно в тебе лискуче — чим ви його миєте? Та будеш більше мовчати, щоб по мові не пізнали, і не вживай дуже українських слів, а часом скажи й „да“, і „канешно“, так, як тут у місті говорять... Та, до речі, не втомлюйся наперед: поїдемо підводою. З Києва багато возів додому порожняком вертаються, то я вже з одним домовилась. З нами ще троє дівчат сільських будуть їхати, а ти будеш ніби моя далека родичка з міста.

**

Рівно прослалась дорога між рідесеньким березовим ліском, де-не-де переткана полями та сінокосами. Ніч тепла, українська, по вінця налита пахощами, що їх ніде нема, крім як на Україні... Чебрець, м'ята, скошене сіно, татарське зілля, річна вологість, камиш, польові гвоздики, дим з багаття — запах смолистих соснових гілок, що їх з іще живою зеленню кидають у вогонь... Цвіркуни грають на зміну з луговими жабками: змовкнуть одні, почнуть другі... І тихо, і повно музики... Українська симфонія! Часом виведе імпровізоване сольо дзвінкий дівочий голос, часом дисонансом вривається залихватська гармонія: мабуть, зібралися хлопці, що випасають колгоспні коні... Співають пісні незнайомі й чужі для Ненсі, хоч мова наче й українська... Жадних з тих пісень не чула Ненсі в Пласті чи в Молодечім Союзі... Мабуть, советські.

Ненсі почувається, як у казці. Їхати вночі, серед пахучих просторів, лісу та пісень, та ще й у возі, на сіні! Мимоволі пригадалися поїздки на сіні в Америці — т. зв. „гей-райд“, коли група молоді наймає собі велику хуру, беруть із собою їжу, акордеони, гітари, кожний із своєю парою — і цілу ніч їздять, співають, ну і цілуються, кожне із своєю парою, трохи ховаючись перед іншими, але не дуже... А вона була з Артуром... Дивно: це вперше за два останні тижні згадала вона Артура, та й то через те сіно... Так наче він перестав на світі існувати... А вона ж його, здавалося, так любила, з такою нетерплячкою чекала на „вікенд“, а коли з тих чи інших причин він не міг прийти (завжди ввічливо попереджував), вона не могла собі місця знайти і почувалась, як хвора. А тепер — нові враження були такі сильні, і Артур до них абсолютно не пасував. Ненсі ніби зажила якимсь новим життям і забула про все, що було досі. Їй не вірилось, що за пару тижнів вона повернеться в Америку і знов там зустріне Артура, і все буде по-старому, і можливо на Різдво Артур подарує їй перстеня на заручини...

Централа одержала

від 6. грудня 1962 до 16 січня 1963

Річна вкладка і Організаційний фонд:

Від. 13 Честер	20.00	5.00
„ 15 Честер	20.00	5.00
„ 29 Шикаго	20.00	5.00
„ 49 Боффало	20.00	5.00
„ 51 Милвокі	20.00	5.00
„ 71 Джерзі Ситі	20.00	5.00
„ 72 Нью Йорк	—	5.00
„ 73 Бриджпорт	20.00	10.00

Фонд Централі США і СФУЖО:

Від. 13 Честер	43.50	4.35
„ 15 Честер	30.00	3.00
„ 22 Шикаго	74.50	15.45
„ 29 Шикаго	48.00	4.80
„ 33 Клівленд	52.50	5.25
„ 47 Рочестер	48.00	4.80
„ 49 Боффало	82.50	8.25
„ 51 Милвокі	39.00	4.00
„ 59 Балтімор	5.00	—
„ 64 Нью Йорк	97.50	4.65
„ 66 Нью Гейвен	46.50	4.65
„ 71 Джерзі Ситі	61.50	5.50
„ 72 Нью Йорк	34.50	3.45

Фонди Резервовий і Конвенційний:

Від. 13 Честер	10.00	5.00
„ 15 Честер	10.00	5.00
„ 29 Шикаго	10.00	5.00
„ 49 Боффало	10.00	5.00
„ 51 Милвокі	10.00	5.00
„ 71 Джерзі Ситі	10.00	5.00
„ 72 Нью Йорк	10.00	—
„ 73 Бриджпорт	10.00	—

На Дім США:

Від. 11 Трентон	50.00
„ 54 Вилмінгтон, збірка; зложили по 2.00: І. Щерба, Т. Книгиницька, М. Танчук, О. Шатинська, О. Паранчак, С. Леськів, Л. Гарванко, К. Гусак; по 1.00: М. Дзюблик, А. Заруцька, Л. Гусар, О. Гарванко. Разом	20.00
О. Боднар, Бриджпорт	5.00

Виховний фонд ім. Ганни Ракочої:

Ярина і Юрій Телепки, Филад.	25.00
Марія Величко, Филад.	5.00
М. Крижанівська, Рочестер	2.00

Фонд Мати й Дитина:

Від. 11 Трентон	45.00
„ 17 Міямі	15.00
„ 22 Шикаго	128.00
„ 33 Клівленд	165.00
„ 44 Філадельфія	10.00
„ 47 Рочестер	34.50
„ 49 Боффало	20.00
„ 57 Ютика	113.00
„ 62 Сан Франціско	5.00
„ 64 Нью Йорк	222.00
„ 71 Джерзі Ситі	10.00

Д-р Н. Пазуняк, Філадельфія	10.00
Н. Касянчук, Коговс	5.00
К. Яремко, Велленвил	5.00
Я. Цегельська, Клівленд	5.00
О. Ромах, Дітройт	5.00
С. Гребеняк, Олбани	5.00
О. Сохан, Джерзі Ситі	2.00
К. Гіль, Грейт Медовс	2.00
Кекилія Дебайло, Н. Плейнфілд	2.00
А. Купчак, Лембертвил	1.00

Для НТШ Сарсель, Франція:

Від. 20 Філадельфія	10.00
„ 64 Нью Йорк	50.00

Вкладка до УККА:

Від. 33 Клівленд	25.00
„ 49 Боффало	10.00
„ 66 Нью Гейвен	10.00
С. Брезіцька, Нью Гейвен	10.00
І. Брезіцький, Нью Гейвен	10.00

Пресовий фонд Н. Ж.:

Від. 5 Дітройт, збірка зложили по 4.00: П-во Галишин, Генеки, Стедків; по 2.00: Д. Горбусь, К. Стасів, К. Сосновська, П. Будзол.	20.00
Від. 17 Міямі	10.00
„ 42 Філадельфія	10.00
„ 48 Філадельфія, збірка	26.00
„ 64 Нью Йорк	25.00
Гр. Наконечний, Дітройт	10.00
О. Куровицька, Нью Йорк	5.00
М. Вислоцька, Ньюарк	5.00
Д-р І. Ратич, Едісон	5.00
М. Сімінська, Дітройт	5.00
М. Пашук, Філадельфія	3.00
М. Миколаєвська, Флінт	3.00
Г. Волянська, Монреал	2.60
О. Кобзар, Гантер	2.00
П. Підстригач, Бруклін	2.00
М. Жеребецька, Саскатун	2.00
С. Задерецька, Парма	2.00
О. Боднар, Елізабет	2.00
О. Цар, Ірвінгтон	2.00
К. Бук, Пассейк	2.00
А. Королишин, Дітройт	2.00
І. Скопляк, Клівленд	2.00
М. Теслюк, Тиммінс, Онт.	2.00

По 1.00: О. Романовська, Міннеаполіс, М. Чубатий, Бриджпорт, М. Вусович, Шикаго, Н. Цегельська, Бетлегем, М. Ясінська, Дітройт, С. Когут, Клівленд, І. Пеленська, Філад., Я. Фаріон, Шикаго, Л. Сердюк, Трентон, Є. Гришай, Шикаго, М. Палівдор, Нью Йорк, М. Малевич, Пит-сбург, С. Яремішин, Амстердам, С. Малиновська, Парма, О. Куницька, Нью Йорк, В. Мазяр, Венезуеля, І. Білінська, Філадельфія, О. Бачинська, Бронкс, Е. Світенко, Нью Йорк, Т. Приймак, Лондон, Онт., М. М. Терлецька, Бейсайд, В. Данец, І. Орендж, Н. Небелюк, Саскатун, І.	

Яворська, Філадельфія, К. Чорнодольська, Бронкс, О. Баранник, Велслей, М. Сидоренко, Сомерсет, А. Наконечна, І. Ленсинг, М. Чопик, Черри Гилл, А. Купчак, Лембертвил, Л. Фалько, Трентон, А. Тимків, Філадельфія, К. Бойко, Провіденс, А. М. Григорій, Монреал, І. Чучман, Дірборн, О. Стахнів, Сиклервил.

З подякою

А. Кульчицька, фін. секр.
А. Сивуляк, касієр

МАЯМІ, ФЛОРИДА

(Докінчення зі ст. 38)

реф. Відділу. Доповідниця влучно схарактеризувала постать письменниці, її багатогранну творчість, та її службу своєму народові. Присутні з великою увагою вислухали гарно опрацьованої й витолошеної доповіді. Містогорова Відділу п-ні М. Венгльовська віддеклямувала вірш Р. Завадовича „Ввижається мені“ з чуттям і розумінням. П. М. Костів заспівав дві народні пісні „Козак від'їжджає“ і „Іхав козак за Дунай“. Його спів присутні теж нагородили оплесками. Брати МекКей відограли на акордеоні і фортепіані народні пісні. Молодих, талановитих музикантів дуже тепло прийняла публіка.

Наприкінці концерту виступив вперше жіночий хор нашого Відділу, що його зорганізувала та приготувала п-ні О. Павлова. Хор проспівав „Гей у лузі червона калина“ та „Сонце низенько“. Деб'ют нашого хору прийняла публіка з великим захопленням. Українським нар. гимном закінчено цей святочний концерт. Добре підготована і виконана програма залишила дуже гарне враження.

Прес. реф. Відділу Е. О.

КРЕМИ

ЄВГЕНІ ЯНКІВСЬКОЇ:

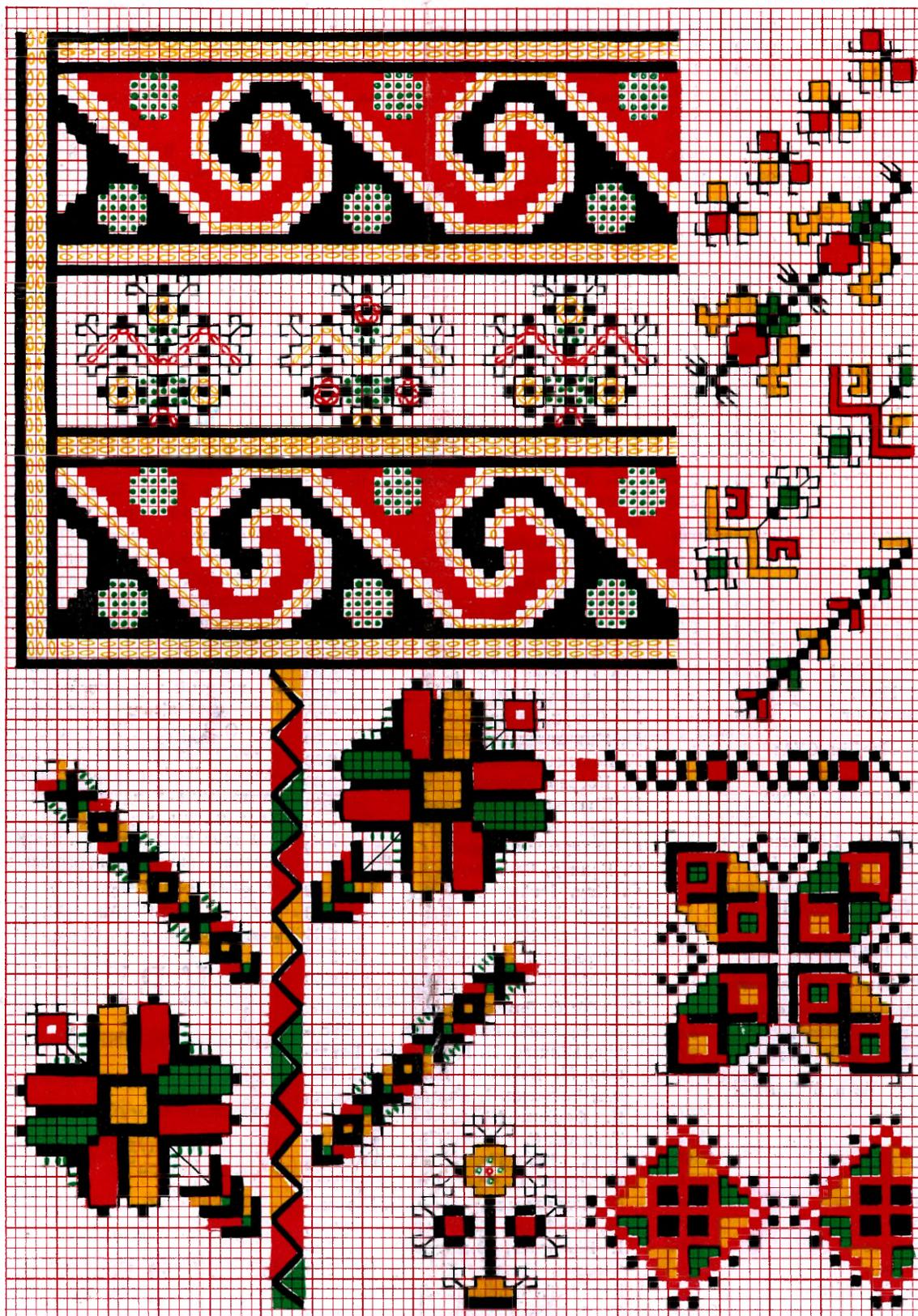
Гормонові проти зморшок	\$2.75
Вітамінові відживні	1.85
Підклад під пудер („Павдер Бейз Лошен“)	1.25

Висилаємо за післяплатою.

Адреса:

MONA LISA COSMETICS Mfg.
84 Pricefield Rd., Toronto, Ont.

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 4, ст. 2. — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночої сорочки із Снятинщини